ΟΙ ΖΩΣΙΜΑΔΕΣ

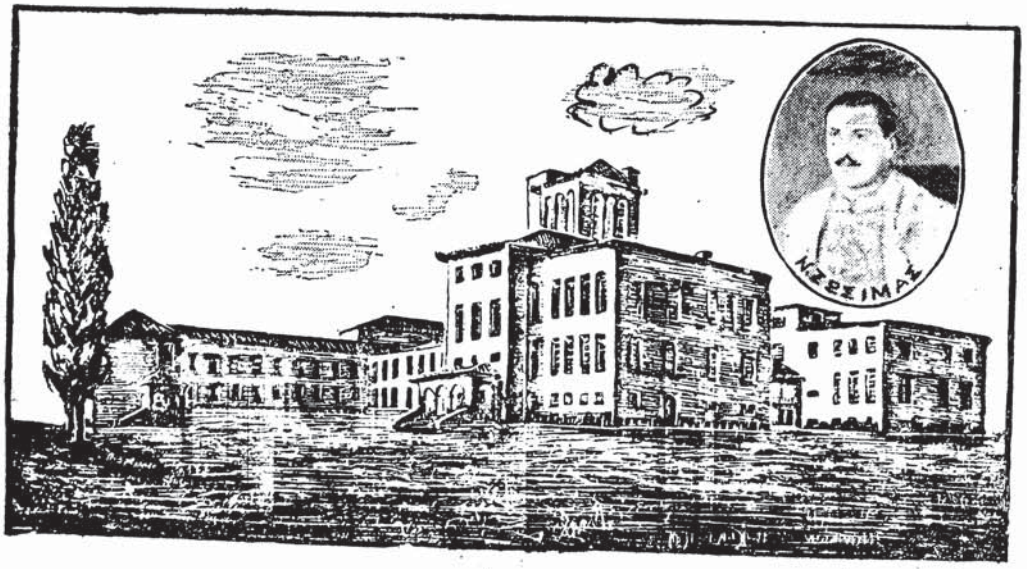

0244
127

ΖΩΣΙΜΑΙΑ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΑΚΑΔΗΜΙΑ
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
Α. Α. 127 (αντιτ 6)
Α. Π. 0244

ΕΚΔΟΣΙΣ ΤΩΝ ΠΡΟΤΥΠΩΝ ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ ΤΗΣ ΖΩΣΙΜΑΙΑΣ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

ΙΩΑΝΝΙΝΑ 1957

ΤΕΥΧΟΣ 1

ΟΙ ΖΩΣΙΜΑΔΑΙ

ΕΚΔΟΣΙΣ ΠΡΟΤΥΠΩΝ ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ ΖΩΣΙΜΑΙΑΣ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

Ἔτος Α'. ★ ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ-ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ-ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 1957 ★ Τεῦχος 1

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΕΠΙ ΤΗΣ ΥΛΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ Ν. ΝΙΚΟΛΑΪΔΗΣ | Συντάσσεται ἀπὸ τοὺς μαθητὰς καὶ μαθητρίας τῶν Προτύπων Δημ. Σχολείων τῆς Ζ.Π.Α. | ΔΙΕΥΘΥΝΕΤΑΙ ΑΠΟ ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΜΕΤΑΞΥ ΜΑΣ

***ΑΓΑΠΗΤΟΙ** μας συμμαθηταὶ καὶ συμμαθήτριαι*

Μὲ ὑπερηφάνεια σᾶς παρουσιάζουμε τὸ πρῶτο τεῦχος τοῦ περιοδικοῦ μας, ποὺ φέρει τὸ ὄνομα τῶν μεγάλων εὐεργετῶν τῆς πατρίδος μας, τῶν Ζωσιμαδῶν. Ἔχουμε ὅλοι μας τὴν τύχη νὰ μαθαίνουμε γράμματα στὸ μεγαλοπρεπὲς μέγαρο τῆς Ζωσιμαίας Παιδαγωγικῆς Ἀκαδημίας καὶ γι' αὐτὸ θεωρήσαμε καθῆκον μας νὰ τιμήσουμε τὴ μνήμη τῶν εὐεργετῶν ποὺ τὸ ἔκτισαν.

Στὸ τεῦχος ποὺ κρατᾶτε στὰ χέρια σας θὰ διαβάσετε ἀρκετὰ γιὰ τὴ ζωὴ καὶ τὸ ἔργο τους, ἀλλὰ καὶ σὲ κάθε νέο τεῦχος θὰ βρίσκετε μιὰ σελίδα ἀφιερωμένη στοὺς Ἠπειρῶτες εὐεργέτες. Εἴμαστε βέβαιοι πὼς αὐτὸ θὰ σᾶς ἐνδιαφέρῃ πολύ. Καὶ τώρα λίγα γιὰ τὴν ὕλη τοῦ περιοδικοῦ μας.

Ὅ,τι θὰ διαβάσετε ξεφυλλίζοντάς το, εἶναι γραμμένο ἀπὸ μᾶς τοὺς ἴδιους, ἀπ' ὅλους μας. Καθένας ἔβαλε κι' ἀπὸ ἕνα λιθαράκι, μικρὸ ἢ μεγάλο, γιὰ νὰ γίνῃ τὸ ἔργο. Ἔτσι τὸ περιοδικό μας εἶναι ὁ καθρέφτης τῆς ζωῆς τοῦ σχολείου μας, ἀλλὰ καὶ ὁ καθρέφτης τῆς προόδου μας, τῆς διαγωγῆς μας καὶ τῆς καλῆς συμπεριφορᾶς. Διαβάζοντάς το θὰ χαιρόμασε γιὰ ὅ,τι ἔχουμε δημιουργήσει καὶ θὰ καταβάλουμε ὅλες μας τὶς προσπάθειες γιὰ νὰ γίνουμε καλλίτεροι. Καὶ θὰ τὸ ἐπιτύχουμε αὐτὸ γιατὶ καὶ τὴν ὄρεξι ἔχουμε καὶ σὲ ὡραιότατο σχολεῖο μαθαίνουμε γράμματα καὶ οἱ καλοὶ μασδιδάσκαλοι, ὅπως καὶ ὁ κ. Διευθυντὴς καὶ οἱ καθηγηταὶ τῆς Ἀκαδημίας, κάνουν ὅ,τι μποροῦν γιὰ ν' ἀνεβοῦμε ψηλότερα. Σᾶς χαιρετοῦμε λοιπὸν ὅλους καὶ σᾶς εὐχόμεθα καλὴ πρόοδο.

Η ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΚΑΘΕ ΚΥΡΙΑΚΗ καὶ κάθε γιορτή, ὅταν ἀργοῦν τὰ σχολεῖα, ὅλοι οἱ μαθηταὶ τῶν Προτύπων σχολείων πρέπει νὰ πηγαίνουμε στὴν Ἐκκλησία, ὅπως ἔχουν ὁρίσει οἱ σεβαστοί μας διδάσκαλοι, γιὰ νὰ εὐχαριστήσουμε τὸν καλὸ Θεὸ ποὺ μᾶς φυλάει γεροὺς καὶ μᾶς φωτίζει νὰ πᾶμε καλὰ στὰ μαθήματά μας καὶ νὰ τὸν παρακαλοῦμε νὰ μᾶς ἔχῃ καὶ στὸ μέλλον πάντοτε κάτω ἀπὸ τὴν προστασία Του. Μερικοὶ συμμαθηταί μας ὅμως, ἐλάχιστοι βέβαια, προτιμοῦν τὸ κρεββάτι τους ἢ κάτι ἄλλο ἀπὸ τὴν Ἐκκλησία. Αὐτὸ εἶναι ἀσέβεια καὶ δὲν ταιριάζει σέ μαθητάς. Πιστεύουμε ὅτι ἀπὸ τώρα καὶ στὸ ἑξῆς κανένας μαθητὴς τῶν Προτύπων δὲν θὰ λείπῃ τὴν Κυριακὴ ἀπὸ τὸ σπίτι τοῦ Θεοῦ.

ΑΦΟΥ, ὅπως λέμε, εἴμαστε μαθηταὶ τῶν Προτύπων σχολείων, πρέπει πολὺ νὰ φροντίζουμε γιὰ τὴν καθαριότητα καὶ τὴν καλή μας ἐμφάνιση. Τὶς ποδιές μας εἶναι ἀνάγκη νὰ τὶς κρατᾶμε καθαρὲς καὶ ὄχι ὅπως κάνουν μερικοί, ποὺ νοιώθουν εὐχαρίστηση νὰ τσαλαβουτοῦν στὶς λάσπες, νὰ λερώνωνται καὶ νὰ μεταβάλωνται σὲ...γουρουνάκια. Καθαρὰ πρέπει νὰ κρατᾶμε καὶ τὰ βιβλία, τὰ τετράδια κι' ὅλα τὰ ἄλλα σχολικά μας πράγματα. Νὰ συμμορφωνόμαστε μὲ τὶς συστάσεις τῶν σεβαστῶν διδασκάλων μας ποὺ κάθε μέρα μᾶς μιλᾶνε γι' αὐτα τὰ πράγματα. Τὰ ἀγόρια νἄχουν κομμένα τὰ μαλλιά τους καὶ τὰ κορίτσια νὰ εἶναι καλοχτενισμένα μὲ τὶς κορδέλλες των. Πολὺς κόπος δὲν χρειάζεται γι' αὐτό. Μὲ λίγη φροντίδα καὶ προσοχὴ καὶ μεῖς θἄμαστε εὐχαριστημένοι καὶ οἱ γονεῖς μας, οἱ κύριοί μας καὶ ὅσοι μᾶς βλέπουν, θὰ μᾶς χαίρονται.

ΗΔΑΝΕΙΣΤΙΚΗ μας βιβλιοθήκη, ποὺ ἄρχισε ἐδῶ καὶ δυὸ μῆνες νὰ λειτουργῇ, ἔχει μεγάλη κίνηση. Οἱ κύριοι σπουδασταὶ ποὺ βοηθᾶνε σ' αὐτὴ δὲν προφθαίνουν νὰ ἐξυπηρετοῦν τοὺς...πελάτες, ἐμᾶς δηλαδή. Ὅλοι ρίχτηκαν μὲ τὰ μοῦτρα στὸ διάβασμα καὶ τρέχουν νὰ παραδώσουν τὰ βιβλία γρηγορώτερα ἀπὸ τὴν προθεσμία καὶ σὲ ὧρες ἀκατάλληλες, γιὰ νὰ πάρουν νέα. Αὐτὸ βέβαια εἶναι εὐχάριστο ἀλλὰ φέρνει κάποια ἀνωμαλία στὴ λειτουργία τῆς βιβλιοθήκης μας, ποὺ —ὅσο πλούσια καὶ νὰ εἶναι— δὲν μπορεῖ νὴ ἱκανοποιήσῃ ὅλους καὶ μάλιστα τὴ στιγμὴ ποὺ θέλουν αὐτοί. Σωστὸ εἶναι νὰ παραδίνουμε τὰ βιβλία στὶς ἡμέρες καὶ ὧρες ποὺ μᾶς ἔχουν ὁρίσει. Ἔτσι καὶ ἡ ὑπηρεσία τῆς βιβλιοθήκης θὰ εὐκολύνεται, κι' ἐμεῖς θἄμαστε σίγουροι πὼς θὰ πετύχουμε νὰ διαλέξουμε τὰ βιβλία ποὺ μᾶς ἀρέσουν. Γιὰ ἐκείνους ποὺ ξεχνοῦν νὰ ἐπιστρέψουν τὰ βιβλία ποὺ δανείστηκαν δὲν γράφουμε τίποτε, γιατὶ ὅπως καταλάβατε, τέτοιοι δὲν ὑπάρχουν...

ΤΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ μας θὰ ἐκδίδεται κάθε τρεῖς μῆνες. Τὸ δεύτερο τεῦχος του θὰ κυκλοφορήσῃ κατὰ τὰ τέλη Μαρτίου 1958. Σ' αὐτὸ τὸ διάστημα ἂς φροντίσουμε ὅλοι νὰ συγκεντρώσουμε τὴν ὕλη του. Ἂς ξεχωρήσουμε τὶς καλλίτερες ἐκθέσεις μας, ἂς κρατοῦμε σημείωση γιὰ κάθε τι ποὺ γίνεται στὰ σχολεῖα μας κι ἂς ἔχουμε ἕνα ξεχωριστὸ τετράδιο ὅπου νὰ γράφουμε ὅ,τι μπορεῖ νὰ δημοσιευθῇ

ΤΑ ΣΧΟΛΕΙΑ ΑΝΟΙΓΟΥΝ...

Η ΥΠΟΔΟΧΗ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ

Εἶναι 25 Σεπτεμβρίου. Μία ἡμέρα ποὺ ἐνδιαφέρει τὰ παιδιὰ καὶ ἰδίως τὰ μικρά. Ἀπὸ τὸ πρωῒ ὅλα καθαρὰ μὲ τὶς ποδιές τους πηγαίνουν στὸ σχολεῖο. Κρατῶντας τῆς μητέρας των τὸ χέρι περπατᾶνε καμαρωτά. Ἄλλα χαρούμενα, γελαστά καὶ ἄλλα θυμωμένα ποὺ τὰ σήκωσε πρωῒ ἡ μητέρα τους. Πρώτη φορὰ πηγαίνουν στὸ σχολεῖο.

Ξεκίνησα καὶ ἐγὼ τὴν ὡρισμένη ὥρα καὶ πῆγα. Ἐκεῖ δὲν εἶδα ἄγνωστα παιδιά. Ἄ! θὰ εἶναι πρωῒ ἀκόμη σκέφτηκα. Ἀμέσως βγῆκε ὁ κύριος καὶ μᾶς εἶπε νὰ πᾶμε τὴν ἄλλη μέρα τὸ ἀπόγευμα, ἡ ὥρα πέντε.

Πήγαμε. Ὁ κύριος μᾶς ἔβαλε στὴ γραμμὴ, καὶ μᾶς πῆγε στὴν Τρίτη τάξι. Ἐκεῖ μᾶς εἶπε καὶ καθήσαμε. Ἀφοῦ μᾶς τακτοποίησε ὁ κύριος ὅπως ἔπρεπε στὶς θέσεις, μᾶς χώρισε σὲ φωνές: Πρώτη καὶ Δεύτερη. Μᾶς ἔμαθε μία προσευχὴ καὶ μερικὰ τραγούδια. Ὕστερα ἀνέθεσε σὲ μαθητὰς ὡρισμένα ποιήματα νὰ τὰ μάθουν. Ἐμένα μοῦ εἶπε νὰ γράψω ἕνα λόγο.

—«Γιατὶ ὅλες αὐτὲς οἱ ἑτοιμασίες κύριε;» ρώτησα ὅταν τελειώσαμε.

—«Θὰ κάνωμε μιὰ γιορτὴ γιὰ νὰ ὑποδεχθοῦμε τὰ μικρὰ τῆς Πρώτης τάξεως».

Ἀπὸ ἐκείνη τὴν ἡμέρα κυττούσαμε ποιὸς θὰ μάθη καλύτερα τὸ ποίημά του, ποιὸς θὰ ξέρη περισσότερα τραγούδια.

Ἔπειτα ἀπὸ τόσες ἑτοιμασίες ἦρθε καὶ ἡ ἡμέρα ποὺ θὰ κάναμε τὴν γιορτή. Πήγαμε ὅλοι καθαροὶ μὲ τὶς ποδιές, καλοχτενισμένοι, μὲ τὶς ταινίες τὰ κορίτσια, μὲ κομμένα τὰ μαλλιὰ τὰ ἀγόρια. Ἀνεβήκαμε στὴ σκηνὴ καὶ κάναμε μιὰ πρόβα. Ὁ κύριος εἶπε στὴν Καλλίτσα νὰ βγῆ νὰ κάμη προσευχὴ ὅταν θ' ἄρχιζε ἡ ἑορτή. Τελειώσαμε τὴν πρόβα καὶ καθήσαμε. Ἔπειτα ἀπὸ λίγο εἴδαμε τὴν πόρτα νὰ ἀνοίγη καὶ ἕνα πλῆθος ἀπὸ μικρὰ παιδάκια μὲ τὸν κύριο Σακελλαρίου νὰ μπαίνουν. Ἦταν ὅλα συνεσταλμένα, ντροπαλά, ἀπὸ τὸ ξένο περιβάλλον. Μ' ὅλο ποὺ ἐμεῖς χαμογελούσαμε ἐκεῖνα ἔμεναν βουβά. Κάθησαν στὶς μπροστινὲς θέσεις.

Ἀπὸ τὴν πίσω πόρτα ἄρχισαν νὰ μπαίνουν κυρίες, οἱ μαμάδες τῶν μικρῶν παιδιῶν. Αὐτὲς ἔκατσαν στὰ πίσω καθίσματα, πίσω ἀπὸ τὰ παιδιά τους. Ἡ αἴθουσα τώρα γέμισε ζωή, κίνησι, χαρά. Ἐμεῖς ἐπάνω ἀπὸ τὴ σκηνὴ παρακολουθούσαμε σιωπηλά, ποῦ καὶ ποῦ ἀλλάζαμε καμμιὰ κουβέντα. Ἀπὸ ἄλλη πόρτα ἄρχισαν νὰ μπαίνουν ὁ Διευθυντὴς τῆς Ἀκαδημίας κ. Κωτίτσας, ὁ κ. Κίτσος, ὁ κ. Κιτσαρᾶς καὶ ἄλλοι. Ὅταν ὅλοι τακτοποιήθηκαν ὁ κύριος φώναξε σιγὰ στὴν Καλλίτσα νὰ πῇ προσευχή.

Ὅλοι σηκωθήκανε μὲ εὐλάβεια. Ἀμέσως μετὰ ψάλλαμε τὴν προσευχή. Μόλις τελείωσε ἡ προσευχὴ ἄκουσα τὸ ὄνομά μου. Τὰκ-τὶκ-τὶκ-τὰκ κτυποῦσε ἡ καρδιά μου καὶ πήγαινε νὰ σπάσῃ. Ὄχι, εἶπα μέσα μου, θάρρος καὶ τίποτε παραπάνω. Θαρρετὰ προχώρησα πρὸς τὴ σκηνὴ μπροστὰ-μπροστά. Τὰ πρόσωπα τῶν παιδιῶν εἶχαν πάρει μιὰ ἔκφρασι ἀλλοιώτικη. Ἔρριξα μιὰ ματιὰ ὁλόγυρα, κοίταξα τὰ μικρὰ παιδάκια καὶ ἄρχισα :

«Ἀγαπημένα μας παιδάκια τῆς Πρώτης Τάξεως, καλῶς ὁρίσατε στὸ σχολεῖό μας. Πόσο χαιρόμαστε ποὺ σᾶς ἔχουμε κοντά μας! Ξέρετε τὶ ὡραῖα θὰ τὰ περάσουμε; Ξέρετε πόσα ὡραῖα πράγματα θὰ μάθουμε ; Χίλιες δύο ἱστοριοῦλες, χίλια δυὸ παραμυθάκια, χίλια δυὸ παιχνιδάκια, χίλια δυὸ τραγουδάκια.

Μαζὶ μὲ ὅλα αὐτὰ ὅμως θὰ μάθουμε καὶ τόσα ὡραῖα μαθήματα μὲ τοὺς καλούς μας δασκάλους. Ἐδῶ ὅλοι μαζὶ θὰ εἴμαστε σὰν ἀ-

Ὁ ἁγιασμὸς τῶν Προτύπων

Στὶς 23 Σεπτεμβρίου τὸ πρωῒ, ἡ ὥρα 9, ὅλοι οἱ μαθητές, παλαιοὶ καὶ καινούργιοι, μὲ τὶς ποδιὲς καὶ τοὺς γιακάδες τους, φρεσκοσιδερωμένες, μὲ καθαρὲς κάλτσες καὶ παπούτσια, τὰ ἀγόρια μὲ τὰ μαλλιὰ κομένα, τὰ κορίτσια μὲ τὶς ταινίες των, καθαρὰ καὶ καλοχτενισμένα, εἶχαν ἔρθει στὸ σχολεῖο μας, ποὺ βρίσκεται στὴ Λεωφόρο Γεωργίου Β'., γιατὶ θὰ γινόταν ὁ ἁγιασμός. Οἱ μικροὶ μαθηταὶ τῆς πρώτης τάξεως. εἶχαν ἔρθει μαζὶ μὲ τοὺς γονεῖς των. Ὅλη ἡ αὐλὴ ἦταν γεμάτη. Τὸ τραπέζι μὲ τὸ νερό, τὶς λαμπάδες καὶ τὸ μάτσο τῶν λουλουδιῶν, ἦταν καὶ αὐτὸ σὲ μιὰ γωνία καὶ περίμενε τὸν παπᾶ ν' ἀρχίση τὴν ἀκολουθία.

Ὁ ἁγιασμὸς γίνεται κάθε χρόνο σ' ὅλα τὰ σχολεῖα, γιὰ νὰ περάσῃ καλὰ ἡ χρονιὰ καὶ οἱ μαθηταὶ νά προοδέψουν.

Ὁ παπᾶς ἔφθασε. Ὅλα τὰ παιδιὰ κάναμε γραμμὴ καὶ μεταβολή. Ἔπειτα μπήκαμε δεξιὰ τὸ ἑξατάξιον καὶ ἀριστερὰ τὸ τετρατάξιον καὶ τὰ δύο μονοτάξια. Οἱ γονεῖς κάθησαν πίσω ἀπὸ τὰ παιδιά. Οἱ δασκάλοι, πῆραν θέσεις κοντὰ στὸν παπᾶ. Δύο ἀπ' αὐτοὺς θὰ ἔψαλλαν. Οἱ λαμπάδες ἄναψαν καὶ ὁ παπᾶς ἄρχισε: «Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν πάντοτε, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων, ἀμήν. .»

Ὅλοι παρακολουθούσαμε μὲ κατάνυξι. Ἐκείνη τὴν στιγμὴ ἐσκέφθηκα:

«Ἄραγε θὰ μᾶς φωτίσῃ ὁ Θεὸς νὰ γίνουμε καλοὶ μαθηταί;».

Τότε ἕνα ἀπαλὸ ἀεράκι ἐφύσηξε. Κατάλαβα πὼς ἦταν ἡ καταφατικὴ ἀπάντησις τοῦ Θεοῦ.

Ἡ τελετὴ τελείωσε. Οἱ δασκάλοι μας καὶ ὁ Σὸς ἐκπαιδευτικὸς σύμβουλος κ. Καρύδης ἐπῆγαν καὶ ἐφίλησαν τὸν Σταυρὸν καὶ ὁ παπᾶς τοὺς ράντισε μὲ τὸ ἁγιασμένο νερό. Ἀφοῦ ἔγιναν ὅλα αὐτά, ὁ Διευθυντὴς κύριος Παπαζήσης ἔβγαλε λόγο. Μᾶς εἶπε ὅτι πρέπει νὰ διαβάζουμε καὶ νὰ γράφωμε πάντοτε τὰ μαθήματά μας, ν' ἀκοῦμε τὸν δάσκαλό μας, νὰ εἴμεθα φρόνιμοι. Ἐσύστησε καὶ στοὺς γονεῖς νὰ μᾶς προσέχουν καί, τελειώνοντας τὸν λόγο του, μᾶς εὐχήθηκε καλὴ χρονιά.

Ἔπειτα ἐπῆρε τὸν λόγο ὁ κύριος Καρύδης. Εἶπε καὶ αὐτὸς μερικὰ γιὰ τὸ θέμα τῶν μαθημάτων ἀλλὰ τόνισε ἰδιαίτερα νὰ μὴν πηγαίνωμε στοὺς Κινηματογράφους, νὰ μὴν πηγαίνωμε σὲ νυχτερινὰ κέντρα καὶ καθόμαστε ὡς πολὺ ἀργὰ τὸ βράδυ, καὶ μίλησε ἀρκετὰ καὶ σὲ μᾶς καὶ στοὺς γονεῖς μας γιὰ τὴν κληρονομιὰ ποὺ μᾶς ἄφησαν οἱ δοξασμένοι μας πρόγονοι καὶ ποὺ αὐτὴ τὴν κληρονομιὰ ἐμεῖς πρέπει νά τὴν φυλάξουμε καὶ νὰ τὴν παραδόσουμε στὶς ἐρχόμενες γενεές, γιατὶ αὐτὴ δίνει τὴ ζωὴ καὶ τὴ δύναμη στὴ φυλή μας.

Μετὰ οἱ κύριοί μας μᾶς εἶπαν νά φύγωμε καὶ νὰ πᾶμε τὴν Δευτέρα γιὰ μάθημα.

Βασιλικὴ Χ. Οἰκονομίδου
ΣΤ' Τάξις Ἑξαταξίου

στὸ περιοδικό μας. Νὰ μὴ ξεχνᾶμε νὰ συγκεντρώνουμε καὶ φωτογραφίες ἀπὸ τὴ ζωὴ καὶ τὴν κίνηση τῶν σχολείων μας. Τὸ περιοδικὸ εἶναι δικό μας, ἐμεῖς τὸ γράφουμε καὶ ἀπὸ μᾶς ἐξαρτᾶται νὰ τὸ παρουσιάζουμε κάθε φορὰ καὶ καλλίτερο.

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

Ἡ χορῳδία τῶν Προτύπων τῆς Ἀκαδημίας κατὰ τὴν ὑποδοχὴν τῶν μικρῶν μαθητῶν ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ κ.Μ. Κουνάβου

γαπημένα ἀδελφάκια, σὰν μιὰ οἰκογένεια ποὺ θὰ ἔχουμε γιὰ γονεῖς τοὺς καλούς μας δασκάλους.

Ἐμεῖς θὰ σᾶς ἀγαποῦμε πολὺ καὶ θὰ θέλωμε πάντα τὸ καλό σας. Θὰ σᾶς προσέχωμε, θὰ σᾶς φροντίζωμε, θὰ σᾶς προστατεύωμε. Γιὰ μᾶς, τὰ κορίτσια τῆς Α΄ Τάξεως θὰ εἶναι οἱ μικρὲς ἀδελφοῦλες, ὅπως ἀδελφάκια θὰ εἶναι τὰ παιδάκια τῆς Α΄ γιὰ τοὺς συμμαθητάς μας. Στὴν τάξι μας πρέπει νὰ ἀκοῦμε μὲ προσοχὴ τοὺς σεβαστούς μας δασκάλους, γιὰ νὰ γίνουμε καλοὶ μαθηταί. Στὸ διάλειμμα θὰ παίζωμε ὡραῖα παιγνίδια ὅλοι μαζί, θὰ λέμε παραμύθια καὶ τραγούδια. Κάθε Κυριακὴ καὶ κάθε γιορτὴ ἐμεῖς οἱ μεγαλύτερες ἀδελφοῦλες σας θὰ σᾶς παίρνωμε στὴν ἐκκλησία γιὰ ν᾽ ἀκοῦμε τὴ θεία λειτουργία καὶ νὰ γίνωμε καλὰ χριστιανόπουλα.

Ἔτσι θὰ γίνωμε καλοὶ μαθηταί, καλοὶ χριστιανοὶ καὶ καλὰ ἑλληνόπουλα. Λυπούμαστε ποὺ δὲν θἄμαστε ὅλα τὰ χρόνια μαζί. Τοῦ χρόνου ἐμεῖς θὰ φύγωμε καὶ θὰ ἔρθουν ἄλλοι στὴ θέσι μας. Ἔτσι θὰ γίνεται κάθε χρόνο ὥσπου νὰ φθάσετε καὶ σεῖς στὴν ΣΤ΄ τάξι μεγάλοι σὰν ἐμᾶς καὶ μὲ συγκίνησι θὰ θυμᾶστε αὐτὲς τὶς στιγμές,ὅπως θυμόμαστε καὶ ἐμεῖς μὲ συγκίνησι τὴνστιγμὴ ποὺ πρωτομπήκαμε σ᾽αὐτὸ τὸ ἀγαπημένο μας σχολειό. Καὶ τώρα μικροί μας φίλοι σᾶς καλωσορίζουμε καὶ πάλι καὶ σᾶς εὐγόμεθα καλὴ πρόοδο».

Μόλις τελείωσα, ἕνα χειροκρότημα ἀκούστηκε ἀπὸ μικρὰ παιδικὰ χεράκια καὶ ἀπὸ μεγάλα. Ἔπειτα εἴπαμε τὰ ὑπόλοιπα τραγούδια. Ἀλλὰ σταματούσαμε κάπου— κάπου. Μετὰ ἀπὸ δύο τραγούδια βγῆκε ἡ Βασιλικὴ καὶ εἶπε τὸ ποίημά της. Δὲν τὸ ἔλεγε ὅμως μὲ πολλὲς κινήσεις, τὸ ἔλεγε κάπως ντροπαλά. Ὕστερα ἀπὸ τὴ Βασιλικὴ βγῆκε ἡ Μαρίτσα, ἡ ὁποία ἔλεγε τὸ ποίημά της μὲ περισσότερες κινήσεις. Τόσο δὲ ὡραῖα τὸ ἔλεγε ὥστε μᾶς ἔπιασαν τὰ γέλια. Μὲ τὴν σειρά τους εἴπανε καὶ τὰ ἄλλα παιδιὰ τὰ ποιήματά τους.

Ἔπειτα ἀπὸ τόσα πιστεύουμε νὰ εὐχαριστήθηκαν τὰ παιδάκια, διότι ὅλα χαμογελούσανε. Τὸ συνεσταλμένο ὕφος καὶ ἡ ντροπὴ εἶχαν φύγει ἀπὸ τὰ προσωπάκια τους. Ὅταν τελείωσε ἡ γιορτὴ μοιράστηκαν σοκολάτες. Πήραμε τότε κάθε ἕνα κορίτοι καὶ ἀπὸ ἕνα κοριτσάκι καὶ κάθε ἕνα ἀγόρι καὶ ἀπὸ ἕνα ἀγορά́κι καὶ πήγαμε στὴν Α΄ τάξι. Ἐκεῖ καθαρίσαμε τὶς σοκολάτες των καὶ ἐφύγαμε. Ἔτσι τελείωσε ἡ γιορτὴ τῆς ὑποδοχῆς τῶν μικρῶν παιδιῶν.

ΜΑΙΡΗ ΤΣΑΚΕΛΙΔΟΥ
Τάξις ΣΤ΄ Ἑξαταξίου

Οἱ διακοπὲς τῶν σχολείων ἀπὸ τὴ γρίππη

★

Ἡ γρίππη! ἡ γρίππη! Νάτην! νάτην! ξεκίνησε ἀπὸ τὰ βάθη τῆς Ἀσίας. Τί ἄσχημη ποὺ εἶναι!

Ψηλή, σκελετωμένη, ξυπόλυτη, μὲ σκοτεινὰ καὶ βαθουλωμένα μάτια, περπατᾶ καὶ ὅλο περπατᾶ κρατῶντας ἕνα μπουκάλι στὸ χέρι!!

Εἶναι τὸ δηλητήριο τῆς γρίππης!

Περνᾶ ἀπὸ πόλεις καὶ χωριά καὶ χύνει ἀπ᾽ τὸ φαρμάκι της.

Συμμαχία μὲ τὸν Χάροντα ἔκανε!...

Αὐτὴ σπέρνει καὶ ἐκεῖνος θερίζει! Ἀλλοίμονο στὰ μέρη ποὺ πρωτοπέρασε. Ἄφθονο τὸ ἔχυσε τὸ φαρμάκι της καὶ ὁ μαῦρος καβαλάρης θερίζει νύκτα - μέρα ἀλύπητα!

Πόσο γρήγορα βαδίζει!

Ἔφτασε καὶ στὴν Ἑλλάδα μας! Ἂν καὶ ἦρθε κουρασμένη καὶ ἐξασθενημένη, τὰ νοσοκομεῖα γέμισαν· κάθε σπίτι εἶχε καὶ τὸν ἄρρωστό του!

Δὲν εἶχαν παρὰ δύο μέρες ποὺ ἄρχισαν τὰ σχολεῖα ὅταν ἦλθεν ἡ διαταγὴ νὰ κλείσουν! Νὰ κλείσουν γιὰ δεκαπέντε μέρες, ἀπὸ τὸ φόβο τῆς γρίππης.

Πόσο πικράθηκα! πόσο λυπήθηκα!

Δὲν προφθάσαμε νὰ χαροῦμε τὰ νέα μας βιβλία. Μείναμε μὲ τὴ χαρὰ γιὰ ὅσα θὰ ἀκούγαμε καὶ θὰ μαθαίναμε.

Ἦρθε ἡ γρίππη καὶ μᾶς ἔκλεισε τὰ σχολεῖα. Οἱ ἐφημερίδες καὶ τὰ ραδιόφωνα δὲν μιλοῦσαν παρὰ γιὰ τὴ γρίππη. Εὐτυχῶς στὴν Ἑλλάδα μας, ἐν συγκρίσει μέ τὰ ἄλλα κράτη, οἱ θάνατοι ἦταν πολὺ ὀλίγοι. Ἦρθε ἀργὰ καὶ ἡ ἐπιστήμη ἐν τῷ μεταξὺ βρῆκε τὰ ὅπλα καὶ τὴν πολέμησε.

Κι ἔτσι ξαναγυρίσαμε στὰ ἀγαπημένα μας σχολεῖα,ὅπου μαθηταὶ καὶ δασκάλοι μὲ καινούργια ὄρεξι ἀρχίσαμε νά ἐργαζώμεθα.

Γεράσιμος Σ. Σκλαβοῦνος
Α΄ Μονοτάξιον τάξις ΣΤ΄

Στὸ μάθημα τῆς Γεωγραφίας

Δάσκαλος: Ποῦ εἶναι ὁ Βόλος, Κωστάκη;

Κωστάκης: Τὸν ἔχω στὴν τσέπη μου,Κύριε!

Ο,ΤΙ ΓΡΑΦΟΥΝ ΟΙ ΜΑΘΗΤΑΙ

Χιόνι στὴν πόλη μας

Βρίσκομαι στὸ κρεββάτι μου τὸ ζεστό, καὶ ὀνειρεύομαι γλυκὰ ὄνειρα, ὅταν ἀκούω μιὰ γλυκιὰ φωνὴ νὰ μοῦ λέη :

—«Σήκω Μαρούλα, σήκω νὰ δῆς κάτι».

Ἐγὼ ξυπνάω μὲ τρόμο, γιατὶ εἶχα χάσει πιὰ ἀπὸ μπροστά μου τὸ ὡραῖο ὄνειρο.

Αὐτὴ ἡ φωνὴ ἦταν τῆς μαμᾶς μου.

Σηκώνομαι καὶ τί νὰ δῶ !

Τὸ περιβόλι μας ἔξω καὶ ὅλα γύρω μου ἦταν γεμᾶτα χιόνι.

Ἡ χαρά μου εἶναι ἀπερίγραπτη.

Ντύνομαι γρήγορα—γρήγορα καὶ πηγαίνω νὰ πιῶ τὸ ζεστό μου γάλα.

Ἔπειτα κάθησα κοντὰ στό παράθυρο καὶ κυττοῦσα ἔξω ποὺ ἔπεφτε καὶ ὅλο ἔπεφτε τὸ χιόνι.

Οἱ μικρὲς νιφάδες τοῦ χιονιοῦ ποὺ ἔπεφταν, φαίνονταν σὰν νὰ ἦταν κάτασπρες πεταλουδίτσες ποὺ πετοῦσαν χαρούμενα στὸν ἀέρα.

Γελοῦσαν καὶ χόρευαν γύρω ἀπὸ τὰ κοιμισμένα δένδρα καὶ λουλούδια καὶ ὕστερα ἔπεφταν κάτω.

Χόρευαν τρελλὰ κτυπῶντας τὸ παράθυρο σὰν νὰ θέλαν νὰ μᾶς ποῦν μυστικὰ πὼς ἦλθε ὁ γέρο - χειμώνας μὲ τὴν ἄσπρη του τὴν κάπα καὶ πὼς θὰ τὰ σκεπάση ὅλα.

Τί ὡραῖο θέαμα ἀλήθεια !

Ὅταν σταμάτησε νὰ πέφτη χιόνι, εἶπα τῆς μαμᾶς μου νὰ μὲ ἀφήση νὰ βγῶ λίγο ἔξω, ἀλλὰ αὐτὴ δὲν μὲ ἄφησε.

Ἐγὼ ὅμως ἐπέμενα, καὶ μοῦ εἶπε :

—«Πήγαινε λίγο, ἀλλὰ νὰ γυρίσης γρήγορα».

Μόλις βγῆκα, εἶδα τὰ παιδιὰ ποὺ ἔπαιζαν χιονοπόλεμο.

Ἔπαιξα καὶ ἐγὼ μέ μεγάλη ὄρεξη.

Μετὰ τοὺς λέω :

—Παιδιὰ κάνομε ἕναν χιονάνθρωπο ;

Μείναμε ὅλοι σύμφωνοι κι' ἀμέσως ἀρχίσαμε.

Γιὰ σῶμα τοῦ βάλαμε μία μεγάλη μπάλα χιόνι. Γιὰ κεφάλι μία μικρότερη, γιὰ μάτια δύο κάρβουνα καὶ γιὰ μύτη καὶ στόμα δύο ξυλαράκια. Ὅταν τὸν φτιάξαμε ἀρχίσαμε νὰ χορεύωμε γύρω του.

Τὰ πρόσωπά μας εἶχαν γίνει κατακόκκινα ἀπὸ τὸ παιγνίδι καὶ τὸ κρύο.

Τότε ἡ μαμά μὲ φώναξε νὰ πάω μέσα.

Ἀμέσως ἔφυγα, ἀφήνοντας πίσω μου τὸν χιονάνθρωπο.

Ἀργότερα ἄρχισε νὰ φυσᾶ, τὸ χιόνι πάγωσε, μαζὶ καὶ ὁ χιονάνθρωπός μας.

ΜΑΡΙΑ Κ. ΒΑΚΚΑ
Δ΄ Τάξις 4)ταξίου

Τὸ πατρικό μου σπίτι

Σὲ μιὰ γωνιὰ ἑνὸς δρόμου βρίσκεται τὸ πατρικό μου σπίτι. Ἐκεῖ πέρασα ὅλα τὰ παιδικά μου χρόνια. Τί ὡραῖα ποὺ τὰ περνοῦσα! Τί γέλια! Τί χαρές! Τί ἀξέχαστη ζωὴ μέσα σ' αὐτό!

Ἀλλὰ ἦρθε ὅμως καὶ μιὰ καταραμένη μέρα καὶ τὸ ἀποχωρίσθηκα. Φεύγοντας, μιὰ μελαγχολία μὲ κατέλαβε, ποὺ δὲν ἠμπορῶ νὰ τὴν περιγράψω. Συχνὰ μοῦ ἔρχονται στὸ νοῦ μου παλιὲς ἀναμνήσεις, ἐνῶ ἡ μελαγχολία ξαναγυρίζει κι' αὐτή. Τὰ σκέπτομαι ὅλα καὶ στιγμὲς—στιγμὲς φαίνουμαι χαρούμενη καὶ ἄλλοτε πολὺ λυπημένη.

Περνοῦν οἱ ὧρες καὶ οἱ μέρες μακρυά του καὶ μοῦ φαίνεται σὰν νὰ περνοῦν μῆνες καὶ χρόνια.

Μιὰν ἡμέρα πῆγα νὰ τὸ ἐπισκεφθῶ. Τὸ χρῶμα εἶχε φύγει, ἡ πόρτα εἶχε σαπίσει ἀπὸ τὴν ἐγκατάλειψι. Νὰ ἔσπρωχνες λίγο, ἔπεφτε κάτω. Νὰ κι ἡ σκάλα ποὺ μοῦ θυμίζει τὶς τοῦμπες ποὺ εἶχα κάνει. Τὸ χρῶμα τῶν δωματίων εἶχε φύγει. Νὰ κι ἡ κουζίνα ποὺ ἡ μαμά μου ἔκανε ἐκεῖ ὅλες τὶς δουλειές. Νὰ κι' ὁ κῆπος, ποὺ ἡ μαμά μου τὸν περιποιότανε. Τώρα δὲν ὑπάρχει τίποτε, μόνον χορταράκια ἔχουν σκεπάσει τὸν κῆπο ποὺ φαίνεται σὰ νὰ λυπᾶται γιὰ τὴν ἐγκατάλειψή του. Ὅλα τὰ θυμᾶμαι: Στὴν ἐξωτερική του ὄψι, μὲ τὰ κατάκλειστα παράθυρά του, μοιάζει σὰν κανένα φάντασμα. Ἂν καὶ εἶναι τόσο παλιό, ὅμως οἱ ἀναμνήσεις του μὲ κάνουν νὰ μὴν τὸ ξεχνῶ καὶ πάντα νὰ ἐπιθυμῶ νὰ βρίσκωμαι κοντά του.

ZANNET B. ΔΕΡΔΕΜΕΖΗ
Ε΄ τάξις Ἑξαταξίου

Ἡ γατούλα μας

Στὸ σπίτι μας ἔχουμε μιὰ καλὴ γατούλα.

Εἶναι πολὺ ὡραία. Ἔχει χρῶμα μαῦρο καὶ ἄσπρο. Τὰ πόδια της εἶναι ἄσπρα σὰν τὸ χιόνι. Ἄσπρο χρῶμα ἔχει καὶ στὴν οὐρά καὶ στὸ λαιμό. Ὅπως εἶναι, φαίνεται σὰν νὰ φοράη ἄσπρες κάλτσες ψηλές. Στὸ λαιμό της φοράει ἄσπρη κορδέλλα γιὰ λαιμοδέτη. Τί ὄμορφη, ποὺ εἶναι!

Τὴν ἀγαπῶ πολὺ τὴ γατούλα μας... Καταλαβαίνει καὶ κείνη τὴν ἀγάπη μου καὶ πολλὲς φορὲς ἔρχεται κοντά μου. Χαϊδεύεται στὰ πόδια μου καὶ ρουθουνίζει εὐχαριστημένη... Τί χαϊδιάρα,ποὺ εἶναι! Ἡ γάτα μου εἶναι πολὺ κυνηγιάρα. Ἀλλοίμονό της ὅταν κάνῃ καμμιὰ φορὰ ζημιές... Ἡ μαμὰ τότε ὅλο φωνάζει... Καὶ κείνη καταλαβαίνει τὸ κακὸ καὶ δὲν μᾶς πλησιάζει. Τὶ ἔξυπνη ποὺ εἶναι!

Στὴν γειτονιά μου εἶναι ἕνας σκύλος καὶ ἡ γάτα μου καμιὰ φορὰ τσακώνεται μαζί του· δὲν τὰ πᾶνε καλά. Εὐτυχῶς ποὺ εἶναι τὰ δένδρα κοντὰ καὶ μπορεῖ νὰ σκαρφαλώνῃ. Ἐγὼ τῆς δίνω ψωμὶ καὶ τῆς βάζω στὸ τσανάκι της ὅ,τι ἀποφάγια περισσεύουν ἀπὸ τὸ τραπέζι. Τὰ τρώει ὅλα μὲ χαρά. Μὲ τὴν μικρή της γλῶσσα καθαρίζει μιὰ χαρὰ τὸ πιατάκι της. Δὲν ξαναθέλει ἄλλο πλύσιμο.

Τώρα μὲ τὰ κρύα ὅλο στὴ φωτιὰ μαζεύεται. Τῆς ἀρέσει πολὺ ἡ ζεστασιά. Ὅταν βρέχῃ κάθεται δίπλα στὴ σόμπα καὶ κομᾶται. Τὸ καλοκαίρι λιάζεται στὸν ἥλιο. Τὰ βράδυα πολλὲς φορὲς τὴ χάνομε. Ποιὸς ξέρει ποῦ γυρίζει... Κάνει καὶ πολλὲς ἐπισκέψεις ... Τὴ νύχτα δὲν ἡσυχάζει... Ὅλο στὴν κουζίνα παραμονεύει. Τῆς ἀρέσουν τὰ ποντίκια καὶ γι' αὐτὸ ἐκεῖ ξενυχτάει. Πῶς γυαλίζουν τὰ μάτια της! Βλέπει καὶ στὰ σκοτεινά.

Ἡ γάτα εἶναι πολὺ χρήσιμη. Τὴν ἔχομε γιὰ τὰ ποντίκια τοῦ σπιτιοῦ, ποὺ μᾶς κάνουν πολλὲς ζημιές. Ὅταν χαίρεται ἡ γάτα μου στριφογυρίζει τὴν οὐρά της. Δὲν πρέπει νὰ τὴν τυραννᾶμε. Εἶναι κρῖμα.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΣΕΝΤΟΥΚΑΣ
Τάξις Δ΄ Βου Μονοταξίου

Στὸ μάθημα τῆς Γραμματικῆς

Δ ά σ κ α λ ο ς: Πές μας, Νικολάκη, μιὰ λέξι μὲ πολλὰ «ο»;

Μ α θ η τ ή ς: Γκόόόόόλ, Κύριε.

*

Ν ῖ κ ο ς: Ἔχεις ρολόϊ, Γιῶργο;

Γ ι ῶ ρ γ ο ς: Ἔχω.

Ν ῖ κ ο ς; Δουλεύει καλά;

Γ ι ῶ ρ γ ο ς: Θαυμάσια.

Ν ῖ κ ο ς: Καὶ τὶ δουλειὰ κάνει;

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

Ο,ΤΙ ΓΡΑΦΟΥΝ ΟΙ ΜΑΘΗΤΑΙ

Ἄρρωστη

Ἦταν 18 Ὀκτωβρίου, ὅταν ἀρρώστησα.

Μία ἑβδομάδα πρὶν ἀπὸ τὴν ἀρρώστεια μου, ἡ μητέρα μου εἶχε πάει ταξείδι. Στὸ διάστημα αὐτὸ ἤμουν καλά. Μιὰ μέρα ἔνοιωσα πόνο στὸ λαιμό, μὰ δὲν τὸ πολυπρόσεξα. Πέρασαν δυὸ μέρες ἀπὸ τότε. Ἡ Κυριακὴ μέχρι τὸ μεσημέρι πέρασε καλά. Ἔπαιξα. Καὶ ὅταν ἡ ὥρα κτυποῦσε μία ἀνέβηκα στὸ σπίτι. Χωρὶς νὰ σκεφτῶ καθόλου πῆρα τὴν καρέκλα καὶ κάθησα στὸ μπαλκόνι, τὸ ὁποῖον δὲν βλέπει ποτὲ ἥλιος, ἐκτὸς τὸ ἀπόγευμα. Δὲν ἔπρεπε νὰ μείνω καὶ ὅμως, σὰν κουτὴ ποὺ ἤμουνα, κάθησα στὸ ρεῦμα.

Σὲ λίγο ἦρθε καὶ ὁ μπαμπάς μου. Μόλις μὲ εἶδε ἀγριεμμένος μοῦ φώναξε.

—«Παιδί μου δὲν σκέφτηκες ποῦ κάθησες; Δὲν καταλαβαίνεις ὅτι μπορεῖς νὰ ἀρρωστήσης;»

Ἐγὼ φιλῶντας τον προσπαθοῦσα νὰ τὸν καθησυχάσω.

—«Καλὰ μπαμπᾶ δὲν θὰ τὸ ξανακάνω.»

Καθήσαμε καὶ φάγαμε. Σὲ μιὰ στιγμή, καθὼς μὲ κυττοῦσε μοῦ εἶπε:

—«Σὰν χλωμὴ σὲ βλέπω! μὴν αἰσθάνεσαι τίποτα;

—«Ὄχι μπαμπᾶ, εἶμαι πολὺ καλά» τοῦ εἶπα ἀποφεύγοντας τὸ βλέμμα του.

Ὁ μπαμπᾶς βγῆκε ἔξω μετὰ τὸ φαγητό. Τὸ ἀπόγευμα αἰσθανόμουν νὰ κρυώνω πολύ. Ἔπεσα στὸ ντιβάνι καὶ σκεπάσθηκα μὲ μιὰ κουβέρτα. Μὰ τὶ πρᾶγμα ἦταν ἐκεῖνο! Στὴν ἀρχὴ κρύωνα ἀλλὰ ὕστερα ἔνοιωσα μιὰ φλόγα νὰ καίῃ τὸ κορμί μου. Κουνιόμουν ἐδῶ κι' ἐκεῖ μὴν βρῶ λίγη δροσιὰ μὰ περισσότερη ζέστα αἰσθανόμουν. Τὸ ἀπόγευμα πέρασε ἀνυπόφορα. Τὸ βράδυ ἦρθε ὁ μπαμπᾶς μου. Ἐγὼ μόλις τὸν εἶδα δὲν μίλησα. Ἡ ντροπή μου μὲ ἔπνιγε. Μὰ δὲν μοῦ μίλησε κι' αὐτός. Μοῦ ἔβαλε μόνο τὸ θερμόμετρο. Εἶχα πολὺ πυρετό. 40. Μοῦ ἔκανε μιὰ ἐνέσι. Τὸ ἄλλο πρωῒ φέραμε τὸ γιατρό. Εἶπε ὅτι εἶχα κρυώσει καὶ ὅτι εἶχαν ἐρεθισθῆ οἱ ἀμυγδαλές μου.

Πέρασε μιὰ μέρα καὶ τότε καταλάβαινα τὶ θὰ πῆ «μητέρα». Γιατὶ ἐὰν ἡ μητέρα μου δὲν ἦταν ταξείδι θὰ μοῦ ἔκανε ὅ,τι ἤθελα καὶ ἀπὸ τὸ πρωῒ ὡς τὸ βράδυ θὰ ἦταν στό μαξιλάρι μου.

Ἕνα πρωῒ ποὺ ἤμουν καλύτερα πῆρα ἕνα γράμμα ἀπὸ τὴν μητέρα μου. Μοῦ ἔγραφε τὰ ἑξῆς:

—Ἀγαπητό μου παιδί. Πῶς εἶσαι; Δὲν μοῦ ἔστειλες γράμμα καὶ ἀνησυχῶ. Ἐγὼ εἶμαι καλά. Δὲν θὰ ἀργήσω νὰ ρθῶ. Σὲ μιὰ ἑβδομάδα θὰ εἶμαι αὐτοῦ. Πρόσεχε νὰ εἶσαι φρόνιμη καὶ πρόσεχε στὸ σχολεῖο. Νὰ φυλάγεσαι. Μὴν τρέχης καὶ ἀρρωστήσης. Ὁ Πέτρος τὶ κάνει; Νὰ μοῦ γράφῃς.

Σὲ φιλῶ ἡ μαμά σου»

Χάρηκα ποὺ ἦταν καλά. Καὶ ἔλεγα μὲ τό νοῦ μου: Μοῦ γράφει νὰ μὴν ἀρρωστήσω. Ποῦ νὰ ξέρη ὅτι ἔχω τόσον καιρὸ ἄρρωστη...

Πόσο κακὴ εἶναι ἡ ἀρρώστεια! Μὲ πονοῦσε ἡ μέση μου νὰ κάθωμαι ξα πλωμένη ὅλη τὴν ἡμέρα. Ἀλλὰ τὶ μποροῦσα νὰ κάνω; Σὲ λίγες μέρες ἤμουν ἀπύρετη.

Τότε ἦρθε καὶ ἡ μαμά μου καὶ χάρηκα πολὺ ποὺ δὲ μὲ βρῆκε στὸ κρεββάτι.

ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΠΟΥΤΕΤΣΗ
Τάξις ΣΤ'. 6)ταξίου

Ἡ σημαία μας

★

Κάθε Ἔθνος ἔχει τὴν ἱστορία του.

Ἔτσι καὶ Ἑλλάδα μας ἔχει κι αὐτὴ τὴ μεγάλη καὶ ξακουστὴ ἱστορία της.

Πόσες φορὲς οἱ Ἕλληνες ἔκαναν πολέμους γιὰ νὰ μείνουν ἐλεύθεροι!

Πάντοτε νικοῦσαν τοὺς ἐχθρούς τους καὶ πάντα μὲ τὴν Σημαία μας τὴ γαλανόλευκη μπροστὰ ἔμπαιναν σὲ κάθε ἑλληνικὴ σκλαβωμένη περιοχή.

Σύμβολον τῆς Πατρίδος μας εἶναι ἡ γλυκειά μας Σημαία. Ὁ Σταυρὸς δείχνει τὴ Θρησκεία μας καὶ τὸ μπλὲ χρῶμα συμβολίζει τὸν γαλανὸ οὐρανό μας, καὶ τὸ ἄσπρο τὸν κρίνο, ποὺ πρόσφερε ὁ ἄγγελος στὴν Παναγία μας.

Εἶναι ὡραία, πολὺ ὡραία, ἡ Σημαία μας ὅσο ὡραία εἶναι καὶ ἡ Ἑλλάς. Ἡ Σημαία μας εἶναι τόσο ὄμορφη καὶ τόσο δοξασμένη, ὥστε πολλοὶ μεγάλοι ποιητὲς ἔβγαλαν διαφόρους ὕμνους. Ἕνας ἀπ' αὐτοὺς εἶναι καὶ ὁ ἑξῆς:

«Οὐρανοχρωματισμένη σὰν τὸ (κρίνο εἶσαι λευκή.
Σταυροφόρα μας σημαία δοξα- (σμένη Ἑλληνική,
δοξασμένη Ἑλληνική».

Ζήτω ἡ γαλανόλευκη!.. Ζήτω τὸ ἱερὸ σύμβολο τοῦ Ἔθνους μας! Ζητωκραυγάζουμε καὶ χειροκροτοῦμε ἐνθουσιασμένοι μπροστὰ στὸ πέρασμα τῆς σημαίας, ἐνῶ μιὰ ἀνέκφραστη χαρὰ μᾶς πλημμυρίζει. Ρίγη περνοῦν ἀπὸ τὸ σῶμα μας καὶ τὰ μάτια μας ὑγραίνονται. Ἔτσι ἐκδηλώνομε ὅλοι οἱ Ἕλληνες τὸν ἐνθουσιασμὸ καὶ σεβασμό μας πρὸς τὸ ἱερὸ σύμβολο τοῦ Ἔθνους μας. Αὐτὴ εἶναι ἡ Σημαία μας ποὺ τὴν εὐλόγησαν παπάδες μ' ἄσπρα γένια μέσα στὴ σκλαβιὰ καὶ γι' αὐτὸ τὸ δοξασμένο σύμβολο τοῦ Ἔθνους μας ἔχυσαν οἱ Ἕλληνες τὸ αἷματους. Ἔτσι ἀπὸ πολλοὺς ἀγῶνες στὴν ξηρὰ καὶ στὴ θάλασσα ὑψώθηκε καὶ κυματίζει περήφανα σὲ κάθε τῆς Ἑλλάδος μας μεριά. Νοσταλγεῖ ὅμως νὰ στηθῆ ὑπερήφανη καὶ στοὺς ὑπόδουλους τόπους τῆς ἑλληνικῆς γῆς γιὰ νὰ σκορπίση τὴ χαρὰ καὶ τὴν εἰρήνη καὶ σ' αὐτοὺς τοὺς ἀδελφούς μας ποὺ δὲν εἶδαν ἀκόμη τὸ γλυκὸ φῶς τῆς λευτεριᾶς οὔτε καὶ τὴν ἔνδοξή μας γαλανόλευκη νὰ κυματίζη.

Μαζὶ μὲ τὸν λαμπερὸ Σταυρὸ ποὺ φέρνει στὴν κορυφή της, μᾶς συμβολίζει τὴν πίστη καὶ τὴν Πατρίδα. Ὅλοι μας πρέπει νὰ τὴν ὑπερασπιζώμεθα πάντα ὑπερήφανα καὶ νὰ θυσιάζωμε κι αὐτὴ τὴ ζωή μας ἀκόμη γιὰ νὰ τὴ χαϊδεύη αἰώνια τὸ δροσερὸ ἀεράκι τῆς Ἐλευθερίας.

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ Ν. ΓΕΡΑΛΗ
Στ'. τάξις, Β'. Μονοτάξιον

★

Ὁ περίπατός μας

Μία Τετάρτη τὸ ἀπόγεύμα ἐπήγαμε μὲ τὴν τίξη μας καὶ μὲ τὴν πρώτη, στὴν ἐξοχή.

Ἐκεῖ εἴδαμε χωράφια ὀργωμένα καὶ χωράφια σπαρμένα. Εἴδαμε ἀκόμη καὶ ἕνα πράσινο χαλὶ ποὺ ἦταν κεντημένα ἐπάνω του μικρὰ σπιτάκια, ποὺ ἀπὸ ἔξω ἦταν κοτοῦλες ποὺ ἔτρωγαν χορταράκια. Ἦταν καὶ κάτι μικρὲς λιμνοῦλες ποὺ εἶχαν νεράκι. Ὁ ἥλιος ἔλαμπε καὶ τὰ νερὰ μοιάζανε σὰν κρύσταλλα.

Ὅταν γυρίζαμε στὸ σχολεῖο, βλέπαμε τὰ ἀμπέλια ποὺ δὲν εἶχαν πιὰ τὰ στολίδια τους, τὰ σταφύλια. Τὰ προβατάκια εἶχαν μπῆ στὸ ἀμπέλι καὶ τρώγανε τὰ φύλλα ἀπὸ τὰ κλήματα. Ἔτσι μὲ γέλια καὶ μὲ τραγούδια γυρίσαμε στὸ σχολεῖο μας.

Ἰωάννινα 9 Νοεμβρίου 1957

Ἀνδρονίκη Φωτιάδου
Τάξις Βα. 6ξίου

Στὸ μάθημα τῆς Ἀνθρωπολογίος

Δάσκαλος: Πόσους τραπεζίτες ἔχουμε Κουφιουδάκη;

Μαθητής: Ἔχουμε πολλοὺς Κύριε.

Δάσκαλος: Πόσους;

Μαθητής: Ὅσες εἶναι οἱ τράπεζες, Κύριε.

ΓΙΟΡΤΑΖΟΜΕ ΤΗΝ 28 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ

Η ΗΜΕΡΑ ΤΟΥ "ΟΧΙ,,

Ἦταν παραμονὴ τῆς 28ης Ὀκτωβρίου.

Εἶχε βραδυάσει καὶ ὁ οὐρανὸς ἦταν σκεπασμένος ἀπὸ πυκνὰ μολυβένια σύννεφα καὶ ἄρχισε νὰ ψιλοβρέχη.

Ἐγώ, καθισμένη στὸ τραπέζι διάβαζα, ἡ γιαγιά ἔπλεκε καὶ ἡ ἐξαδέλφη μου μαζὶ μὲ τὴν ἀδελφή μου εἴχανε τὰ σκαμνάκια γύρω ἀπὸ τὴν γιαγιά μου.

Τότε ἄρχισαν νὰ τὴν παρακαλοῦν:

—Γιαγιὰ πές μας ἕνα παραμύθι.

—Δὲν θέλουμε ὅμως τὴν Κακκινοσκουφίτσα, οὔτε τὴ γριὰ μὲ τὸ γέρο. Θέλου με καινούργιο παραμύθι.

—Ναὶ εἶπε ἡ γιαγιά θὰ σᾶς πῶ ἕνα καινούργιο παραμύθι. Ἐτακτοποίησε τὰ γυαλιά της, ἐξερόβηξε καὶ ἄρχισε:

—Ἦταν μιὰ μέρα σὰν καὶ σήμερα παιδιά μου. Ἦταν ἡ ἐποχὴ ποὺ εἶχαν πολλὲς δουλειές. Ὕστερα ἀπὸ τὶς πρῶτες βροχὲς ὥργωναν οἱ γεωργοὶ τὰ χωράφια τους, οἱ νοικοκυραῖοι ἔκοβαν τὰ ξύλα τους, καὶ ὅλοι ἦταν ἀπασχολημένοι μὲ τίς καθημερινές τους δουλειές. Ἡ Ἑλλάδα μας ζοῦσε φτωχικὰ ἀλλὰ εὐτυχισμένα. Ἡ Ἰταλία ποὺ ἦταν πανίσχυρη τὴν ἐζήλεψε καὶ θέλησε νὰ τὴν κατακτήση.

Ἔστειλε λοιπὸν στὴν Ἑλλάδα τὸν πρεσβευτή της Γκράτσι νὰ τὴν ζητήση ἀπὸ τοὺς Ἕλληνας, μὰ ὁ ἀείμνηστος Ἰωάννης Μεταξᾶς ἀπήντησε τό ἀθάνατο ΟΧΙ. ΟΧΙ ἀπήντησε ὁ Βασιλιᾶς μας Γεώργιος, ΟΧΙ ὁ ἑλληνικὸς λαός, ΟΧΙ ἀντιλάλησαν τὰ φαράγγια κι' οἱ ρεματιές.

Ὅλοι ἔλεγαν ΟΧΙ

Τὸ «ΟΧΙ» τῆς 28ης Ὀκτωβρίου

Ἐνῶ τὸ Ἑλληνικὸν Ἔθνος βάδιζε μὲ σταθερὸ βῆμα πρὸς τὴν πρόοδο καὶ τὸν πολιτισμό, ὕπουλοι ἐχθροὶ θέλησαν νὰ τοῦ φράξουν τὸ δρόμο του καὶ νὰ τὸ ὑποδουλώσουν.

Ἡ ἔνδοξη πατρίδα μας κίνησε τὸ φθόνο τῶν Ἰταλῶν ποὺ λαίμαργα ἔρριξαν πάνω σ' αὐτὴ τὸ βλέμμα τους. Ἔτσι μέσα εἰς τὴν ἥσυχη ἀτμόσφαιρα ποὺ ἐπικρατοῦσε τὸ Φθινόπωρο τοῦ 1940, καὶ ποὺ ὁ κάθε Ἕλληνας σκεπτότανε μὲ ποιὸ τρόπο νὰ ἀνεβῆ ψηλότερα, ἄνεμος τρομερὸς φύσηξε καὶ ἄρχισε νὰ κουνάη ἀπειλητικὰ τὸ ἐθνικό μας σκάφος.

Μὲ ἕνα τους τελεσίγραφο οἱ Ἰταλοὶ ἐζήτησαν τὴν ὑποδούλωσίν μας, νομίζοντας πὼς ἡ ἀριθμητική τους ὑπεροχὴ θὰ τοὺς ἐπέτρεπε νὰ τὰ σαρώσουν ὅλα στὸ διάβα τους. Ἀλλὰ τὰ γεγονότα πῆραν δρόμο τελείως ἀντίθετο ἀπὸ τὰ ὀνειρά τους. Τὸ φιλότιμο τῶν Ἑλλήνων ἐπληγώθηκε καὶ οἱ κυβερνῆται τοῦ Ἔθνους τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ἐβροντοφώνησαν ἄφοβα καὶ γενναῖα, ὅπως τὸν ἀρχαῖο καιρὸ ὁ Λεωνίδας τὸ «μολὼν λαβὲ», τὸ καινούργιο κοσμοϊστορικὸ «Ὄχι».

Ὁλόκληρος ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς γιγαντώθηκε καὶ ὅλοι μὲ μιὰ γνώμη, μ' ἕνα σκοπὸ ἔτρεξαν κι' ἅρπαξαν τὰ ὅπλα στὰ χέρια τους.

Ἡ Ἑλλάδα δέχθηκε μὲ ψυχραιμία τὸ πρῶτο κτύπημα. Ὅλος ὁ κόσμος εἶχε στραμμένα τὰ μάτια ἐπάνω μας καὶ ἀνήσυχος προέβλεπε τὸν γρήγορο καὶ καταστρεπτικὸ ἀφανισμό μας. Ἀλλὰ ἡ Ἑλλάδα ποτὲ δὲν πεθαίνει. . . . . .

Ἡ ἀνδρεία καὶ ἡ πίστις ὅλων τῶν Ἑλλήνων ἐδημιούργησε τὸ θαῦμα τοῦ 1940—41, ποὺ εἶναι ἕνα θαῦμα ποὺ τόσο συχνὰ ἐπαναλαμβάνεται στὴν ἱστορία μας.

Ἡ 28η Ὀκτωβρίου στέκει ψηλὰ σὰν ἕνα φωτεινὸ ἀστέρι καὶ δείχνει ὄχι μονάχα σ' ἐμᾶς τοὺς Ἕλληνας, ἀλλὰ καὶ στὸν κόσμο ὁλόκληρο, τὸ δρόμο τῆς Ἐλευθερίας. Τὴν 28η Ὀκτωβρίου ἡ Ἑλλάδα δὲ χάλασε μονάχα τὰ σχέδια τῶν Ἰταλῶν, ποὺ βασίζονταν στὴν ὑπεροχή τους, ἀλλὰ στάθηκε καὶ ἀκλόνητος φρουρὸς τοῦ παγκοσμίου πολιτισμοῦ.

Ἀλλ' ἐνῶ οἱ Μεγάλοι μας σύμμαχοι μετὰ τὸ τέλος τοῦ πολέμου θέρισαν τοὺς καρποὺς τῆς νίκης, τὴν μικρὴ ἀλλὰ τόσο ἡρωϊκὴ σύμμαχό τους τὴν ξέχασαν. Κι' ἔτσι, χωρὶς ντροπή, τῆς ἀπέκοψαν τὰ ἑλληνικώτατα τμήματα τῆς Βορείου Ἠπείρου καὶ τῆς Κύπρου, πού στενάζουν κάτω ἀπὸ τὸ βαρὺ ζυγὸ τῆς σκλαβιᾶς.

Ἐμεῖς ὅμως αἱ μαθήτριαι καὶ μαθηταὶ τῆς Ἐλευθέρας Ἑλλάδος πιστεύομε ὅτι σύντομα οἱ ἀγῶνες τῶν μαρτυρικῶν ἀδελφῶν μας θὰ δικαιωθοῦν, γιατί, ὅπως λέγει καὶ ἕνα ἀρχαῖο ρητό: «νικᾷ ὁ μικρότερος τὸν μεγαλύτερο ὅταν ἔχῃ δίκαιον».

ΕΛΕΝΗ Χ. ΜΑΛΑΜΟΥ
Τάξις ΣΤ' Ἑξαταξίου

Κι' οἱ γενναῖοι μας φαντάροι ἐπετέθησαν ἐναντίον τῶν ἐχθρῶν. Οὔτε πολλὰ κανόνια εἶχαν, οὔτε πολὺ στρατό, μὰ νικοῦσαν γιατὶ εἶχαν στὴν καρδιά τους κάτι πιὸ μεγάλο. Τὴν ἀγάπη στὴν πατρίδα καὶ τὴν πίστη στὸ Θεό. Οἱ φαντάροι μας ἐπολεμοῦσαν τὸν ἐχθρὸ μὲ τὰ ὅπλα καὶ ἐμεῖς μὲ τὴν βελόνα ἐπολεμούσαμε ἕναν ἄλλο ἐχθρό, τὸ κρύο. Μέρα νύχτα

Ο ΑΓΙΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

Ὁ Ἅγιος Δημήτριος κατήγετο ἀπὸ πλουσίαν οἰκογένειαν καὶ εὐγενῆ καὶ στὸ στρατὸ εἶχε μεγάλο ἀξίωμα. Πατρίς του ἦτο ἡ Θεσσαλονίκη. Ἔγινε Χριστιανὸς καὶ ἐδίδασκε μὲ μεγάλο ζῆλο τὴν χριστιανικὴ θρησκεία. Ὅμως ὁ εἰδωλολάτρης Αὐτοκράτορὰς του, ὅταν τὸ πληροφορήθηκε, θύμωσε δι' αὐτό, προσεπάθησε νὰ τὸν πείση νὰ θυσιάση εἰς τὰ εἴδωλα καὶ ὅταν

πλέκαμε φανέλλες, κάλτσες, γάντια.

Ἄλλες γυναῖκες κουβαλοῦσαν τρόφιμα καὶ πυρομαχικὰ στὶς χιονισμένες κορυφές τῆς Ἠπείρου.

Πολλὰ παλληκάρια ἔβαψαν μὲ τὸ αἷμα τους τὶς κορυφές τῶν βορειοηπειρωτικῶν βουνῶν καὶ πολλὰ ἄλλα ἐτραυματίσθηκαν.

Νὰ γιατὶ παιδάκια μου θὰ χτυποῦν αὔριο οἱ καμπάνες, θὰ γίνουν παρελάσεις καὶ γιορτές!

Καὶ σεῖς σὰν Ἑλληνοπούλες ποὺ εἶσθε πρέπει νὰ ξέρετε τὴν ἱστορία τῆς πατρίδος μας καὶ νά εἶσθε ὑπερήφανες γι' αὐτήν.

Κι' ἂν ποτὲ ἡ πατρίδα σᾶς χρειαστῇ νὰ τρέξετε, νὰ τρέξετε πρόθυμες νὰ τὴν βοηθήσετε. Γιατὶ ἡ Ἑλλάδα ποτὲ δὲν πεθαίνει».

—Ὦ γιαγιὰ τὶ ὡραῖο ποὺ ἦταν τὸ παραμύθι σου!

Ἦταν τὸ καλύτερο ἀπ' ὅσα μᾶς ἔχεις πῆ.

—Ναὶ εἶπε ἡ γιαγιὰ νὰ τὸ θυμᾶστε γιατὶ εἶναι ἕνας πόλεμος ποὺ γράφηκε μὲ χρυσᾶ γράμματα στὴν ἱστορία τῆς πατρίδος μας. Εἶναι ἕνα ἀληθινὸ παραμύθι.

ΑΛΙΚΗ Ι. ΦΡΑΓΚΙΔΟΥ
ΣΤ'. Τάξις Α'. Μονοταξίου

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

δὲν μπόρεσε τίποτε νὰ κάνη διέταξε καὶ τὸν φυλάκισαν.

Παρὰ τὰ μαρτύρια ποὺ τοῦ ἔκαναν ὁ ἅγιος Δημήτριος καὶ στὴν φυλακὴ ποὺ ἦταν ἐξακολουθοῦσε τὴν διδασκαλίαν του.

Μεταξὺ τῶν μαθητῶν του ἦτο καὶ ὁ Νέστωρ.

Τὴν ἐποχὴ ἐκείνην εἰς τὴν Θεσσαλονίκην εὑρίσκετο ἕνας γιγαντόσωμος παλαιστὴς εἰδωλολάτρης, ὀνομαζόμενος Λυαῖος, ποὺ προκαλοῦσε τοὺς Χριστιανοὺς καὶ τοὺς ἔλεγε:

—«Ὅποιος θέλει ἂς ἔρθη νὰ παλαίψη μαζί μου στὸ στάδιο». Κανένας ὅμως δὲν τολμοῦσε νὰ παρουσιαστῆ μπροστά του. Ὅλοι φοβόταν ἀπὸ τὸ γιγάντιο σῶμα του καὶ τὴν τεράστια δύναμή του. Ὁ μικρόσωμος ὅμως μαθητὴς τοῦ Δημητρίου ὁ Νέστωρ, δὲν ἀνεχόταν νὰ βρίζεται ἡ πίστις τοῦ Χριστοῦ μας ἀπὸ ἕναν εἰδωλολάτρη καὶ γι' αὐτὸ ἀπεφάσισε νὰ παλαίψη μὲ τὸν Λυαῖο. Ὅταν πῆρε τὴν ἀπόφασή του πῆγε πρῶτα στὴ φυλακὴ νὰ ἐπισκεφθῆ τὸν Ἅγιο Δημήτριο καὶ νὰ πάρη τὴν εὐχή του.

—«Μὲ τὴν πίστι στὸ Χριστό, πήγαινε καὶ θὰ νικήσης», τοῦ ἀπάντησε αὐτὸς εὐλογώντας τον.

Καὶ πραγματικὰ ὁ Νέστωρ ἐπῆγε καὶ ἐνίκησε τὸν Λυαῖο. Ὠργίσθηκε γι' αὐτὸ ὁ αὐτοκράτωρ καὶ διέταξε νὰ φονεύσουν τὸν Νέστορα καὶ τὸν Δημήτριο. Οἱ εἰδωλολάτρες δήμιοι ὥρμησαν στὴ φυλακὴ καὶ ἐλόγχισαν τὸν ἅγιο.

Οἱ Χριστιανοὶ πῆραν τὸ σῶμα του καὶ τὸ ἔθαψαν. Ἀπὸ τότε εἶναι ὁ προστάτης ἅγιος τῆς Θεσσαλονίκης, ἄπειρα θαύματα ἔκανε καὶ πολλὲς φορὲς τὴν ἐγλύτωσε ἀπὸ τὶς ἐπιδρομὲς τῶν ἐχθρῶν. Λέγουν μάλιστα πὼς ἀπὸ τὸν τάφο του ἀναβλύζει μύρον γι' αὐτὸ καὶ λέγεται καὶ μυροβλήτης.

Ἡ ἐκκλησία τὸν Δημήτριο τὸν ἀνεκήρυξε ἅγιο καὶ ἡ μνήμη του ἑορτάζεται στὶς 26 Ὀκτωβρίου, μαζὺ μὲ τὴν ἀπελευθέρωσιν τῆς Θεσσαλονίκης μας ποὺ ἀσφαλῶς βοήθησε ὁ ἅγιος νὰ ξαναγίνη ἑλληνική.

Ἀλίκη Χρ. Μουκαρίκα
ΣΤ' Τάξις Ἐξαταξίου

Οἱ μαθηταὶ τῶν Προτύπων παρελαύνουν πρὸ τῶν ἐπισήμων

Ἡ γιορτὴ τῶν σχολείων καὶ ἡ παρέλασις

Εἶναι 27 Ὀκτωβρίου 1957, ἡμέρα Σάββατο, ὥρα μία καὶ μισή. Ὅλα τὰ παιδιὰ βρισκόμαστε στὴν αὐλὴ τοῦ σχολείου μας μὲ τὶς μπλὲ ποδιές μας, μὲ τὸν ἄσπρο γιακᾶ, τὰ μαῦρα παπούτσια μας, καὶ τὶς ἄσπρες κάλτσες. Ἡ ὥρα κοντεύει δύο. Ἡ σφυρίχτρα τοῦ κυρίου Βλαδίκα μᾶς καλεῖ στὴ γραμμή· ὅλα τὰ παιδιὰ συντάσσονται καθ' ἕνα στὴν γραμμή του.

Τὰ παιδιὰ τῆς ἕκτης τάξεως Τετραταξίου καὶ Μονοταξίων τῶν τάξεων Ε' καὶ ΣΤ' συντάσσονται σὲ μιὰ γραμμή· ἐπίσης τὸ ἴδιο κάνουν καὶ τὰ κορίτσια. Μὲ τὸ πρόσταγμα τοῦ Κυρίου ξεκινοῦμε.

—Ἕν, δύο, ἕν, δύο, ἕν δύο...

Προπορεύεται ὁ σημαιοφόρος μὲ τοὺς παραστάτας, ἀκολουθεῖ ἡ ὁμὰς τῶν κοριτσιῶν καὶ πιὸ πίσω ἡ ὁμὰς τῶν ἀγοριῶν. Σταματήσαμε μπροστὰ στὰ προπύλαια τῆς Ἀκαδημίας. Δίπλα μας βρισκόταν οἱ σπουδαστὲς καὶ οἱ σπουδάστριες. τῆς Ζ.Π.Α. (Ζωσιμαίας Παιδαγωγικῆς Ἀκαδημίας) εἰς παράταξιν. Στὶς σκάλες τῶν προπυλαίων στέκονται ὁ διευθυντὴς ὁ κ. Κωτίτσας καὶ οἱ σεβαστοὶ καθηγηταὶ τῆς Ἀκαδημίας.

Ἕνα κορίτσι τοῦ μονοταξίου, ἡ Στουρνάρα, ἀπήγγειλεν τὸ ποίημα εἰς τὴν Σημαίαν:

Αὐτὸ εἶναι τὸ ἱερὸ πανὶ τὸ γαλανὸ καὶ τ' ἄσπρο, κομμάτι ἀπ' ἀνοιξιάτικο καὶ ξάστερο οὐρανό.

Βγαίνουν ἀπὸ τὴν παράταξη οἱ σημαιοφόροι τῆς Ἀκαδημίας καὶ τῶν Προτύπων μὲ τοὺς παραστάτας, καὶ στέκονται στὰ πρῶτα σκαλιὰ τῶν προπυλαίων. Μετὰ ἀπὸ σύντομον ὁμιλίαν τοῦ διευθυντοῦ τῆς Ἀκαδημίας κ. Κωτίτσα καὶ τοῦ διευθυντοῦ τῶν Προτύπων κ. Σακελλαρίου μὲ θέμα τὴν Σημαία, μπήκαμε ὅλοι στὸ θέατρο. Ἡ χορωδία τῆς Ε' καὶ ΣΤ' τάξεως ἔλαβε τὰς θέσεις της σὲ κάτι πάγκους ἀριστερὰ τοῦ θεάτρου. Δεξιὰ τοῦ θεάτρου καθόταν οἱ ἐπίσημοι.

Ἡ γιορτὴ ἀργίζει. Ὁ κύριος Ἐξαρχόπουλος, διδάσκαλος τοῦ ἕξαταξίου, ὁμιλεῖ διὰ τὸ μεγάλο καὶ ἱστορικὸ γεγονός. Ἡ ὁμιλία του συνοδεύεται σὲ διάφορα μέρη ἀπὸ ὡραῖα τραγούδια τῆς χορωδίας καὶ τὶς ἀπαγγελίες τῶν μαθητῶν (ἡ Λέσποινα Γεραλῆ ἀπήγγειλε τὸ ποίημα «ἡ προσφορὰ», ὁ Χρυσόστομος Μωϋσιάδης τὸ ποίημα «28 Ὀκτωβρίου 1940» καὶ ἡ Καλλίτσα Τσόλκα τὸ ποίημα «Ἄϊ Δημήτρης»). Ὁ κύριος Ἐξαρχόπουλος κλείνει τὴν ὁμιλία του μὲ ζωηρὰ χειροκροτήματα τῶν ἐνθουσιασμένων μαθητῶν Ἡ ἑορτὴ τελειώνει.

Ὅλα τὰ παιδιὰ βγαίνομε ἀπὸ τὸ θέατρο. Αἱ τάξεις Α', Β', Γ', Δ' φεύγουν. Οἱ ἄλλες τάξεις, Ε', ΣΤ' μὲ ἕνα τμῆμα σπουδαστῶν καὶ σπουδαστριῶν μὲ ἐπικεφαλῆς τοὺς σημαιοφόρους ξεκινοῦμε διὰ νὰ καταθέσωμεν στέφανον στὸ μνημεῖον τῶν Μπιζανομάγων ποὺ εἶναι στὴν πλατεῖα. Πεονώντας τὴν λεωφόρο Γεωργίου Β' φτάνουμε στὴν πλατεῖα. Ὅλα τὰ δημοτικὰ καὶ γυμνάσια εὑρίσκοντο ἐκεῖ.

—Νταραντὰμ. νταντάμ. νταραν τὰμ, νταντάμ, ἀκούγεται ἡ φιλαρμονικὴ καὶ ἡ στρατιωτικὴ μουσική. Ἄργισε ἡ ἐπιμνημόσυνος δέησις. Ὅλοι ἀκοῦνε μὲ κατάνυξι. Ἄργισε ἡ κατάθεσις στεφάνων. Ὁ κόσμος εἶναι πολύς, ὅλα τὰ σχολεῖα ἀρχίζουν νὰ παρελαύνουν. Ἤρθε

καὶ ἡ σειρά μας. Ὁ ἦχος τῆς μουσικῆς συνοδεύει τὸ πέρασμά μας. Τὰ στήθεια μας φουσκώνουν ἀπὸ πατριωτικὸ ἐνθουσιασμό. Ἡ ψυχή μιας φουσκώνει ἀπὸ χαρά, καθὼς στρίβομε τὴν κεφαλὴ δεξιὰ καὶ ἀντικρύζομε τοὺς ἐπισήμους καὶ τὸ ἱερὸ χέρι τοῦ Δεσπότη νὰ μᾶς εὐλογῆ. Ἀφοῦ φύγαμε ἀπὸ τὴν τελετή, γυρίσαμε στὸ σχολεῖο μας. Ἐκεῖ οἱ Κύριοι μᾶς εἶπαν ὅτι στὶς 10,30 τῆς ἐπομένης νὰ πᾶμε μὲ τὰ ναυτικά μας στὸ σχολεῖο γιὰ τὴν παρέλασι. Ὅλα τὰ παιδιὰ φύγαμε εὐχαριστημένα καὶ μὲ μιὰ νέα χαρὰ γιὰ τὴν αὐριανὴ παρέλασι.

Εἶναι 28 Ὀκτωβρίου, ἡμέρα Κυριακή. Σὲ ὅλα τὰ σπίτια κυματίζει ὑπερήφανη καὶ δοξασμένη ἡ γαλανόλευκη. Ὁ δρόμος εἶναι γεμᾶτος παιδιὰ ποὺ χαρούμενα τρέχουν γιὰ τὸ σχολεῖο τους. Ἀπὸ τὸν δρόμο Γεωργίου Β΄ ὡς τὸ σχολεῖο μας καὶ πιὸ πάνω εἶναι στρατιῶτες στὸ δεξιὸ μέρος τοῦ δρόμου. Ὅλα τὰ παιδιὰ τοῦ Προτύπου ἦταν ντυμένα μὲ τὴν ναυτικὴ ὁμοιόμορφη στολή τους: Μπλὲ σακκάκι μὲ ἄσπρα σειρήτια στὰ μανίκια καὶ στὸ γιακᾶ. Μπλὲ πανταλόνι, μαῦρα παπούτσια μὲ ἄσπρες κάλτσες καὶ τὸ γουσὸ σῆμα στὸ δεξιὸ μανίκι τους. Στὰ πρόσωπά των ἦταν ζωγραφισμένη ἡ χαρά, ἡ ἀγωνία καὶ ἡ ἀνυπομονησία.

Ὥρα 10,30. Ἡ σφυρίχτρα τοῦ Κυρίου μᾶς καλεῖ ὅλους στὴν γραμμή. Μπήκαμε στὴν γραμμή. Ξεκινήσαμε. Βγήκαμε ἀπ' τὴν πόρτα. Καὶ τώρα προχωροῦμε στὴν λεωφόρο Γεωργίου Β΄. Φθάσαμε στὴν πλατεῖα. Σταθήκαμε στὸ καφενεῖο «Μαλάιος». Γύρω μας ἦταν κι' ἄλλα σχολεῖα. ὅπως τὸ Γυμνάσιο Ἀρρένων. ἡ Ζωσιμαία Σχολή. ἡ Ἐμπορική. τὸ Γυμνάσιο Θηλέων μὲ τὶς μαῦρες ποδιὲς καὶ τ' ἄσπρα μπερεδάκια τους, τὸ Λύκειον μὲ τὰ μπλὲ παντελόνια καὶ μπλοῦζες. Μπροστά μας ἦταν τὰ Δημοτικὰ Ἐλισαβέτειον. Καπλάνειον, τὸ 6ον Δημοτικόν, τὸ 5ον, τὸ 7ον κλπ. Ἀριστερά μας βρίσκεται τὸ Διοικητήριο. Μὲ τοὺς ἤχους τῆς μουσικῆς τὰ σχολεῖα ἄρχισαν νὰ παρελαύνουν. Ἐπὶ τέλους ἦρθε καὶ ἡ σειρά μας. Προχωρήσαμε καμαρωτὰ καὶ λεβέντικα. Ἡ μουσικὴ ἔπαιζε συνέχεια. Στὰ πεζοδρόμια ἦταν κόσμος πολύς, ποὺ χειροκροτοῦσε τὸ πέρασμά μας καὶ ἐμεῖς τὸ παίρναμε ἐπάνω μας. Τόση ἦταν ἡ ὑπερηφάνειά μας, ποὺ δὲν καταλάβαμε πότε φθάσαμε στὸ Στρατηνεῖο. Νὰ ὁ πρῶτος δείκτης, νὰ ὁ δεύτερος. Γυρίζουμε τὸ κεφάλι δεξιὰ κοιτάζοντας τοὺς ἐπισήμους. Ὁ Δεσπότης μᾶς εὐλογεῖ, οἱ ὑπόλοιποι ἐπίσημοι μᾶς κυττάζουν μὲ ὑπερηφάνεια. Προχωροῦμε, ἐνῶ ὅλος ὁ κόσμος θερμὰ χειροκροτεῖ καὶ φθάνομε στὸ Τοσίτσειον εὐχαριστημένοι καὶ μὲ τὶς καλύτερες ἐντυπώσεις. Ἔτσι πέρασε αὐτὴ ἡ δοξασμένη καὶ ἡρωϊκὴ ἡμέρα.

Κων)νος Ράπτης καὶ Γεώργιος Μανδέλης. ΣΤ΄ τάξις 4)ταξίου.

ΟΙ ΠΑΤΕΡΕΣ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ ΔΙΗΓΟΥΝΤΑΙ

Η ΜΑΧΗ ΤΗΣ ΠΟΒΛΑΣ

Τίποτε δὲν ἐπρόδιδε τὸ βράδυ τῆς 27ης Ὀκτωβρίου 1940 —διηγεῖται ὁ πατέρας μου— ὅτι τὴν ἄλλη μέρα θὰ ἄρχιζε ὁ πόλεμος. Ὁ ἥλιος εἶχε γυρίσει πίσω ἀπὸ τὶς ἀπαλόγραμμες βουνοκορφὲς καὶ ἡ νύχτα ἄρχισε νὰ ἁπλώνῃ παντοῦ τὸ σκοτεινό της πέπλο. Οἱ ἄνδρες τοῦ λόχου ποὺ εἶχε τὴν ἕδρα του στὸ χωριὸ Πόβλα τῶν Φιλιατῶν, παραδόθηκαν στὸν ὕπνο κάτω ἀπὸ τὰ ἀντίσκηνά τους. Καὶ μόνοι οἱ σκοποὶ ἀγρυπνοῦσαν.

Οἱ ὧρες ἐκύλησαν. Ἐπλησίαζε πιὰ τὸ γλυκοχάραγμα. Μιὰ ψιλὴ δροσούλα, μόλις εἶχε σταματήσει, λὲς καὶ ἔσταζε ἡ νύχτα ἀπὸ τὰ ματόκλαδά της δάκρυα, γιατὶ προαισθανόταν τὴν ὕπουλη ἐπίθεσι τοῦ ἐχθροῦ. Ἡ ὥρα 6 παρὰ 5 λεπτά. Γιὰ πρώτη φορὰ πυροβολισμοὶ ταράζουν τὴν ἡσυχία καὶ ὅλοι οἱ ἄνδρες τοῦ λόχου εὑρίσκονται στὸ πόδι. Περνοῦν λίγα λεπτὰ σιωπῆς καὶ ἀγωνίας καὶ ὁ λοχαγὸς ἀπὸ τὸ τηλέφωνο μαθαίνει ὅτι οἱ Ἰταλοὶ ἔνουν ἐπιτεθῆ σὲ ἕνα φυλάκιο δικό μας. Πῆρε πιὰ νὰ φέξῃ καλά. Μιὰ καταγγιὰ ἄρχιζε νὰ ἁπλώνεται ἀπὸ τὴν χαράδρα τοῦ χωριοῦ στὰ γύρω δάση.

Σὲ μιὰ στιγμὴ ἀκούεται σάλπισμα τοῦ σαλπιγκτοῦ τοῦ λόχου, ποὺ ἐσήμανε κατὰ διαταγὴν τοῦ λοχαγοῦ. Ὅλων τῶν ἀνδρῶν τὰ μάτια ἐστράφησαν πρὸς τὴν σημαία μας, ποὺ ἐκυμάτιζε ἐπάνω σὲ μιὰ ἐξέδρα τοῦ φυλακίου. Ἕνας στρατιώτης τὴν κατέβασε σιγὰ-σιγὰ μὲ εὐλάβεια διὰ νὰ τὴν μαζέψῃ. Ὅλων τὰ μάτια ἐβούρκωσαν. ἔκλαιγαν διὰ τὴν τύχη ποὺ περίμενε τὴν γλυκειὰ πατρίδα.

Μὲ διαταγὴ τοῦ λοχαγοῦ ἔπιασαν οἱ ἄνδρες τὶς κατάλληλες θέσεις. Σὲ λίγο ἄρχισε ἡ ἐπίθεσι τοῦ ἐχθροῦ. Μπουλούκια ἀπὸ ἀσπροσκούφηδες προσπαθοῦσαν ἀνάμεσα ἀπὸ τοὺς θάμνους νὰ πλησιάσουν τοὺς δικούς μας. μὰ οἱ ἥρωές μας τοὺς θέριζαν μὲ τὰ πυκνὰ πυρά τους.

Οἱ κάτοικοι τοῦ χωριοῦ εἶχαν καταφύγει τρομαγμένοι σὲ μιὰ χαράδρα. Ἡ μάχη εἶχε ἀνάψει γιὰ τὰ καλά. Σκηνὲς ἡρωϊσμοῦ καὶ αὐτοθυσίας ἔδειξαν οἱ Ἕλληνες, ἀλλὰ ὅσο προχωροῦσαν οἱ ὧρες, τὰ πυρομαχικὰ ἄρχισαν νὰ ὀλιγοστεύουν.

Ὁ λοχαγὸς διέταξε ὑποχώρησιν σὲ ἕνα λόφο καὶ ἀπὸ ἐκεῖ ἔστειλε διαταγὲς σιγὰ-σιγὰ νὰ ὀπισθοχωρήσουν ὅλοι. Καθὼς ἔφευγαν οἱ στρατιῶτες μας, οἱ κάτοικοι τῆς Πόβλας, ποὺ ἦταν μέσα σὲ μιὰ χαράδρα, τοὺς ἐφωνάζανε: «ποῦ μᾶς ἀφήνετε ἀδέρφια;» Λίγοι - λίγοι συγκεντρώθηκαν στὸν λόφο ποὺ ἦταν ὁ λοχαγὸς ὅλοι οἱ ἄνδρες. Ἔλειπαν μόνον μερικοί. Ἦταν ὅλοι μούσκεμα ἀπὸ τὴν πρωϊνὴ ψιλὴ βροχὴ καὶ ἀπὸ τὰ βρεγμένα κλαριὰ τοῦ λόγγου.

Ἡ ὥρα ἦταν μία καὶ μισή. Ἡ μάχη εἶχε τελειώσει ὕστερα ἀπὸ 7½ ὧρες.

Νῖκος Χρηστίδης
ΣΤ΄ τάξις ἑξαταξίου

★

Ὁ Ἰταλὸς τραυματίας

Ὅλη τὴν ἡμέρα —διηγεῖται ὁ πατέρας μου— γινόταν σκληρὴ μάχη. Τὰ κανόνια ἔσπειραν τὸ θάνατο. Τέλος οἱ Ἰταλοὶ ἐκάμφθησαν. Τὰ πυροβόλα τους ἔπαψαν νὰ ἀκούγωνται. Σιγὴ ἐπεκράτησε.

Ἀνάμεσα στοὺς Ἰταλοὺς καὶ τοὺς Ἕλληνες ὑπῆρχε μιὰ ἀρκετὰ βαθειὰ χαράδρα. Ὁ ἑλληνικὸς στρατὸς προχώρησε γιὰ νὰ καταλάβῃ τὰ ἰταλικὰ ὀχυρά. Καθὼς προχωροῦσαν ἔφθασαν στὴ χαράδρα. Δύο στρατιῶτες —ἡμπροσθοφυλακὴ— ὅταν ἔφθασαν στὴ χαράδρα ἄκουσαν βογγητά.

Κατάλαβαν ἀμέσως πὼς κάποιος ἄνθρωπος πληγωμένος βοισκόταν ἐκεῖ. Σκέφτηκαν πὼς ἔπρεπε νὰ κατεβοῦν γιὰ νὰ σώσουν αὐτὸν τὸν δυστυχισμένο ἄνθρωπο. Ἀπὸ τὸ μυαλό τους ὅμως πέρασε ἡ ἰδέα ὅτι μποροῦ ὁ ἐχθρὸς νὰ μὴν ἔφυγε καὶ ὑπῆρχε κίνδυνος τὸ ἰταλικὸ πυβόλο νὰ τοὺς χτυπήσῃ.

Τὰ δύο αἰσθήματα, ὁ ἀνθρωπισμὸς καὶ ὁ φόβος, πάλευαν στὴ ψυχή τους.

Τέλος νίκησε ὁ ἀνθρωπισμός. Ἄφησαν τὰ ὅπλα ἀπάνω καὶ ἄρχισαν νὰ κατεβαίνουν τὸν ἀπότομο γκρεμό. Σιγὰ-σιγά, ὅσο πλησίαζαν, διέκριναν μέσα στὸ σκοτάδι

ΟΙ ΠΑΤΕΡΕΣ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ ΔΙΗΓΟΥΝΤΑΙ

ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΙΑΤΙΚΕΣ ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ

Τὶς ἀτέλειωτες νύχτες τοῦ χειμῶνα, ποὺ ὁ βοριᾶς σφυρίζει ἄγρια προσπαθώντας νὰ ξερριζώσῃ σπίτια καὶ δένδρα, ἡμεῖς περνᾶμε εὐχάριστα τὶς ὧρες μας καθισμένοι γύρω ἀπ' τὴν ζεστὴ σόμπα ἢ τ' ἀναμένο μαγκάλι διαβάζοντας ὡραῖα βιβλία ἢ ἀκούοντας διάφορες ἱστορίες καὶ παρσμύθια. Καὶ ὅλα αὐτὰ βέβαια μοῦ ἀρέσουν καὶ καὶ μ' εὐχαριστοῦν. Ξεχωριστὰ ὅμως μ' εὐχαριστοῦν οἱ πολεμικὲς ἀναμνήσεις τοῦ πατέρα μου, ποὺ ἔξ ὁλόκληρους μῆνες ἔζησε στὰ χιονισμένα ἠπειρωτικὰ βουνὰ μαζὶ μὲ ὅλην τὴν νεότητα τῆς Ἑλλάδος πολεμώντας γιὰ τὴ σωτηρία, τὴν τιμὴ καὶ τὴ δόξα τῆς πατρίδος μας.

—«Ξημέρωναν σὰν σήμερα τὰ Χριστούγεννα τοῦ 1940», μοῦ διηγήθηκεν ὁ πατέρας μου, «ὅταν, ὑπηρετῶντας ὡς ἔφεδρος ἀνθυπίατρος στὸ πρῶτον Ἀνεξάρτητον Τάγμα πολυβόλων, βρισκόμαστε προωθημένοι στὴν πρώτη γραμμὴ ψηλὰ στὰ χιονισμένα βουνὰ τῆς Β. Ἠπείρου, ὅπου οἱ γενναῖοι φαντάροι μας ὑπέφεραν πολὺ ἀπ' τὸ κρύο καὶ τὸ χιόνι ποὺ ἔπεφτε ἀδιάκοπο. Εἴχαμε ξυπνήσει μὲ τὸν κ. Διοικητὴ καὶ συζητούσαμε γιὰ τὸν πόλεμο, ὅταν ξαφνικὰ ἀκούσθηκε θόρυβος πολὺς καὶ νομίσαμε πὼς ἦταν κανένας ἀπ' τοὺς συχνοὺς αἰφνιδιασμοὺς τῶν ἐχθρῶν μας, γι' αὐτὸ καὶ πεταχτήκαμε ἔξω ἀπ' τὴν σκηνή. Ἀλλὰ γρήγορα ἀντιληφθήκαμε πὼς ἦταν μιὰ ὁμὰδα φαντάρων μας, ἠπειρωτόπουλα τὰ περισσότερα, ποὺ ἐρχότανε νὰ μᾶς ψάλλουν τὰ κάλλαντα. Ἡ στιγμὴ ἐκείνη ἦταν πολὺ συγκινητική. Ὅλοι θυμηθήκαμε τὰ Χριστούγεννα τὰ εἰρηνικὰ στὰ σπίτια μας μὲ ὅλους τοὺς δικούς μας καὶ ἄθελα ἐδάκρυσαν τὰ μάτια μας. Ἡ συγκίνησις ὅμως δὲν ἐβάσταξε πολὺ καὶ γρήγορα μετετράπηκε σ' ἐνθουσιασμό, ὅταν μιὰ ἄλλη ὁμάδα φαντάρων μας φάνηκε πιὸ πέρα, ἐπάνω στὸ χιόνι νὰ ὁδηγῇ μιὰν ὁλόκληρη διμοιρία Ἰταλῶν αἰχμαλώτων, ποὺ εἶχε πιάσει ἐκεῖ κοντὰ στὰ προχώματα αἰφνιδιάζοντάς την μὲ τὶς φωνὲς «ἄέρα - ἄέρα». Τὰ ἐπεισόδια αὐτά, προσέθεσεν ὁ πατέρας μου, ἦταν πολὺ συχνὰ στὴν πρώτη γραμμὴ καὶ ἀνεπτέρωναν τὸ ἠθικὸ ντῶν φαντάρων μας, γι' αὐτὸ καὶ δὲν αἰσθανόντανε τὶς κακουχίες τοῦ πολέμου, ἀλλὰ ἕνα εἶχαν ὅλοι στὸ νοῦ τους : πῶς νὰ ρίξουν τὸν ἐχθρὸ στὴ θάλασσα !».

—Ἀλήθεια ! Τὶ κουράγιο ἔπρεπε νὰ εἶχαν οἱ στρατιῶται μας, γιὰ νὰ ὑποφέρουν ἐκεῖ ψηλὰ στὰ βουνὰ τὸν ἄγριο χειμῶνα καὶ νὰ κυνηγοῦν ἀπὸ κορφὴ σὲ κορφὴ τὸν πολυάριθμο ἐχθρὸ μὲ τὰ ἄφθονα μέσα. Γλυκειά μας Ἑλλάδα! Δὲν πρόκειται νὰ πεθάνῃς ποτέ, γιατὶ ἀδιάκοπα τὰ παιδιά Σου θυσιάζονται γιὰ νὰ ζῇς ἐσὺ αἰώνια.

ΙΩΑΝΝΗΣ Κ. ΒΑΚΟΛΑΣ
Τάξις Ε' 6)ταξίου

Η ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΤΩΝ ΠΥΡΟΜΑΧΙΚΩΝ

Μιὰ βραδυὰ ὁ μπαμπᾶς μᾶς διηγήθηκε ἕνα περιστατικὸ ἀπὸ τὸν πόλεμο τοῦ 1940 στὴν Ἀλβανία.

—«Ἦταν τὸ πρῶτο δεκαήμερο τοῦ Μαρτίου ποὺ ὁ δικτάτωρ Μουσουλίνι εἶχε ἔλθει στὴν Ἀλβανία νὰ ἐμψυχώσῃ τὸν Ἰταλικὸ στρατό γιατὶ εἶχε ἀρχίσει ὁ στρατός του νὰ χάνῃ τὸ θάρρος του. Καὶ εἶχε διατάξει τὴν γενικὴν ἐπίθεσι σὲ ὅλο τὸ μέτωπο καὶ μὲ ὅλα τὰ μέσα τὰ ὁποῖα διέθετεν ὁ Ἰταλικὸς στρατός. Τότε ὑπηρετοῦσα ὡς ὑπαξιωματικὸς σὲ μιὰ μεταγωγικὴ μοῖρα.

Ἦταν ἀπόγευμα ὅταν μὲ κάλεσε ὁ διοικητὴς καὶ μοῦ ἔδωσε ἕναν κλειστὸ φάκελλο καὶ τρία αὐτοκίνητα φορτωμένα μὲ πολεμικὸ ὑλικό. Μοῦ εἶπε δὲ προφορικῶς νὰ βαδίσω πρὸς τὸν δρόμον ποὺ πήγαινε πρὸς τὴν Κόνιτσα καὶ σὲ ὅποιο φυλάκιο μοῦ ζητοῦσαν τὸν φάκελο ἐκεῖ θὰ τὸν παρέδιδα.

Ὅταν φύγαμε εἶχεν ἀρχίσει ἤδη νὰ νυκτώνῃ. Βαδίζαμε μὲ τὰ μικρὰ φῶτα. Ἐγὼ ἤμουν στὸ τρίτο αὐτοκίνητο γιὰ νὰ παρακολουθῶ τὰ πρῶτα μήπως μᾶς συμβῇ κάτι. Σχεδὸν ὅλη τὴ νύκτα βαδίζαμε. Ὅπου ὑπῆρχε γέφυρα καὶ φυλάκιο ὁ κάθε σκοπὸς ὅταν ἔβλεπε τὸ σῆμα τῆς μοίρας μᾶς ἔλεγε νὰ προχωρήσουμε. Κατὰ τὰ ξημερώματα, δὲν εἶχε καλὰ φέξει, φθάσαμε σὲ ἕνα μέρος ποὺ ἦταν γενικὴ ἀποθήκη πυρομαχικῶν. Ἐκεῖ μόλις κατέβηκα, ἕνας Συνταγματάρχης τοῦ Πυροβολικοῦ μοῦ γύρεψε τὸ φάκελλο, καὶ ἀφοῦ μὲ πῆρε μέσα στὴ σκηνή του μοῦ εἶπε ἐπὶ λέξει :

—«Λοχία. Τὸ ὑλικὸ ποὺ ὑπάρχει στὰ τρία αὐτοκίνητα πρέπει σήμερα ὅσο τὸ δυνατὸ πιὸ γρήγορα νὰ φθάσῃ στὴν πρώτη γραμμή, διότι εἶναι βλήματα ὀρειβατικοῦ πυροβολικοῦ. Οἱ ὁδηγοὶ δὲν θὰ ξέρουν τίποτε, μὲ ὅ,τι καὶ ἂν σᾶς συμβῇ στὸ δρόμο. Θέλω ἔστω καὶ ἕνα αὐτοκίνητο νὰ φθάσῃ στὸν προορισμό του. Πήγαινε καὶ ἡ Πανα γιὰ μαζί σας». Ξεκινήσαμε καὶ ἄρχισε σιγὰ - σιγὰ νὰ φέγγῃ. Ὅταν φθάσαμε εἰς τὴν Πρεμετὴ ἦταν ἡ ὥρα 11. Περνώντας τὴ γέφυρα τῆς Πρεμετῆς καθὼς βαδίζαμε γιὰ τὴν Κλεισούρα ἀκούγαμε πλέον τὴ μάχη, γιατὶ οἱ Ἰταλοὶ ἐκείνη τὴν ὥρα ἔκαναν ἐπίθεση. Ἐμεῖς ἀκολουθούσαμε τὸν δρόμο μας. Φθάσαμε στὴν Κλεισούρα καὶ προχωρήσαμε

ΣΥΝΕΧΕΙΑ εἰς τὴν 18ην σελ.

τῆς νύχτας τὸν πληγωμένο. Ἀπὸ τὰ βογγητὰ καὶ τὶς λίγες λέξεις ποὺ ἔλεγε κατάλαβαν ὅτι ἦταν Ἰταλός. Ἦταν σοβαρὰ πληγωμένος μὲ τὰ δυό του πόδια κομμένα.

Παρ' ὅλο ποὺ ἦταν ἐχθρός, οἱ τολμηροὶ Ἕλληνες τὸν σήκωσαν στὴν πλάτη τους καὶ μὲ κίνδυνο τῆς ζωῆς των τὸν ἀνέβασαν στὸ χεῖλος τοῦ γκρεμοῦ καὶ τὸν παρέδωσαν στὸ λόχο.

Ὁ γιατρὸς τοῦ λόχου ἀνέλαβε πρόθυμα νὰ τὸν περιποιηθῇ. Ὕστερα ἀπὸ πολλὲς περιποιήσεις, ὁ Ἰταλὸς ἄνοιξε τὰ μάτια του. Στὴν ἀρχὴ φοβήθηκε, ἀλλὰ σὰν εἶδε τὰ εὐγενικὰ πρόσωπα τῶν στρατιωτῶν ξεθάρρεψε.

Πόση εὐγνωμοσύνη θὰ νοιώθῃ γιὰ τοὺς σωτῆρες του! Ἀσφαλῶς θὰ κατάλαβε ὅτι οἱ Ἕλληνες δὲν ἦταν μόνο παλληκάρια, ἀλλὰ καὶ ἄνθρωποι.

Ἰωάννης Νικολὸς
ΣΤ' τάξις ἑξαταξίου

ΓΙΑ ΝΑ ΓΝΩΡΙΣΩΜΕ ΤΟΥΣ ΕΥΕΡΓΕΤΑΣ ΜΑΣ

ΟΙ ΕΥΕΡΓΕΤΑΙ ΑΔΕΛΦΟΙ ΖΩΣΙΜΑΔΑΙ

Ἡ Ἤπειρος εἶναι τὸ τμῆμα τοῦ Ἑλληνισμοῦ ποὺ ἀνέδειξε τοὺς πιὸ πολλοὺς καὶ τοὺς πιὸ μεγάλους εὐεργέτες.

Ἀνάμεσα σ' αὐτοὺς ξεχωρίζουν σὰ φωτεινοὶ ἥλιοι οἱ Ζωσιμάδαι.

Οἱ Ζωσιμάδαι γεννήθηκαν εἰς ἕνα χωριὸ τῆς Ἠπείρου, τὸ Γραμμένο. Ἦταν ἀπὸ πολὺ φτωχὴ οἰκογένεια. Ὡστόσο δὲν μποροῦσαν νὰ ὑποφέρουν τοὺς Τούρκους. Μικρὰ παιδιὰ ἔφυγαν ἀπὸ τὴν πατρίδα τους καὶ πῆγαν στὴν Ρωσία. Ἀπὸ ὑπάλληλοι ποὺ ἦταν κατώρθωσαν σὲ λίγα ἔτη νὰ γίνουν μεγαλέμποροι ξακουστοὶ σ' ὅλη τὴν Εὐρώπη. Δὲν ξέχασαν ὅμως καὶ τὴν πατρίδα τους. Ἂν δὲν ἦταν οἱ Ζωσιμάδαι καὶ οἱ ἄλλοι ἐθνικοὶ μας εὐεργέται, ἐμεῖς μποροῦσε νὰ εἴμαστε ἀκόμα σκλαβωμένοι. Οἱ Ζωσιμάδαι ἦταν ποὺ συνετέλεσαν νὰ κρατηθῆ ἀκμαῖο τὸ θρησκευτικὸ καὶ ἐθνικὸ φρόνημα τῶν Ἑλλήνων καὶ νὰ διατηρηθῆ στὲς ψυχές των ἄσβεστο τὸ μῖσος ἐναντίον τῶν βαρβάρων κατακτητῶν, τῶν Τούρκων. Καὶ αὐτὸ τὸ πέτυχαν γιατὶ ἐξετύπωσαν σὲ χιλιάδες ἀντίτυπα βιβλία, ὅπως τὴν Ἁγία Γραφή, τὰ βιβλία τοῦ Κοραῆ καὶ τοῦ Ρήγα Φεραίου τὰ ὁποῖα μοίραζαν δωρεὰν εἰς τοὺς Ἕλληνας.

Μὲ τὴν ἀνάγνωση τῶν βιβλίων αὐτῶν οἱ Ἕλληνες διετήρησαν τὴν θρησκείαν καὶ τὸν ἐθνισμόν των.

Δὲν εἶναι μόνον αὐτὰ τὰ ἔργα τῶν Ζωσιμαδῶν. Ἐνίσχυσαν κάθε πτωχὸ ποὺ εἶχε ἀνάγκη ἀπὸ χρήματα. Πάντρευαν πτωχὰ κορίτσια καὶ ἐπλήρωνον τοὺς Τούρκους γιὰ νὰ βγάλουν τοὺς δυστυχεῖς Χριστιανοὺς ἀπὸ τὶς φυλακὲς καὶ νὰ τοὺς ἀπαλλάξουν ἀπὸ πολλὰ βασανιστήρια καὶ ἐξευτελισμούς, ποὺ ὑπέφεραν ἀπὸ τοὺς τυράννους.

Ἡ δρᾶσις τῶν Ζωσιμαδῶν δὲν σταματᾶ ἐδῶ. Ἵδρυσαν νοσοκομεῖα, πτωχοκομεῖα καὶ τὸ σπουδαιότερον ἀπ' ὅλα ἵδρυσαν τὴν περίφημη Ζωσιμαία Σχολή. Στὸ σχολεῖο αὐτὸ ἔμαθαν γράμματα διαπρεπεῖς ἐπιστήμονες ποὺ ἐμόρφωσαν μὲ τὴ σειρά τους χιλιάδες Ἑλληνόπουλα.

Πολὺ σωστὰ ἐμίλησε γιὰ τὴν Ζωσιμαίαν Σχολὴν ἕνας ἀξιωματοῦχος Τοῦρκος ὁ ὁποῖος εἶπε τὰ ἑξῆς:

—«Ἡ Ζωσιμαία Σχολὴ θὰ εἶναι ὁ τάφος τῆς Τουρκίας».

Ἀργότερα μὲ χρήματά των χτίστηκε ἡ Ζωσιμαία Παιδαγωγικὴ Ἀκαδημία καὶ ἡ νέα Ζωσιμαία σχολή. Καὶ πραγματικά. Δὲν πέρασαν λίγα χρόνια καὶ ὁ σπόρος τῆς Ἐλευθερίας ἔδωσε τοὺς καρπούς του ποὺ ἡμεῖς σήμερα ἀπολαμβάνομε. Τὸ ἔργον τῶν Ζωσιμαδῶν δὲν ἦτο μόνον εὐεργετικὸ καὶ σωτήριο γιὰ τὴν Ἤπειρον, ἀλλὰ καὶ γιὰ ὁλόκληρη τὴν Ἑλλάδα. Οἱ Ἠπειρῶτες τιμοῦν τὴ μνήμη των στὶς 8 Νοεμβρίου.

ΑΜΑΛΙΑ Μ. ΖΩΪΔΟΥ
Στ'. τάξις Ἑξαταξίου

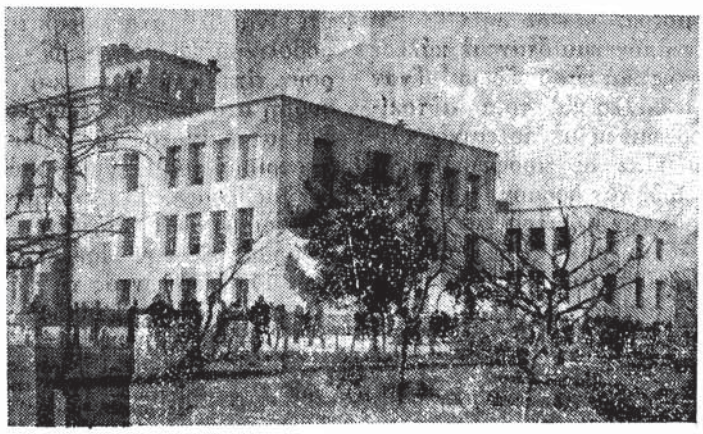

Ἡ Ζωσιμαία Παιδαγωγικὴ Ἀκαδημία

ΤΟ ΜΝΗΜΟΣΥΝΟ ΤΩΝ ΖΩΣΙΜΑΔΩΝ

Τὸ ἀπόγευμα τῆς 7ης Νοεμβρίου 1957, ὅπως κάθε χρόνο, μαζευθήκαμε ὅλα τὰ παιδιὰ τῆς Ε' καὶ ΣΤ' τάξεως τοῦσχολείου μας, στὴν αὐλὴ τῆς Ἀκαδημίας, μὲ τὶς μπλὲ ποδιές, καὶ τοὺς ἄσπρους γιακάδες, καὶ συντεταγμένοι πήγαμε στὴν ἐκκλησία, γιὰ νὰ παρακολουθήσουμε τὸν Ἑσπερινό.

Ἐκεῖ εἶχαν συγκεντρωθῆ καὶ ὅλα τὰ ἄλλα σχολεῖα τῆς πόλεως. Οἱ πολυέλαιοι καθὼς καὶ τὰ ἄλλα φῶτα ἔφεγγαν τόσο πολύ, ποὺ ἔδειχναν πὼς κάτι σπουδαῖο γινόταν. Καὶ ἀλήθεια! Ἐκεῖ εἶχε συγκεντρωθῆ καὶ πολὺς κόσμος ποὺ θὰ παρακολουθοῦσε τὸ μνημόσυνο τῶν Μεγάλων Εὐεργετῶν τῆς πόλεώς μας, τῶν Ζωσιμαδῶν.

Στὸ Δεσποτικὸ θρόνο, ντυμένος μὲ τὰ ἀρχιερατικά του ἅμφια, καθόταν ὁ Σεβασμιώτατος Ἰωαννίνων κ. κ. Δημήτριος.

Ὅλοι μὲ μεγάλη κατάνυξι παρακολουθήσαμε τὸν Ἑσπερινό. Στὸ τέλος ὁ Ἱεροκήρυκας ἀνεβασμένος στὸν Ἄμβωνα, μίλησε γιὰ τὴ ζωὴ καὶ τὴ δρᾶσι τῶν μεγάλων εὐεργετῶν τῆς πόλεώς μας Ζωσιμαδῶν.

Τὸ ὄνομα τῶν Ζωσιμαδῶν εἶναι γνωστὸ σὲ ὅλη τὴν Ἤπειρο. Μὲ τὰ χρήματά τους ἔγιναν ἡ παλαιὰ Ζωσιμαία Σχολή, ἡ Παιδαγωγικὴ Ζωσιμαία Ἀκαδημία καὶ ἡ νέα Ζωσιμαία Σχολή. Τὴν ἄλλη ἡμέρα εἰς τὸν ἱερὸ ναό τοῦ Ἀρχιμαντριοῦ, ἐτελέσθη λειτουργία. Ἐκεῖ ἦταν συγκεντρωμένοι ὅλοι οἱ καθηγηταὶ καὶ οἱ διδάσκαλοι.

Ἐπῆγαν καὶ ἀντιπροσωπεῖες τῶν σχολείων. Ὁ κ. Χουλιάρας ἐμίλησε γιὰ τὴ ζωὴ καὶ τὴν δρᾶσιν τῶν Ζωσιμαδῶν. Ἔπειτα, μὲ ἐπικεφαλῆς τὸν Δεσπότη, ὅλο τὸ πλῆθος ἐπῆγε εἰς τὴν νέαν Ζωσιμαίαν Σχολήν, ὅπου ἔγιναν τὰ ἐγκαίνιά της καὶ ἐμίλησε ὁ Γυμνασιάρχης κ. Βολονάσης. Μετά, ὅλος ὁ κόσμος ἐμπῆκε μέσα καὶ περιεργάζετο τὸ ὡραῖο κτίριο.

Ι. ΚΑΡΑΠΑΤΑΚΗΣ
ΣΤ' Τεταρταξίου

Τὰ ἐγκαίνια τῆς νέας Ζωσιμαίας Σχολῆς

Μαζὶ μὲ τὸ Μνημόσυνο τῶν Ζωσιμαδῶν, ποὺ γίνεται κάθε χρόνοστὶς 8 Νοεμβρίου, γιὰ νὰ θυμούμαστε ἐμεῖς τὰ ἑλληνόπουλα τί ἦταν οἱ ἐξ ἀδελφοὶ Ζωσιμάδαι, ἔγινεν ἐφέτος καὶ μία ἄλλη ὡραία τελετή: Ἔγιναν τὰ ἐγκαίνια τῆς Νέας Ζωσιμαίας Σχολῆς, ποὺ κτίστηκε στὴν Πλατεῖα Εὐεργετῶν τῶν Ἰωαννίνων.

Μετὰ τὴν ἐκκλησία τοῦ Ἀρχιμανδρείου ὁ Δεσπότης μας, Σεβασμιώτα-

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

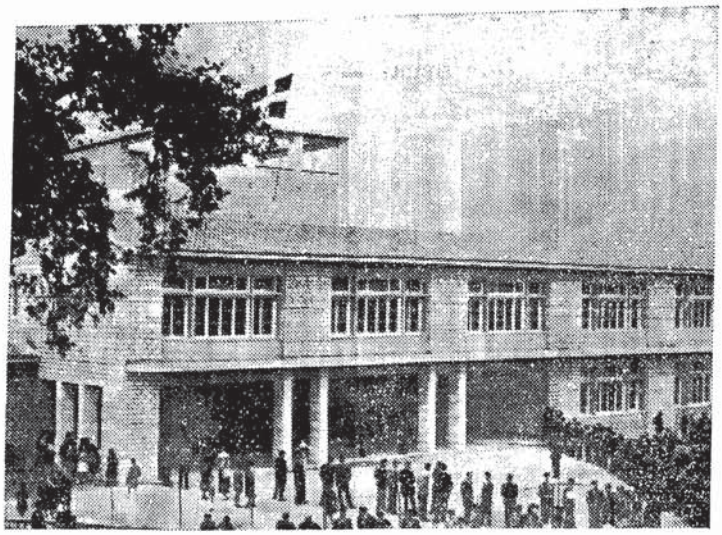

Ἡ νέα Ζωσιμαία Σχολή

τος Δημήτριος, ντυμένος τὴν ὁλόχρυση ἀρχιερατική του στολὴ καὶ συνοδευόμενος ἀπ' ὅλους τοὺς ἱερεῖς τῆς πόλεως, τὶς Ἀρχὲς καὶ τὸν Λαόν, κατηυθύνθηκε στὸ προαύλιο τοῦ νέου κτιρίου, ὅπου ἦταν παρατεταγμένοι οἱ μαθηταὶ τοῦ Προτύπου Γυμνασίου τῆς Ζωσιμαίας Σχολῆς, καὶ ἀντιπροσωπεῖες τῶν ἄλλων Σχολείων τῆς πόλεως μὲ τὶς σημαῖές τους.

Μετὰ τὸν Ἁγιασμὸ μίλησε πρῶτος ὁ Δεσπότης μας, ὁ ὁποῖος ἐπῆνεσε τὸ ἔργον τῆς Νέας Ζωσιμαίας, ἀνέφερε τὸν Μακαριώτατο Σπυρίδωνα καὶ ἀνήγγειλε πὼς τὴν παλαιὰ Ζωσιμαία τὴν προσφέρει στὸ Γυμνάσιο Θηλέων Ἰωαννίνων, γιὰ νὰ στεγαστῆ, γιατὶ ἐκεῖ ποὺ σήμερα εἶναι δὲν βρίσκει τὸ κτίριο κατάλληλο. Μίλησαν κατόπιν ὁ Γυμνασιάρχης Θηλέων κ. Φραγκούλης ὁ ὁποῖος ηὐχαρίστησε τὸν Σεβασμιώτατο, ὁ Δήμαρχος τῆς πόλεώς μας κ. Σακκᾶς, ποὺ ἔδωσε τὸ μεγάλο οἰκόπεδο τῆς Σχολῆς, ὁ Γυμνασιάρχης τῆς Ζωσιμαίας κ. Βολονάσης, ὁ ὁποῖος ηὐχαρίστησε ὅλους, ὅσους ἐβοήθησαν γιὰ νὸ γίνη αὐτὸ τὸ λαμπρὸ κτίριο, ὁ σεβαστὸς Γενικὸς Ἐπιθεωρητὴς τῶν Γυμνασίων κ. Κοκκινάκης, ὁ ὁποῖος μίλησε γιὰ τὸν Σπυρίδωνα καὶ τοὺς ἄλλους μεγάλους ἄνδρες καὶ εὐεργέτες τῆς Ἠπείρου καὶ τελευταῖος ὁ σεβαστὸς Νομάρχης μας ὁ ὁποῖος καὶ ἔκοψε τὴν χρυσῆ κορδέλλα καὶ ἄνοιξε τὴν πύλη τῆς Νέας Ζωσιμαίας Σχολῆς. Στὴ στιγμὴ μπῆκαν μέσα ὁ Δεσπότης μας μὲ τοὺς ἱερεῖς ραντίζοντας μὲ ἁγιασμὸ τὶς αἴθουσες τοῦ κτιρίου, οἱ Ἀρχὲς καὶ ὅλος ὁ κόσμος.

Στὸ κτίριο τῆς Νέας Ζωσιμαίας Σχολῆς, ὅλη αὐτὴ τὴν ἡμέρα γίνονταν ἕνα εὐλαβικὸ προσκύνημα τῶν Ζωσιμαδῶν καὶ ὅλοι ἐθαύμαζαν τὰ πολυάριθμα λαμπρὰ διαμερίσματά του.

Ἔχει 12 αἴθουσες διδασκαλίας, αἴθουσες χωριστὲς θεάτρου, χειροτεχνίας, Μουσικῆς, Ἀστρονομίας. Ἔχει εὐρύχωρους διαδρόμους, Γραφεῖα καὶ Ἀποθῆκες, εὐρύχωρο προαύλιον καὶ ὅλους τοὺς ἄλλους βοηθητικοὺς χώρους. Ὧρες πολλὲς κι' ἐγὼ ἐγύριζα μέσα στὸ κτίριο κι' ἐκαλοτύχιζα τὰ ἀγόρια τοῦ Γυμνασίου, ποὺ θὰ μαθαίνουν μέσα σ' αὐτὸ τὰ γράμματα, κι' ἐκαλοτύχιζα τὰ Γιάννενά μας, ἀλλὰ καὶ τὴν Ἑλλάδα μας, γιὰ τὸ καινούριο αὐτὸ ἀπόκτημά τους. Σήμερα τὰ Γιάννενά μας στολίζουν πολλὰ μέγαρα κτισμένα μὲ τὰ χρήματα τῶν μεγάλων εὐεργετῶν ἀδελφῶν Ζωσιμαδῶν, ὅπως καὶ ἡ μαρμαρύκτιστη Παλαιὰ Ζωσιμαία Σχολή, ἡ Νέα Ζωσιμαία Σχολή, τὸ ἀπέραντο καὶ μεγαλοπρεπὲς Μέγαρόν μας τῆς Ζωσιμαίας Παιδαγωγικῆς Ἀκαδημίας, τὸ Γηροκομεῖον τῶν Ζωσιμαδῶν καὶ ἄλλα.

Ἂς εἶναι Αἰωνία ἡ μνήμη τῶν ἀξέχαστων αὐτῶν Εὐεργετῶν μας καὶ ἂς ἀναπαύῃ ὁ Θεὸς τὶς ψυχές τους στὸ διαλεχτότερο μέρος τοῦ Παραδείσου.

ΑΓΛΑΪΤΣΑ Θ. ΣΑΡΡΑ
Ε'. Τάξις 6)ταξίου

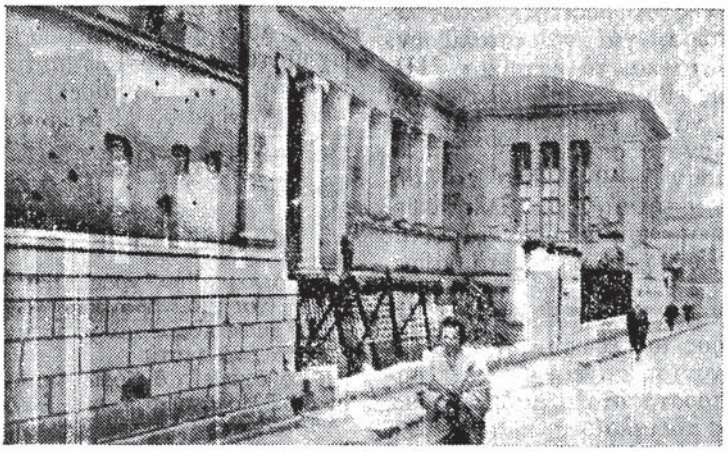

Ἡ παλαιὰ Ζωσιμαία Σχολὴ ποὺ βομβαρδίσθηκε ἀπὸ τοὺς Ἰταλοὺς στὸν πόλεμο τοῦ 1940—41

ΑΙ ΕΚΘΕΣΕΙΣ ΜΑΣ

Ξαναγυρίζουμε στὸ σχολεῖο

Πέρασε τὸ καλοκαίρι καὶ ὅλα τὰ παιδιὰ εἴπαμε στὶς διακοπὲς «χαίρετε» καὶ γυρίσαμε πάλι στὸ σχολεῖο μὲ χαρὰ καὶ λαχτάρα.

Μὲ τὸν ἐρχομὸ τῶν παιδιῶν στὸ σχολεῖο ξαναῆρθε ἡ χαρὰ καὶ ἡ ζωή.

Γέμισε πάλι ἡ ἔρημη αὐλὴ ἀπὸ φωνὲς καὶ ἀπὸ παιγνίδια. Ὅλοι οἱ δασκάλοι φαινόταν χαρούμενοι καὶ γελαστοί. Μᾶς καλοσώριζαν μὲ εὐχὲς γιὰ τὴν καινούργια χρονιά. Τὸ σχολειό μας ἄρχισε μὲ τὸν ἁγιασμό. Ὅλα τὰ παιδιὰ ἦταν χαρούμενα, καθαρὰ καὶ ζωηρά. Σταθήκαμε σὲ σχῆμα Π καὶ στὴ μέση ὁ Παπᾶς.

Μετὰ τὸν ἁγιασμὸ φύγαμε γιὰ νὰ ξανάρθωμε τὴν Δευτέρα στὶς 30 Σεπτεμβρίου.

Μὲ τὴν γλυκειὰ φωνὴ τῆς καμπανούλας μας μπήκαμε στὴν γραμμή, κάναμε τὴν προσευχὴ καὶ κάθε τάξι μπῆκε στὴν αἴθουσά της.

Πόσο ὄμορφη μοῦ φάνηκε ἡ καινούργια τάξη !

Πόσα παιδιά !

Ἡ καινούργια τάξη μοῦ θύμισε τὸ τραγουδάκι :

«Ἕνα σπίτι μὲ φροντίδες κι' ἔννοιες εἶναι τὸ σχολειό, κι' ὅπως ἡ μαμὰ στὸ σπίτι θἄχουμε νοικοκυριό».

Ὁ σεβαστός μας διάσκαλος μᾶς δέχτηκε χαρούμενος καὶ μᾶς ἔδωσε πολλὲς συμβουλές.

Ὅλοι οἱ συμμαθητὲς καὶ οἱ συμμαθήτριές μου τὸν προσέχαμε καὶ ὑποσχεθήκαμε πὼς θὰ γίνουμε καλοὶ σὲ ὅλα.

Ἐγὼ ἔχω μεγάλη χαρὰ ποὺ εἶμαι μαθητὴς τῆς τρίτης τάξης κι' εἴμαστε ὅλοι πάλι μαζί. Πόσα ἔχομε νὰ μάθω-

ΤΟ ΣΠΗΛΑΙΟΝ ΠΕΡΑΜΑΤΟΣ

Ὀλίγα χιλιόμετρα ἔξω ἀπὸ τὰ χιλιοτραγουδισμένα Γιάννενά μας, πρὸς τὸ Μέτσοβο, συναντοῦμε τὸ ὄμαρφο χωριουδάκι τοῦ Περάματος, ποὺ εἶναι καὶ προάστειον τῶν Γιαννίνων.

Μὲ τὰ σπιτάκια του ἀδελφωμένα τὸ ἕνα κοντὰ στὸ ἄλλο, ἀσπρισμένα καὶ καθαρά, δίνει μία ὄψη ἀνθρώπων προοδευμένων. Οἱ κάτοικοί του ταπεινοί, προθυμότατοι καὶ γλυκομίλητοι, ἀσχολοῦνται μὲ τὸ ψάρεμα στὴ γραφικώτατη Παμβώτιδα, μὲ τὴν διατροφὴ ἀγελάδων καὶ προβάτων καὶ τὴν καλλιέργεια τῶν κτημάτων τους.

Ἡ φύση ὅμως θέλησε νὰ τοὺς χαρίση καὶ ἄλλα πράγματα γιὰ νὰ αὐξηθοῦν τὰ εἰσοδήματά τους. Τὰ πράγματα αὐτὰ ἐδῶ καὶ 9 — 10 χρόνια δὲν ἦταν φανερὰ ἀλλὰ τὰ κρατοῦσε ἡ γῆ μέσα στὰ σπλάχνα της κρυμμένα. Αὐτὰ εἶναι τὸ μεγάλης φήμης θαυμαστὸ σπήλαιο τοῦ Περάματος.

Μπροστὰ ἀπὸ 9—10 χρόνια ἦταν ἕνα ἄσημο, ἕνα ἀνεξερεύνητο σπήλαιο, ποὺ οἱ ἁπλοϊκοὶ χωρικοὶ γρησιμοποιοῦσαν τὴν εἴσοδο τῶν «δωματίων τῆς Ἀφροδίτης», ὅπως λέγεται τώρα, γιὰ νὰ «σταλίζουν» τὰ πρόβατα καὶ τὰ κατσίκια. Ἦλθαν ὅμως εἰδικοὶ σπηλαιολόγοι καὶ ἤρχισαν νὰ τὸ ἐρευνοῦν καὶ νὰ διανοίγουν τὴ σπηλιά.

Πέρασαν 8—9 χρόνια καὶ σήμερα τὸ σπήλαιο ἔχει ἄλλη ὄψη. Ἔχει εὐρύχωρη εἴσοδο καὶ εἶναι ἠλεκτροφωτισμένο σ' ἀρκετὸ βάθος. Γίνονται ἐνέργειες νὰ διανοιχθῆ ἀκόμη καὶ νὰ ἔχη ἔξοδο ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος τοῦ λόφου.

Μπαίνοντας κανεὶς μένει ἐκστατικὸς μπροστὰ στοὺς μαρμάρινους, φυσικοὺς πολυελαίους, κολῶνες κλπ τῆς φύσεως, ποὺ χρειάστηκαν πολὺν καιρὸ γιὰ νὰ σχηματισθοῦν. Σὲ ἕνα σημεῖο ἕνας σταλαγμίτης ἔχει σχηματίσει τὸν Σταυρόν. Οἱ σταλακτίτες κατεβαίνουν ἀπὸ πάνω καὶ τελειώνουν μυτεροί, οἱ δὲ σταλαγμίτες ἀντιθέτως ἀπὸ κάτω πρὸς τὰ ἐπάνω μὲ κορυφὴ μυτερή. Ἀλλοῦ βλέπομε κάτι νὰ σχηματίζουν τὴν κορῶνα τοῦ βασιλιᾶ, σπαθιὰ κλπ. Ὅλα αὐτὰ εἶναι ἕνας ἀληθινὸς θησαυρός. Ὅλα εἶναι πέτρινα ἢ μᾶλλον μαρμάρινα καὶ ἔγιναν ἀπὸ τὰ ἅλατα τοῦ ἐδάφους, ποὺ καθὼς ἔπεφταν ἐστερεοποιοῦντο.

Τὸ σπήλαιον αὐτὸ καθὼς καὶ ἄλλες φυσικὲς ὁμορφιὲς ἔκαναν, ὥστε τὰ Γιάννενά μας νὰ εἶναι ἕνα ἀπὸ τὰ καλύτερα τουριστικὰ κέντρα. Χιλιάδες τουρίστες, Ἕλληνες καὶ ξένοι, ἐπισκέπτονται τὸ Πέραμα, μὲ πολυτελῆ λεωφορεῖα «Πούλμαν», γιὰ νὰ θαυμάσουν τὰ ἔργα αὐτὰ τῆς φύσεως καὶ νὰ φωνάξουν μαζὶ μὲ τὸν Δαυΐδ:

«Πόσο μεγάλα εἶναι τὰ ἔργα σου Κύριε. Ὅλα μὲ σοφία τὰ ἔκαμες».

ΛΕΝΑ Π. ΓΙΩΒΑΝΗ
Ε' 6)ταξίου Π.Ζ.Α.

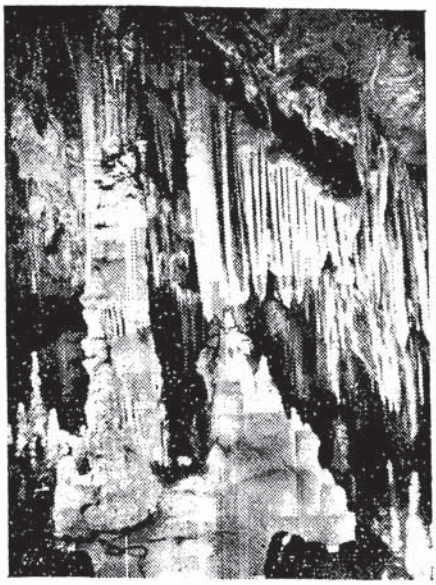

Ὁ θάλαμος τῆς Περσεφόνης

Ἕνα θαῦμα τῆς φύσεως

Ἐκτὸς ἀπ' τὶς ὁμορφιὲς καὶ τοὺς θρύλους τῆς πατρίδος μας, ποὺ ὅλοι μας κάτι ξέρουμε γι' αὐτούς, ἡ φύσις χάρισε ἀκόμη σ' αὐτὴ καὶ τὸ σπήλαιο τοῦ Περάματος μὲ τοὺς σταλακτίτες καὶ σταλαγμίτες. Εἶναι τὸ μεγαλύτερο καὶ τὸ ὁμορφότερο τῶν Βαλκανίων, ἴσως δὲ καὶ ὁλοκλήρου τῆς Εὐρώπης. Στὰ παλιὰ χρόνια καὶ στοὺς πολλοὺς αἰῶνες ποὺ πέρασαν ἔχουν σχηματισθῆ διάφορα ἀντικείμενα, ποὺ τὰ ἔχουν ὀνομάσει: «Τὸ σπασμένο δένδρο», «Ἡ πτέρυγα τοῦ ἀετοῦ», «Τὰ κουνουπίδια», «Ἡ αἴθουσα τῆς Περσεφόνης», «Ἡ λίμνη μὲ τὰ νούφαρα» καὶ ἄλλα πολλά. Μὲ λίγες λέξεις τὸ σπήλαιο αὐτὸ εἶναι ἕνα πραγματικὸ θαῦμα τῆς φύσεως, ποὺ ἀξίζει νὰ τὸ ἐπισκεφθῆ κανεὶς, ὅσο μακρυὰ ἀπ' αὐτὸ καὶ ἂν βρίσκεται.

Κων)νος Ἰωαν. Παπαγεωργίου
Ε' ἑξαταξίου

με ἐφέτος καὶ πόσα θὰ ποῦμε! Ὁ καλὸς Θεὸς νὰ μᾶς χαρίζη ὑγεία καὶ νὰ περάσουμε καλὴ χρονιὰ στὴν καινούργια τάξη ...

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΡΙΓΚΟΠΟΥΛΟΣ
Τάξη Γ'. Τεταρταξίου

Ο,ΤΙ ΓΡΑΦΟΥΝ ΟΙ ΜΑΘΗΤΑΙ

Μιὰ ἡμέρα τοῦ Δεκέμβρη

13 Δεκεμβρίου, γράφει τὸ ἡμερολόγιο. Εἶναι μιὰ βροχερὴ ἡμέρα. Γιὰ μένα ὅμως εἶναι μιὰ χαρούμενη ἡμέρα. Καί, νὰ γιατί:

Στὸ σχολεῖο ὁ Κύριός μας, ἔλαβε ἕνα βιβλίο ἀπὸ τὸν κ. Σαλαμαγκα. Ἀπὸ ἔξω τοῦ 'γραφε νά τὸ δωρίση στὴν πιὸ καλὴ μαθήτρια ἢ μαθητή. Ἀλλὰ ὁ Κύριός μας, γιὰ νὰ μὴν δυσαρεστήση τοὺς ἄλλους μαθητές ἔκανε 8 κλήρους, μὲ τὰ ὀνόματα τῶν καλυτέρων. Καὶ ὁ κλῆρος ἔπεσε σὲ μένα.

Ὁ τίτλος τοῦ βιβλίου ἦταν: «Περίπατοι στὰ Γιάννενα». Πόσο χάρηκα ὅταν εἶδα, πὼς τὸ βιβλίο αὐτὸ ἔλεγε ἱστορίες τῆς πόλεώς μας καὶ τῆς γαλανῆς ὡραίας λίμνης μας! Τώρα μὲ αὐτὸ τὸ βιβλίο θὰ μάθω τὴν ἱστορία τῆς πόλεώς μου.

Ἔφθασε τὸ ἀπόγευμα. Ἡ μητέρα μοῦ ἐπέτρεψε νὰ ἀνοίξω τὸ παράθυρο. Ξέρετε πιὰ εἶναι ἡ μεγάλη μου χαρά; Νὰ ἀπολαμβάνω τὴν γύρω φύση. Καὶ τώρα βρῆκα τὴν εὐκαιρία. Εὐτυχῶς ποὺ ὁ καιρὸς, εἶχε γυρίσει στὸ καλύτερο. Ὁ ἥλιος δύει ἀφήνοντας ἕνα μαγευτικὸ θέαμα στὰ βουνά δηλαδὴ τὸ χρυσοκόκκινο χρῶμα του. Ἀλλὰ σὲ λίγο τίκι! τάκ! στὸ πλακόστρωτο ἡ βροχούλα. Ἔτσι μὲ ἀνάγκασε νὰ μπῶ μέσα καὶ ἔγραψα ἕνα ποίημα:

«Τίκι! τάκ! στὸ σωλῆνα
ἡ βροχὴ μας κτυπᾶ
καὶ βαθειὰ στὴν καρδιά μας,
στενοχώρια σκορπᾶ ...»

Ἀφοῦ τελείωσα τὸ ποίημα, πῆρα τὸ βιβλίο τοῦ κ. Σαλαμάγκα καὶ ἄρχισα νὰ διαβάζω, γιὰ τὴν πεντάμορφη κυρὰ - Φροσύνη καὶ τὶς 16 Γιαννιώτισσες, ποὺ ὁ κακοῦργος Ἀλῆ Πασᾶς τὶς ἔπνιξε στὰ ἀφρισμένα νερὰ τῆς λίμνης Παμβώτιδος. Καὶ ὕστερα διάβασα γιὰ τὸν Σκυλόσοφο καὶ τὸν βράχο ποὺ ἔχει νὰ σοῦ πῆ χίλιες ἱστορίες. Ἐκεῖνο ποὺ μὲ ἔκανε νὰ ἀνατριχιάσω, εἶναι τὸ γδάρσιμο τοῦ Σκυλοσόφου. Ἀλλά, νά, διαβάζω παρακάτω πὼς ἔφτασε ἡ στιγμὴ τοῦ θανάτου τοῦ Ἀλῆ Πασᾶ, τοῦ πονηροῦ αὐτοῦ ἀνθρώπου, ποὺ τὰ ἐγγόνια του καὶ τὰ παιδιά του ἦταν δειλά, ἀλλὰ ἡ γυναίκα του Βασιλική, ποὺ ἦταν Ἑλληνίδα, ἦταν καλὴ καὶ δὲν ἔμοιαζε καθόλου τοῦ ἀνδρός της.

Σὲ λίγο ἄ! ἄ! ἄ! ἄρχισα νὰ χασμουριέμαι καὶ ἀμέσως ἔτρεξα στὸ κρεββάτι μου, γιὰ ὕπνο.

ΕΛΕΝΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΟΥ
Τάξις Γη 6)ταξίου

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

Η ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΜΑΣ

Ἀπὸ ἡμέρες ἔχει ἀρχίσει νὰ λειτουργῆ ἡ σχολικὴ βιβλιοθήκη.

Πολλὰ παιδιὰ τοῦ Προτύπου καὶ προπαντὸς ἀπὸ τὴν Ε′ καὶ Στ′ τάξι πηγαίνουν διὰ νὰ πάρουν τὰ διδακτικὰ αὐτὰ βιβλία μὲ μεγάλη εὐχαρίστηση.

Τὰ πόδια τῶν παιδιῶν ἀκούγονται στὸν μαρμάρινο διάδρομο τὰκ —τοὺκ—τὰκ—τοὺκ καὶ μὲ μεγάλη φασαρία τρέχουν ποιὸ νὰ πρωτοπάρη τὸ καλύτερο βιβλίο.

Καὶ ἐνῶ ἐμεῖς σὰν τρελλὰ παίρνουμε ἢ ἀφήνουμε τὰ χρήσιμα αὐτὰ βιβλία, σὲ μιὰ γωνιὰ βλέπεις τὰ παραπονεμένα πρόσωπα τῶν παιδιῶν τῆς Β′ καὶ Γ′ τάξεως ποὺ λένε ἀναμεταξύ τους:

—Ἄχ πότε θαρθῆ αὐτὴ ἡ χρονιὰ νὰ ἀνεβαίνωμε καὶ μεῖς τὰ μαρμάρινα σκαλοπάτια ποὺ ὁδηγοῦν στὴ βιβλιοθήκη μας;

Ὅλα τὰ παιδιὰ τὸ ἕνα πίσω ἀπὸ τὸ ἄλλο μὲ ἀνυπομονησία περιμένουν νὰ πάρουν τὸ βιβλίο ποὺ τοὺς ἀρέσει καὶ ὕστερα νὰ περάσουν μπροστὰ ἀπὸ τόν... ξετρελλαμένο ἀπὸ τὶς φωνές μας σπουδαστή γιὰ νὰ γράψη τὸ ὄνομά τους: Ἀγγέλα Μοναστηριώτου, μαθήτρια τῆς Ε′ τάξεως Π.Ζ.Α. Ὁ Ροβινσὼν Κροῦσος.

Ἄχ τί ὠφέλιμη ποὺ εἶναι ἡ βιβλιοθήκη γιὰ τὰ παιδιά!...

Μαθηταὶ τῶν Προτύπων δανείζονται βιβλία

Πόσα πράγματα μαθαίνουμε διαβάζοντας τὰ διδακτικὰ βιβλία τῆς βιβλιοθήκης μας!

ΠΗΝΕΛΟΠΗ ΣΙΩΖΟΥ
καὶ ΕΛΛΗ ΠΟΥΛΗ
Ε′ τάξις 4)ταξίου

ΑΙ ΕΚΘΕΣΕΙΣ ΜΑΣ

Πῶς πέρασα χθὲς Κυριακὴ

Ἐγὼ χθὲς τὴν Κυριακὴ ξύπνησα πολὺ πρωῒ καὶ ἄκουσα τὴ φωνὴ τοῦ πατέρα μου νὰ λέη: «Σήκω Ἄντα καὶ ἔβγα στὸ παράθυρο νὰ δῆς τί γίνεται ἔξω».

Σηκώθηκα ἄνοιξα τὸ παράθυρο καὶ κοίταξα κάτω.

Τί ἦταν αὐτὸ ποὺ ἀντίκρυσα!

Ὅλα ἦταν κάτασπρα.

Εἶχε ρίξει χιόνι.

Ἔφυγα ἀμέσως ἀπὸ τὸ παράθυρο, πῆγα στὴν τραπεζαρία καὶ ἄρχισα νὰ ἑτοιμάζωμαι.

Ἔπειτα ἀπὸ κάμποση ὥρα ξεκίνησα μὲ τὴν ἀδελφή μου καὶ τὴν ὑπηρεσία μας νὰ πᾶμε στὴν ἐκκλησία.

Φιλήσαμε τὶς εἰκόνες καὶ καθήσαμε σὲ μιὰ γωνιά.

Σὲ λίγο ἡ ἐκκλησία τελείωσε.

Στὸ δρόμο στεκόμουν καὶ μάζευα χιόνι γιὰ νὰ τὸ πάω στὸν ἀδερφό μου ποὺ ἦταν ἄρρωστος.

Ἔκανα καὶ μερικὲς μπάλες καὶ πετοῦσα στὴν ἀδερφή μου.

Σὲ λίγο φθάσαμε στὸ σπίτι.

Ἐκεῖ ἔβγαλα τὰ καλά μου ροῦχα, φόρεσα ἕνα παλιὸ παλτὸ καὶ βγῆκα νὰ παίξω.

Μαζὶ μὲ τὴν ἀδερφή μου στιβάξαμε χιόνι γιὰ νὰ φτιάξουμε ἕναν χιονάνθρωπο.

Ὅταν ὅμως ἐγὼ πῆγα νὰ φορέσω τὰ γάντια μου ἡ ἀδερφή μου πῆγε σὲ ἕνα γειτονικὸ σπίτι γιὰ νὰ παίξη. ἔτσι δὲν τὴν βρῆκα στὴν αὐλή.

Ἔτρεξα ἔξω καὶ τὴν εἶδα νὰ πετάη χιόνι σ' ἕνα παιδί.

Ἔπειτα τὴν πῆρα καὶ πήγαμε στὸ σπίτι τοῦ βαφτιστικοῦ τῆς μάννας μου.

Ἔξω ἀπὸ τὸ σπίτι του κρεμόνταν κάτι κρύσταλλα ποὺ ἔμοιαζαν μὲ σπαθιά. Κόψομε μερικὰ καὶ ἀρχίσαμε νὰ παίζουμε.

Ὕστερα ἀπὸ κάμποση ὥρα πήγαμε νὰ φᾶμε.

Τὸ ἀπόγευμα ἔγραψα τὰ μαθήματά μου καὶ ὅταν τελείωσα βγῆκα νὰ παίξω.

Ἐπειδὴ ὅμως εἶχε σκοτεινιάσει ἡ μάννα μὲ φώναξε νὰ φάω.

Πῆγα καὶ ἔφαγα καὶ μετὰ ἔπεσα νὰ κοιμηθῶ.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ Δ. ΚΑΤΣΙΛΑ
Δ′. Τάξις 4)ταξίου

Θέλοντας νὰ γίνουμε ἐξερευνήτριαι ...

Σκαρφαλωμένοι στ' ἀγαπημένα βράχια ροφοῦμε ἀχόρταγα τὸ μυρωμένο ἀγέρι...

Ξάφνου μᾶς περνάει ἡ ἰδέα νὰ γίνωμε ἐξερευνήτριαι κόβοντας δρόμο γιὰ τὸ ἀπέναντι βουναλάκι.

Πρώτη ἐγώ, σὰν γεναιότερη τῆς παρέας, προχωρῶ ἀνοίγοντας δρόμο μὲ τὸ μακρὺ ραβδί μου.

—Ὤ! νὰ ἕνα μονοπάτι! Ἀλλὰ τί ἀπελπισία ποὺ δὲν βγαίνει πουθενά!!! Βρήκαμε πολλὰ τέτοια μονοπάτια, ἀλλὰ στὸ τέλος ἡ τύχη μᾶς χαμογέλασε· τὸ μονοπάτι ἔβγαινε κάπου. Ἀνεβαίνοντας,, τὰ πόδια μας ἔσταζαν αἷμα. Μὴ δίνοντας σημασία σ' αὐτὰ καὶ σ' ἄλλα τέτοια ἀκόμη, πηδούσαμε τοίχους φράκτες, ἀγκαθόθαμνους, ὅταν φθάσαμε σ' ἕνα ξέφωτο. Ἐδῶ ἡ δυσκολία. Δὲν ἠμπορούσαμε νὰ προχωρήσουμε, γιατὶ ἡ γῆ στρωμένη γλυστερὰ φύλλα μᾶς ἐμπόδιζε πολύ.

Ἀκροασθήκαμε: Κάποιο φίδι φαίνεται σφύριζε. Συγκέντρωσα τὶς δυνάμεις μου καὶ ἅρπαξα 2-3 κοτρῶνες. Οἱ ἄλλοι μὲ μιμήθηκαν. Ὅμως κανένα τέρας δὲν παρουσιάσθηκε ὅπως περιμέναμε κι' ἔτσι συνεχίσαμε τὸ δρόμο μας. Ὤ! νὰ ξέρατε ποῦ βρεθήκαμε! Μάλιστα ἀγαπητοί μου, στὴν ἐκκλησία τοῦ χωριοῦ, ὅπου βρήκαμε τὰ ἄλλα παιδιά!!!...

Τότε τοὺς λέμε ψευτολαχανιασμένοι: —Ποῦ νὰ σᾶς τὰ λέμε: Στὸ βουνὸ βρήκαμε 3 ὀχιὲς καὶ τὶς σκοτώσαμε!!!

—Ἀλήθεια, ἀλήθεια; Πώ, πώ!! Ἦταν ἡ ἀπάντησις.

Μιράντα Δημ. Χρηστίδου
Ε′ τάξις ἑξαταξίου

ΜΑΘΗΤΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΤΟ ΜΙΣΟΣ ΠΟΥ ΕΣΒΗΣΕ

Ὁ ἥλιος ἔδυσε πίσω ἀπὸ το γκρίζο βουνό, σκορπίζοντας στὴν γύρω φύσι μιὰ κοκκινωπὴ ἀνταύγεια. Τὸ καταπράσινο δάσος ἀπὸ βαλανιδιὲς καὶ πεῦκα, ἁπλωνόταν στοὺς πρόποδες ἑνὸς βουνοῦ, δίπλα σὲ ἕνα γραφικὸ χωριουδάκι. Ἀνάμεσά του περνοῦσε σὰν ἕνα φίδι τὸ ὡραῖο ποτάμι καὶ ἔδινε μιὰ ξεχωριστὴ ὁμορφιὰ στὸ μέρος.

Στὸ χωριὸ αὐτὸ τοῦ Σουλίου ζοῦσαν δύο ἄνθρωποι. Ὁ ἕνας ἦταν ἕνας μεσόκοπος ἄντρας σαράντα ἐτῶν. Λεγόταν Γιῶργο—Κίτσος. Ὁ ἄλλος ἦταν τῆς ἴδιας σχεδὸν ἡλικίας καὶ λεγόνταν Λάμπρο Πήλιος. Ὅλοι οἱ κάτοικοι τοῦ χωριοῦ ἤξεραν τὴν λεβεντιὰ καὶ τὴν παλληκαριὰ ποὺ εἶχαν ὅλα τὰ μέλη τῶν δύο οἰκογενειῶν, ἀπ' τὶς ὁποῖες καταγόταν οἱ δύο ἄντρες. Μιὰ παλιὰ ἔχθρα ὅμως τὶς ἔκανε νὰ χωρίζωνται μὲ ἕνα τρομερὸ μῖσος μεταξύ τους.

Τὴν ἡμέρα ἐκείνη ὁ Γιῶργο Κίτσος πῆρε τὸ ντουφέκι του, ἐτῆγε στὸ γειτονικὸ δάσος καὶ ἄρχισε νὰ κυνηγᾶ. Τὸ κυνηγετικό του σακκίδιο ὅμως δὲν εἶχε τίποτε. Γιατί; Αὐτὸς ὁ τόσο καλὸς κυνηγὸς νὰ μὴν σκοτώσῃ κανένα θήραμα; Νὰ ἡ ἀπάντησι: Ὁ Γιῶργο Κίτσος σήμερα εἶναι πολὺ ἀνήσυχος. Τὰ χέρια του τρέμουνε λίγο

Στὸ ἐσωτερικὸ τοῦ δάσους ὁ Λάμπρο Πήλιος ἀσχολεῖται μὲ τὸ ψάρεμα. Κάθεται σὲ ἕνα μέρος καὶ ψαρεύει στὸ ποτάμι ποὺ περνάει ἀπὸ τὴν μέση τοῦ δάσους. Σὲ λίγο ὅμως ἀφήνει τὸ μέρος αὐτὸ τοῦ ποταμοῦ κι' ἔρχεται σὲ μία τοποθεσία ἀπ' ὅπου ἡ θέα εἶναι μαγευτική. Τὸ ποτάμι φαίνεται ὁλόκληρο ὡς ποὺ χάνεται στὸ βάθος. Οἱ κορυφὲς τῶν ψηλῶν αἰωνοβίων δέντρων φαίνονταν, καθὼς ἐκυμάτιζαν, σὰν πράσινη θάλασσα. Ἀπορροφημένος ὅμως ἀπὸ τὸ ὡραῖο αὐτὸ θέαμα ὁ Λάμπρο Πήλιος δὲν καταλάβαινε τί γινόνταν κάτω ἀπὸ τὰ πόδια του. Ὁ βράχος ποὺ στεκόταν ἦταν φαγωμένος τελείως ἀπὸ τὸ νερὸ καὶ ἂν τὸν ἔβλεπε ὁ Λάμπρο Πήλιος οἱ τρίχες τῆς κεφαλῆς του θὰ σηκωνόταν ὄρθιες. Καὶ τοῦτο γιατὶ τὸ μέρος τοῦ ποταμοῦ σ' ἐκεῖνο τὸ σημεῖο ἦτο ἀπόκρημνο καὶ πολὺ βαθύ. Ξαφνικὰ μὲ δυνατὸ κρότο τὸ ἔδαφος ὑπεχώρησε καὶ ὁ ἄνθρωπος ποὺ στεκόνταν ἐπάνω του ἔπεσε στὰ ὁρμητικὰ καὶ ἀφρισμένα νερὰ τοῦ ποταμοῦ. Τὸ ρεῦμα ὕστερα ἀπὸ πολλὲς καὶ ἀπελπισμένες προσπάθειές του, ἄρχισε νὰ τὸν παρασέρνῃ. Ἀπὸ τὸ στόμα του ἔβγαιναν ζωηρὲς κραυγές: «Βοήθεια! βοήθεια!» Σὲ λίγο οἱ αἰσθήσεις του τὸν ἐγκατέλειψαν καὶ ἀπὸ στιγμὴ σὲ στιγμὴ κινδύνευε νὰ πνιγῇ.

Τὴν ὥρα ἐκείνη βρέθηκε κοντά του ἕνας κυνηγός. Ἦταν ὁ Γιῶργο Κίτσος, ὁ πιὸ ἄσπονδος ἐχθρὸς τῆς οἰκογενείας του. Τί εἶχε συμβῇ; Ἀκούοντας τὶς ἀπελπισμένες φωνὲς ἔτρεξε νὰ ἰδῇ τί συμβαίνει. Ὅταν ἀντίκρυσε μέσα στὸ ποτάμι νὰ παλεύῃ μὲ τ' ἀφρισμένα νερὰ ὁ Λάμπρο Πήλιος, ἄρχισε μιὰ πάλη μέσα του καὶ δὲν ἤξευρε τί νὰ κάμῃ. Ἀπὸ τὴν μιὰ μεριὰ ἡ φωνὴ τῆς ἐκδικήσεως τοῦ ἔλεγε: «Ἄφησέ τον ἄφησέ τον, πρέπει νὰ χαθῇ ἀπὸ τὸ πρόσωπο τῆς γῆς. Καλὰ τοῦ γίνεται». Ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριὰ ἡ φωνὴ τῆς συνειδήσεως τοῦ φώναζε: «Τὸ καθῆκον σοῦ ἐπιβάλλει νὰ σώσῃς τὸν συνάνθρωπό σου».

Ξάφνου κυριάρχησε ἡ φωνὴ τῆς συνειδήσεώς του. Ξέχασε τὸ πατροπαράδοτο μῖσος, θυμήθηκε τὰ λόγια τοῦ Χριστοῦ καὶ, σὰν καλὸς Χριστιανὸς ρίχτηκε στὸ ποτάμι καὶ ἁρτάζοντάς τον ἀπὸ τὰ μαλλιὰ τὸν ἔσυρε στὴν ὄχθη τοῦ ποταμοῦ. Ἐκεῖ τοῦ ἔκανε ὅ,τι χρειαζόνταν γιὰ νὰ τὸν φέρῃ στὶς αἰσθήσεις του. Τὸν ξάπλωσε στὸ ἔδαφος, τοῦ ἔκανε τεχνητὲς ἀναπνοὲς καὶ τὸν ἐκρέμασε ἀνάποδα γιὰ νὰ τοῦ φύγῃ τὸ νερὸ ποὺ εἶχε πιεῖ.

Σιγὰ σιγὰ τὰ μάτια τοῦ Λάμπρου ἄρχισαν νὰ ἀνοίγουν καὶ οἱ αἰσθήσεις του νὰ ἐπανέρχωνται. Ποιὰ ὅμως ἦταν ἡ ἔκπληξίς του ὅταν ἀντίκρυσε σκυμένο ἐπάνω του νὰ τὸν περιποιῆται τὸν ἄσπονδο ἐχθρό του! Ἕνα χαμόγελο φάνηκε στὰ χείλη του καὶ μιὰ γλυκειὰ φωνὴ ἀκούστηκε:

—«Γιῶργο μου σὲ εὐχαριστῶ». Καὶ ἕνα σφιχταγκάλιασμά τους ἦταν τὸ τέλος τοῦ παλιοῦ μίσους ποὺ τοὺς χώριζε.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ Ν. ΓΚΟΒΟΣΔΗΣ
ΣΤ'. Τάξις Ἑξαταξίου

ΤΑ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ ΤΗΣ ΚΥΡΑ-ΚΑΤΙΝΑΣ

Εἶναι βράδυ. Τὸ κρῦο εἶναι τσουχτερό. Μὰ στὸ ἀχνὸ φῶς ποὺ ρίχνουν τὰ μικρὰ φανάρια τοῦ δρόμου μπορεῖ κανεὶς νὰ διακρίνῃ μιὰ τοεμουλιάρικη καμπούρα γριά. Εἶναι τυλιγμένη στὰ κουρέλια καὶ μὲ τὴν ζεστὴ πνοή της προσπαθεῖ νὰ ζεστάνῃ τὰ χέρια της. Περπατεῖ τρέμοντας καὶ μετὰ ἀπὸ κάμποση ὥρα φθάνει μπροστὰ σὲ μιὰ καλύβα. Ἡ καλύβα αὐτὴ βρίσκεται σὲ ἀθλία κατάσταση. Γιὰ σκεπὴ ἔχει πολλὰ κλαδιὰ καὶ μεγάλα φύλλα καὶ ἀπὸ ἐπάνω μερικὲς πλάκες. Ἡ γριούλα στρώχνει τὴν σαραβαλιασμένη πόρτα καὶ βρίσκεται μέσα σὲ ἕνα μικρὸ δωμάτιο τὸ ὁποῖο φωτίζεται ἀπὸ ἕνα κερί. Σὲ μιὰ ἄκρη τοῦ δωματίου βρίσκονται δύο σαραβαλιασμένα κρεββάτια χωρὶς στρῶμα μὲ δύο χιλιομπαλωμένες κουβέρτες τὸ καθένα. Στὴν ἄλλη ἄκρη δυὸ καρέκλες παλιὲς καὶ ἕνα μικρὸ τραπέζι. Στὸ ἕνα τὸ κρεββάτι κάθονταιτὰ δύο μικρά. Εἶναι καὶ τὰ δύο ἀγόρια.Τὸ μεγάλο 12 χρονῶν καὶ τὸ μικοὸ 9 ἐτῶν. Μόλις ἀκοῦνε τὸ τρίξιμο τῆς πόρτας πετάζονται καὶ ἀγκαλιάζουν τὴν γιαγιά τους

—Γιαγιάκα μου πόσο κουρασμένη φαίνεσαι! Σὲ πόσο σπίτια νὰ ζητιάνεψες! Σοῦ ἔδωσαν τίποτε;

—Ἄχ! παιδάκια μου πῆγα σὲ τόσα σπίτια καὶ μοῦ πόνεσαν τὰ πόδια μου. Ἀλλὰ εἶμαι εὐχαριστημένη γιατὶ σᾶς ἔφερα κάτι.

Καὶ ἀνοίγοντας τὴν ποδιὰ της ἔβγαλε ἕνα ἀρκετὰ μεγάλο ξεροκόματο, καὶ ἕνα πορτοκάλλι. Ἀναστενάζοντας κάθισε σὲ μιὰ καρέκλα καὶ ἔκοψε τὸ ψωμὶ σὲ τρία μέρη. Τὸ μεγαλύτερο κομμάτι τὸ ἔδωσε στὸν μικρὸν Τάκη γιὰ νὰ δυναμώσῃ. Αὐτὸς ὅμως τῆς εἶπε:

—Γιατὶ γιαγάκα μου μοῦ δίνεις τὸ μεγαλύτερο κομμάτι; Ἐσὺ πρέπει νὰ τὸ φᾶς γιατὶ ἔκανες τόσο δρόμο.

—Ὄχι μικρό μου μὴν σκέπτεσαι ἐμένα. Ἐγὼ εἶμαι γρηά, ἐσύ πρέπει νὰ φᾶς γιὰ νὰ μεγαλώσῃς.

Ὕστερα ξαπλώνουν, κάνουν τὴν προσευχή των καὶ πέφτουν στὰ κρεββάτια των κουρασμένοι. Τὰ παιδιὰ τὰ παίρνει ὁ ὕπνος, ἡ γιαγιὰ ὅμως δὲν μπορεῖ νὰ κοιμηθῇ. Σηκώνεται σιγὰ καὶ κάθεται σὲ μιά καρέκλα κουκουλωμένη. Βγάζει ἀπὸ τὴν τσέπη της ἕνα κουβάρι μαλλὶ καὶ ἀρχίζει νὰ πλέκῃ. Καθὼς πλέκει θυμᾶται τὰ παλιά.

Εἶχε κι' αὐτὴ τὸν ἄνδρα της καὶ τὰ παιδιά της. Μιὰ κοπέλα καὶ ἕνα ἀγόρι. Ἡ κόρη της παντρεύτηκε καὶ ἔκανε τὰ δύο αὐτὰ παιδιά. Ἀλλὰ μετὰ ἦρθε ἡ Κατοχὴ καὶ ἡ δυστυχία. Ὁ ἄνδρας της καὶ ὁ γυιός της σκοτώθηκαν. Τὴν κόρη της καὶ τὸν γαμπρό της τοὺς σκότωσαν οἱ Γερμανοί. Κι' ἔτσι τώρα ζῇ αὐτὴ μὲ τὶς ἐλεημοσύνες τῶν ἀνθρώπων. Πλησίαζαν τὰ Χριστούγεννα καὶ πῶς θὰ τὰ περάσουν; Αὐτὸ τὴν στενοχωρεῖ. Καὶ πλέκει γρήγορα καλτσάκια ποὺ θὰ κάνῃ δῶρο στὰ ἐγγονάκια της.

Ξημέρωσε ἡ αὐγή. Ὅλη τὴ νύχτα χθὲς ἡ γριὰ ἔπλεκε τὰ καλτσάκια καὶ τὰ ἐτελείωσε. Μὰ ξαφνικά, καθὼς καθόνταν καὶ οἱ τρεῖς λυπημένοι, κτυπᾶ ἡ πόρτα καὶ μπαίνει μέσα ἕνα κορίτσι καὶ ἕνα ἀγόρι μὲ δύο μεγάλα κιβώτια στὰ χέρια τους. Εἶναι παιδιὰ μιᾶς καλῆς καὶ πλουσίας οἰκογενείας, ποὺ πάντα βοηθοῦσε τὴν κυρὰ-Κατίνα. Καὶ τώρα τῆς ἔστειλε τὸ δῶρο τους γιὰ τὰ Χριστούγεννα. Μὲ δάκρυα στὰ μάτια ἡ γριούλα καὶ τὰ δύο ἐγγονάκια της εὐχαρίστησαν τὰ δύο καλὰ παιδιά.

Ὕστερα γονάτισαν στὸ μοναδικὸ εἰκόνισμα τῆς Παναγίας καὶ τὴν εὐχαρίστησαν μὲ θερμὰ δάκρυα καὶ τὴν παρεκάλεσαν νὰ φυλάῃ τὴν καλὴν οἰκογένεια ἀπὸ κάθε κακό.

Ἔτσι οἱ πτωχοὶ γιόρτασαν τὰ Χριστούγεννα μὲ χαρά.

ΑΓΓΕΛΑ ΜΟΝΑΣΤΗΡΙΩΤΟΥ
καὶ ΚΙΚΗ ΔΟΝΟΥ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

ΟΙ ΓΙΟΡΤΕΣ ΤΩΝ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΩΝ

ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ

Μιὰ ἀπὸ τὶς σπουδαιότερες ἑορτὲς τῆς Χριστιανοσύνης εἶναι καὶ τὰ Χριστούγεννα, τὰ ὁποῖα ἑορτάζουμε γιὰ νὰ θυμόμαστε τὴν Γέννησιν τοῦ Σωτῆρος, ποὺ ἦρθε σὰν ἄνθρωπος στὴ γῆ γιὰ νὰ μᾶς σώσῃ ἀπὸ τὶς ἁμαρτίες μας.

Δὲν γεννήθηκε οὔτε σὲ παλάτια, μέσα σὲ μεταξωτὰ σκεπάσματα, οὔτε ἄνθρωποι πλούσιοι καὶ εὐγενεῖς βρίσκονταν νὰ παρασταθοῦν στὴ Γέννησί Του. Γεννήθηκε ταπεινά, μέσα στὴ φάτνη μιᾶς σπηλιᾶς, ποὺ χρησίμευε γιὰ κατοικία τῶν ζώων. Κρεββάτι Του εἶχε τὸ παχνί τους, στρῶμα Του τὰ ἄχυρα καὶ σκεπάσματά Του τὴν ποδιὰ τῆς Παρθένου Μαρίας. Τὸν ζέσταιναν τὰ χνῶτα τῶν ζώων, λὲς ἤξεραν κι ἐκεῖνα Σὲ ποιὸν ἐπρόσφεραν τὴ ζεστασιά τους.

Οἱ Προφῆτες, προφήτεψαν ἀπὸ καιρὸ τὴ Γέννησί Του καὶ ὅταν ἐπαρουσιάστηκε τὸ λαμπρὸ ἀστέρι στὸν οὐρανό, οἱ τρεῖς Μάγοι ἐξεκίνησαν ἀπὸ μακρυά, ἀπὸ τὴν Ἀνατολή, γιὰ νὰ προσκυνήσουν τὸ Σωτῆρα τῆς ἀνθρωπότητος.

Ὁ τότε Βασιλεὺς τῆς Βηθλεέμ, Ἡρώδης, νομίζοντας ὅτι ὁ Χριστὸς ποὺ γεννήθηκε θὰ τοῦ ἔπαιρνε ἀργότερα τὸ θρόνο του, στρατὸ πολὺ ἔστειλε γιὰ νὰ τὸν σκοτώσουν. Ποῦ νὰ ξέρῃ ὅτι ἐκεῖνο τὸ μικρὸ νεογέννητο βρέφος ἦτο σταλμένο ἀπὸ τὸν Θεό, ἦταν ὁ ἴδιος ὁ Θεός;

Κάθε χρόνο αὐτὴ τὴ μέρα τὴ γιορτάζουμε μὲ χαρὰ καὶ ξαναθυμούμαστε τὴ Γέννησι Ἐκείνου ποὺ θυσιάστηκε γιὰ νὰ σώσῃ τὸν κόσμο. Στρέφουμε τὴ σκέψη μας μακρυὰ στὴ Βηθλεέμ καὶ μὲ τὸ λαμπρὸ ἄστρο ὁδηγό μας γινόμαστε καὶ μεῖς προσκυνηταί στὴ φάτνη Του.

ΚΑΛΛΙΤΣΑ ΤΣΟΛΚΑ
Στ'. τάξις Ἑξαταξίου

ΝΥΧΤΑ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΩΝ

Ὁ Οὐρανός μας ἄνοιξε
οἱ ἄγγελοι διαβαίνουν·
κι' οἱ ἄνθρωποι κάτω στὴ γῆ
τὴ Γέννησι προσμένουν.

Πάνω στὴ φάτνη τοῦ Θεοῦ
ἕν' ἄστρο ἔχει καθήσει
κι' οἱ Μάγοι μὲ τὰ δῶρα τους
κεῖ ἔχουν γονατίσει.

Τὰ βώδια ἀπὸ πάνω του
στέκουν καὶ τὸν κυττᾶνε.
Καὶ οἱ βοσκοὶ ποὺ ἤρθανε
πέφτουν καὶ προσκυνᾶνε.

ΜΑΡΙΑ ΓΑΛΙΩΤΟΥ
ΣΤ'. Τάξις Ἑξαταξίου

ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ

Ἄκου τί γλυκὰ ἠχοῦν οἱ καμπάνες τῆς ἐκκλησίας αὐτὴν τὴν Ἅγια νύκτα. Πάνω στὸ μαῦρο στερέωμα τοῦ οὐρανοῦ ἀχτιδωτὰ μαργαριτάρια τ' ἄστρα σκύβουν εὐλαβικὰ στῆ γῆ. Ἡ φύσι μένει σιωπηλὴ σὰν νὰ προσμένη κάτι τὸ ἐξαιρετικό.

Ἀπὸ μακριά, ἀπὸ τὰ βάθη τ' οὐρανοῦ ξεχύθηκε μιὰ οὐράνια μελωδία. Ἕνα μεγάλο ἀστέρι στάθηκε πάνω ἀπὸ ἕνα σπήλαιο κι' ἔρριξε τὶς χρυσὲς ἀκτῖνες του πάνω σὲ μιὰ φάτνη, ὅπου ἕνα παιδάκι τυλιγμένο στὰ σπάργανα ἄπλωνε τὰ χεράκια του σὲ μιὰ γυναίκα ποὺ καθόνταν δίπλα του καὶ τὸ κοίταζε στοργικά.

«Χριστὸς γεννᾶται».

Ναὶ ἀλήθεια! Μέσα σ' ἕνα σπήλαιον, σέ μιὰ φτάνη, ἔτσι ταπεινά, χωρὶς δόξες καὶ μεγαλεῖα, γιὰ νὰ δείξῃ τὴν ταπεινοφροσύνη, γεννήθηκε ὁ μικρὸς Ἰησοῦς. Ἆραγε αὐτὸς ποὺ εἶναι Θεὸς δὲν θὰ μποροῦσε νὰ γεννηθῆ σὲ ἀρχοντικὰ παλάτια; Κι' ὅμως μὲ τὸ παράδειγμά του μᾶς διδάσκει πῶς ἐμεῖς οἱ ἄνθρωποι δὲν πρέπει νὰ εἴμαστε ὑπερήφανοι.

Ἦλθε στὸν κόσμο γιὰ νὰ φέρῃ τὴν καλωσύνη, τὴν εἰρήνη καὶ νὰ σώσῃ τοὺς ἀνθρώπους ἀπὸ τὴν ἁμαρτία. Τὴν ἁμαρτία ποὺ τόσα χρόνια τὴν εἴχαμε βάρος στὴν καρδιά μας. Μὰ καὶ νὰ μᾶς διδάξῃ νά πᾶμε στὸν ἀληθινὸ δρόμο τοῦ Θεοῦ. Τὸ δρόμο τῆς καλωσύνης, τῆς ἀληθείας καὶ τῆς ἀγάπης. Γι' αὐτὸν τὸν σκοπὸ κατέβηκε ὁ Ἰησοῦς, Υἱὸς τοῦ Θεοῦ στὴν γῆ.

Οἱ ἄνθρωποι ἔνοιωσαν μεγάλη χαρὰ ὅταν ὁ Ἰησοῦς κατέβηκε στὸν κόσμο καὶ μᾶς δίδαξε τὴν θρησκεία του γιατὶ εἶναι

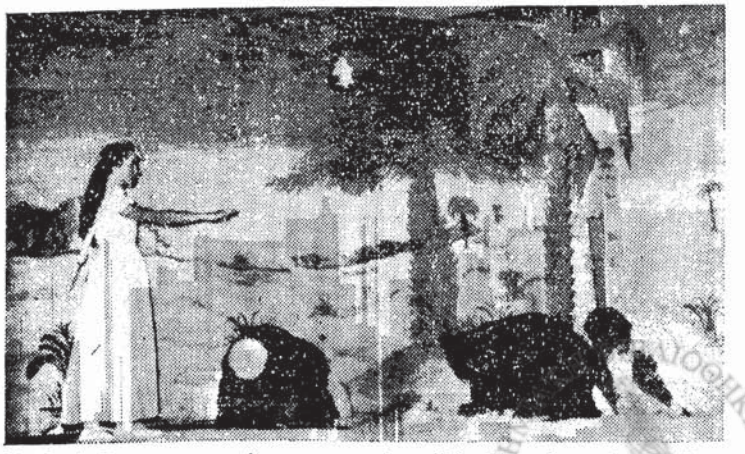

Ἀπ' τὴ Χριστουγεννιάτικη γιορτή : Ὁ Ἄγγελος ἀναγγέλλει στοὺς ποιμένας τὸ χαρμόσυνον ἄγγελμα

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

ἡ θρησκεία τῆς καλωσύνης καὶ ἀγάπης. Κάνοντας ἕνα καλὸ πάντοτε θὰ αἰσθανθῆς μιὰ χαρὰ καὶ αὐτὴ τὴ χαρὰ μπορεῖς τώρα τὰ Χριστούγεννα νὰ τὴν ἐκδηλώσης πιὸ πολὺ βοηθώντας ἕναν τυφλό, ἐλεώντας ἕνα φτωχό, βοηθώντας μιὰ ἄρρωστη γριὰ νὰ περάσουν κι' αὐτοὶ καλὰ Χριστούγεννα καὶ ἔτσι μπορεῖς νὰ πᾶς πιὸ κοντὰ στὸν νεογέννητο Χριστούλη.

Μὲ τὶς γιορτὲς ἡ μονότονη ζωή μας γίνεται διαφορετική. Μέσα μας ὅλοι μικροὶ καὶ μεγάλοι αἰσθανόμαστε μία λαχτάρα αὐτὲς τὶς ἡμέρες, λές, καὶ ἡ ἀληθινὴ θρησκεία μᾶς ξυπνᾶ καὶ σὰν μία ζεστὴ φλόγα μᾶς ζεσταίνει καὶ μᾶς κάνει νὰ ἔχωμε πιὸ βαθειὰ πίστη καὶ νὰ πᾶμε πιὸ κοντὰ στὸ Χριστό μας.

Μὰ καὶ τί λύπη θὰ αἰσθάνωνται οἱ ξενιτεμένοι ὅταν βρεθοῦν μακρυὰ αὐτὲς τὶς ἅγιες ἡμέρες ἀπὸ τοὺς δικούς των! Τί λύπη, γιατὶ δὲ νοιώθουν τὴν θαλπωρὴ τῆς οἰκογενείας τους! Τὸ σπίτι ἐκεῖνο ἀπ' ὅπου λείπει ὁ πατέρας θὰ φαίνεται σὰν ἄδειο. Μὰ ἂς σκεφτοῦμε καὶ λίγο τοὺς φαντάρους μας, οἱ ὁποῖοι μένουν ἄγρυπνοι φρουροὶ μὲς τὰ χιόνια, μὲ τὰ κρύα, ἐπάνω στὰ σύνορα. Πόσο θὰ νοσταλγοῦν κι' αὐτοὶ τὰ σπίτια τους. Μὰ ὁ νεογέννητος Χριστὸς θὰ βρῇ τὸν τρόπο του γιὰ νὰ τοὺς δώσῃ λίγη χαρά.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΜΙΛ. ΜΑΝΔΕΛΗΣ
ΣΤ' Τάξις 4]ξίου

Ἡ χορωδία τῶν Προτύπων στὴ Χριστουγεννιάτικη γιορτή

ΤΟ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΙΑΤΙΚΟ ΔΕΝΔΡΟ

Ἔφθασαν τὰ Χριστούγεννα
κι' ἐγὼ ὅλο χαρὰ
στολίζω τὸ δεντράκι μου
δίπλα ἀπ' τὴ φωτιά.

Κοῦκλες κρεμάω ὅμορφες
κι' ἕνα σωρὸ παιχνίδια
μπαλόνια τόπια καὶ κεριὰ
τοῦ δέντρου μου στολίδια.

Στὴν κορυφὴ βάζω ψηλὰ
ἕνα λαμπρὸ ἀστέρι
καὶ κάτω ἐκεῖ στὰ χαμηλὰ
τὴ Φάτνη μ' ἕνα χέρι.

Μέ τ' ἄλλο χέρι μου σκορπῶ
χιονάκι πέρα δῶθε
κι' ἀκουμπιστὸ σὲ μιὰ γωνιά
τὸν Ἀϊ-Βασίλη μας παιδιά.

ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΟΥ
ΣΤ'. Τάξις Ἑξαταξίου

Η ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΙΑΤΙΚΗ ΓΙΟΡΤΗ ΣΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΜΑΣ

Μὲ τί χαρὰ περιμένουμε τὰ Χριστούγεννα! Στὸ σχολεῖο σταματήσαμε τὰ μαθήματα καὶ ἔχουμε ἑτοιμάσει μιὰ ἑορτὴ ποὺ θὰ τελεσθῇ τὴν παραμονὴ τῶν Χριστουγέννων.

Καὶ νά! Ἔφθασε ἡ ἡμέρα τῆς ἑορτῆς. Κτυπᾶ ἡ καμπάνα καὶ ὅλα τὰ παιδιὰ μικρὰ καὶ μεγάλα χαρούμενα μπήκαμε στὶς γραμμές μας, ἀνεβήκαμε στὸ θέατρο καὶ καθήσαμε στὶς θέσεις μας.

Ὅλα τὰ παράθυρα ἦταν κλεισμένα μὲ μαῦρες κουρτίνες καὶ μόνο οἱ μεγάλες λάμπες ἐφώτιζαν τὴν αἴθουσα. Ὅταν ἦταν ὅλα ἕτοιμα ὅλοι σηκωθήκαμε, κάναμε τὴν προσευχὴ καὶ ξανακαθήσαμε. Μετὰ ἀπὸ τὴν προσευχὴ ἄρχισε τὸ πρόγραμμα. Οἱ συμμαθηταί μας μικροὶ καὶ μεγάλοι ἀπαγγέλλουν ποιήματα καὶ ἡ χορωδία τῶν Προτύπων καὶ ἀργότερα τῆς Ἀκαδημίας, τραγουδᾶ Χριστουγεννιάτικα ἄσματα. Σὲ λίγο ἀνοίγει ἡ αὐλαία τῆς σκηνῆς καὶ εἴδαμε δυὸ βοσκοὺς νὰ κάθωνται καὶ νὰ φυλᾶν τὰ πρόβατά τους. Πιὸ πέρα ἕνα βοσκόπουλο ἔπαιζε μὲ τὴν σφενδόνα του. Ὁ ἕνας βοσκὸς δὲν μποροῦσε νὰ ὑποφέρῃ τὸ παιχνίδι τοῦ μικροῦ, σηκώθηκε καὶ τὸ μάλωσε. Τό μικρὸ βοσκόπουλο τοῦ εἶπε πώς δὲν θὰ φύγῃ ἂν δὲν τοῦ δώση κάτι. Τότε ὁ βοσκὸς ἔβγαλε καὶ

Ἡ χορωδία τῆς Ἀκαδημίας στὴ Χριστουγεννιάτικη γιορτή

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

τοῦ ἔδωσε ἕνα πορτοκάλι. Τὸ παιδὶ ἡσύχασε. Σὲ μιὰ στιγμὴ ἐκεῖ ποὺ καθόταν βλέπει ἕνα λαμπερὸ ἀστέρι στὸν οὐρανό. Κυττᾶτε ! Κυττᾶτε! φώναξε. Οἱ δυὸ βοσκοὶ κατατρομαγμένοι γυρνοῦν τά μάτια τους στὸν οὐρανὸ καὶ διακρίνουν τὸ ἀστέρι. Ἐκείνη τὴν στιγμὴ φανερώνεται ἕνας ἄγγελος καὶ τοὺς ἀναγγέλλει πὼς στὴν Βηθλεὲμ γεννήθηκε ὁ Μεσίας τοῦ κόσμου καὶ πρέπει νὰ πᾶνε νὰ τὸν προσκυνήσουν. Οἱ βοσκοί, τὴν ὥρα ποὺ τοὺς ἔλεγε αὐτὰ ὁ ἄγγελος, ἦ τ α ν γονατισμένοι στὴ γῆ. Ὅταν χάθηκε ὁ ἄγγελος σηκώθηκαν καὶ πῆραν τὴν ἀπόφασι νὰ πᾶν νὰ προσκυνήσουν τὸ Θεῖο βρέφος. Ἡ αὐλαία ἔκλεισε καὶ ἡ χορωδία ἄρχισε πάλι νὰ τραγουδᾶ τὰ ὡραῖα χριστουγεννιάτικα τραγούδια. Ἀπήγγειλαν καὶ μερικὰ ἀκόμη ποιήματα καὶ πάλι ἄνοιξε ἡ σκηνή.

Εἴδαμε τότε τὴ φάτνη ὅπου ἐγεννήθη τὸ Θεῖο Βρέφος καὶ γύρω νὰ φτερουγίζουν ὁλόλευκοι ἄγγελοι καὶ νά ψάλλουν τὸ «Δόξα ἐν Ὑψίστοις ...». Οἱ βοσκοὶ ἐρχόταν σιγὰ - σιγὰ καὶ ὅταν ἔφθασαν ἐμπρὸς στὴ φάτνη ἐγονάτισαν καὶ προσκύνησαν μὲ ὅλη τὴν εὐλάβειά τους τὸ Θεῖο Βρέφος καὶ τοῦ ἐδώρισε ὁ καθένας ὅ,τι εἶχε. Σὲ λίγο τὸ πρόγραμμα τελείωσε καὶ ὁ Διευθυντής μας κ. Παπαζήσης μᾶς μίλησε καὶ μᾶς εὐχήθηκε καλὰ Χριστούγεννα.

Μὲ τὸν Ἐθνικὸ Ὕμνο τελείωσε ἡ Χριστουγεννιάτικη γιορτή μας, ποὺ τόσο ὡραῖες ἀναμνήσεις μᾶς ἄφησε.

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ ΑΣ. ΚΑΤΣΙΑΡΗ
ΣΤ΄ Τάξις Ἑξαταξίου

Ἀπ' τὴ Χριστουγεννιάτικη γιορτή μας : Οἱ βοσκοὶ προσκυνοῦν τὸ Θεῖο Βρέφος

Ὁ ΑΓΙΟΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ

Κατήγετο ἀπὸ τὴν Καισάρεια τῆς Μικρᾶς Ἀσίας. Οἱ γονεῖς του ἦταν ἀπὸ τοὺς ἄρχοντες τῆς πόλεως.

Δυστυχῶς τὸν ἄφησαν ἀπὸ μικρὸ ὀρφανό. Ἀφοῦ μορφώθηκε χριστιανικὰ διέθεσε μέρος τῆς περιουσίας του, γιὰ τὴ σπουδὴ τῶν ἀρχαίων ρητόρων, ποιητῶν καὶ συγγραφέων. Γι' αὐτὸ πῆγε εἰς τὴν Ἀθήνα.

Ὅταν τελείωσε τὶς σπουδὲς ἐκεῖ γύρισε στὴν Καισάρεια. Τώρα ἡ ψυχή του ἦταν γεμάτη ἀπὸ Χριστιανικὴ Θρησκεία καὶ Ἑλληνικὴ σοφία.

Στὴν Καισάρεια ὁ Βασίλειος ἐργάσθηκε λίγα χρόνια ὡς ρήτορας κι' ὕστερα ἔφυγε γιὰ τὸν Πόντο καὶ κεῖ στὴν ἐρημιὰ καὶ τὴν ἡσυχία ἀφοσιώθηκε στὴ μελέτη τῶν χριστιανικῶν συγγραμμάτων. Ἐκεῖ ἔγραψε καὶ τὴν λειτουργία του ποὺ διαβάζεται 10 φορὲς τὸν χρόνο.

Ὅταν πέθανε ὁ ἐπίσκοπος Καισαρείας καὶ Καπαδοκίας Εὐσέβιος, ἐξελέγη αὐτὸς ἐπίσκοπος. Καὶ ἔγινε ἕνας Ἐπίσκοπος τέτοιος ἀκριβῶς ποὺ τὸν θέλει ἡ Χριστιανικὴ Θρησκεία. Τὴν περιουσία του καὶ τὰ εἰσοδήματά του τὰ διέθεσε γιὰ ἔργα φιλανθρωπικά. Ἵδρυσε πολλὰ πτωχοκομεῖα, γεροντοκομεῖα καὶ ἄλλα. Τὰ κτίρια αὐτὰ ἦταν τόσα πολλὰ ποὺ ἔμοιαζαν μὲ μικρὴ πολιτεία, ποὺ πρὸς τιμήν του ὠνομάστηκε «Βασιλειάδα». Ἦταν σοφός, ἐκήρυσσε κάθε μέρα τὸ λόγο τοῦ Θεοῦ κι' ἔγραψε πολλὰ θρησκευτικὰ βιβλία. Ἔκανε μεγάλους ἀγῶνας γιὰ τὴν Ὀρθοδοξία καὶ ξακουστὸ ἔμεινε τὸ θάρρος ποὺ ἔδειξε ἀπέναντι στὸ Μόδεστο τὸν ἀπεσταλμένο τοῦ Ἀρειανοῦ Αὐτοκράτορα τῆς Κωνσταντινουπόλεως. Ὁ Μόδεστος ἠπείλησε τὸ Βασίλεια ὅτι θὰ τοῦ κατασχέσῃ τὴν περιουσία του, μὰ ὁ Βασίλειος μὲ θάρρος ἀπήντησε ὅτι δὲν ἔχει περιουσία παρὰ τὰ ροῦχα ποὺ φοροῦσε. Τὸν ἀπείλησε πὼς θὰ τὸν σκοτώσῃ μὰ καὶ πάλι ὁ Βασίλειος τοῦ ἀποκρίνεται : «Τόσο τὸ καλύτερο γιατὶ μιὰ ὥρα γρηγορώτερα θὰ συναντηθῶ μὲ τὸν Κύριο».

Τοῦ Μόδεστου τοῦ ἔκαμε μεγάλη ἐντύπωση ἡ ἀπάντησις τοῦ Βασιλείου. Γι' αὐτὸ τὸν ἄφησε ἀνενόχλητο.

Ὁ Ἅγιος Βασίλειος κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ζωῆς του κάθε πρωτοχρονιὰ μὲ πλῆθος δῶρα πήγαινε στὶς φτωχογειτονιὲς καὶ τὰ μοίραζε. Καὶ ὅταν ἀκόμη ἀπέθανε, τὰ φτωχόπαιδα κάθε πρώτη τοῦ ἔτους περίμεναν αὐτὸν τὸν πανάγαθο ἄνθρωπο μὲ τὰ γλυκὰ χαρακτηριστικά.

Τὸ ἔθιμο τῆς Βασιλόπηττας ἐφυλάχθη ὅπως λέγουν οἱ παραδόσεις ἀπὸ τὸ ἑξῆς περιστατικό :

Ὁ Ἅγιος Βασίλειος εἶχε κάμει μιὰ μεγάλη πήττα καὶ σὲ κάθε κομμάτι ἔβαλε κι' ἀπὸ ἕνα φλουρὶ καὶ τὴν ἐμοίρασε στὰ παιδιά.

Τὴ μνήμη του ἑορτάζουμε τὴν 1ην Ἰανουαρίου.

ΙΩΑΝΝΗΣ Γ. ΜΕΛΑΝΙΔΗΣ
ΣΤ΄ Τάξις Ἑξαταξίου

Ο,ΤΙ ΓΡΑΦΟΥΝ ΟΙ ΜΑΘΗΤΑΙ

ΑΠ' ΤΗ ΖΩΗ ΜΟΥ ΣΤΗ ΣΠΑΡΤΗ

Ὅσα χρόνια καὶ ἂν περάσουν πάντα θὰ θυμᾶμαι τὰ δύο χρόνια τῆς ζωῆς μου στὴν Σπάρτη.

Ὁ μπαμπᾶς μου δύο χρόνια ὑπηρετοῦσε ἐκεῖ. Ἡ Σπάρτη εἶναι ὡραία μικρὴ πόλις. Ἔχει μεγάλη καὶ ξακουσμένη ἱστορία. Ὡραίους δρόμους σὰν τὴν Ἀθήνα. Ἔχει Δημοτικὰ σχολεῖα, Πρότυπα Γυμνάσια, Ἐμπορικὴ Σχολὴ καὶ ἰδιωτικό. Ἐπίσης ἔχει ὡραῖες πλατεῖες καὶ δημοτικοὺς κήπους καὶ ὡραιότατο Μούσειο. Ξενοδοχεῖα τουριστικὰ καὶ πολλὰ ὡραῖα κέντρα. Ὁ πολιοῦχος της εἶναι ὁ Ἅγιος Νίκων «μετανοεῖτε». Ἡ Ἐκκλησία του εἶναι μεγαλοπρεπέστατη, ὁλοκαίνουργη. Ὑπάρχουν καὶ ἄλλες μικρότερες ἐκκλησίες.

Τὴν Σπάρτη τὴν ἔκτισε ὁ Βασιλεὺς Ὄθων πρὸ ἑκατὸν ἐτῶν, ἐπάνω στὰ ἐρείπια τῆς παλαιᾶς Σπάρτης τῆς Ἑλένης τοῦ Μενελάου. Εὑρίσκεται ἀνάμεσα ἀπὸ τὰ δύο βουνά, τὸν ὑπερήφανο Ταΰγετο καὶ τὸν Πάρνωνα εἰς τὰς ὄχθας τοῦ Εὐρώτα.

Κάθε ξένος ποὺ ἐπεσκέπτεται τὴν Σπάρτη, ὁπωσδήποτε θὰ πάῃ νὰ ἐπισκεφθῇ καὶ τὸν ἱστορικὸ Μυστρά, ὁ ὁποῖος εἶναι εἰς τοὺς πρόποδας τοῦ Ταϋγέτου, 5 χιλιόμετρα ἔξω ἀπὸ τὴν Σπάρτη. Εἶναι ἡ Βυζαντινὴ παλιὰ πόλις τῶν Παλαιολόγων. Ἀπὸ τὴν παληὰ πόλη σώζονται μόνον παλαιὲς ἐκκλησίες μὲ περίφημες τοιχογραφίες. Σὲ μία ἀπ' αὐτὲς τὶς ἐκκλησίες στὸν Ἅγιο Δημήτριο ἐστέφθη αὐτοκράτωρ ὁ τελευταῖος Παλαιολόγος Κωνσταντῖνος. Ὁ Μυστρᾶς ἔχει τὰ καλύτερα βυζαντινὰ μνημεῖα ποὺ σώζονται ἕως σήμερα.

Ὅλη ἡ κοιλάδα ἔχει πλουσιωτάτη βλάστηση. Εὐδοκιμοῦν πολὺ τὰ ἑσπεριδοειδῆ καὶ ἡ ἐλιά. Κοντὰ στὰς ὄχθας τοῦ Εὐρώτα εὑρισκόταν τὸ σπίτι μας. Ἕνα ὁλοκαίνουργο σπιτάκι ποὺ λούζονταν ἀπὸ τὸν ἥλιο. Πόσο τὸ νοσταλγῶ! Τὸ βράδυ, πρὶν μὲ πιάσῃ ὁ ὕπνος, μὲ νανούριζε ὁ θόρυβος τοῦ ποταμοῦ. Στὸν κῆπο μας ἐμαζευόνταν ὅλες οἱ φίλες μου καὶ συμμαθήτριές μου καὶ παίζαμε κάθε ἡμέρα. Ὅταν χορταίναμε τὸ παιγνίδι στὸν κῆπο πηγαίναμε σὲ ἕναν καταπράσινο λόφο ποὺ ἦταν ἐκεῖ κοντά.

Συμφωνήσαμε μιὰ ἡμέρα νὰ πᾶμε στὸν λόφο. Θὰ παίρναμε μαζί μας ψωμὶ καὶ τυρί, ἐλιὲς καὶ ὅ,τι ἄλλο θέλαμε καὶ θὰ πηγαίναμε σὰν ἐκδρομή. Ἡ ἡμέρα ἦταν ὡραία καὶ ὁ ἥλιος ἔλαμπε. Ξεκινήσαμε μὲ χαρὲς καὶ μὲ τραγούδια. Περάσαμε τοὺς ἐλαιῶνες καὶ ἀρχίσαμε νὰ ἀνεβαίνωμε στὸν λόφο. Ἐπὶ τέλους ἀνεβήκαμε. Ἡ χαρὰ ποὺ εἴχαμε ἦταν ἀπερίγραπτη. Πηδάγαμε ἐπάνω στὸ καταπράσινο χορταράκι. Μαζεύαμε ὡραῖα λουλούδια, ἀνεμῶνες. Ἀφοῦ παίξαμε ἀρκετά, μετὰ πήγαμε νὰ φᾶμε. Ἔπειτα κατηφορήσαμε κατὰ τὰ σπίτια μας.

Τὰ δύο αὐτὰ χρόνια στὴν Σπάρτη ἡ ζωή μου πέρασε εὐχάριστα.

ΕΠΗ ΑΠ. ΠΑΠΑΖΗΣΗ
Τάξις Ε' 6)ταξίου

ΤΟ ΣΠΙΤΙ ΜΟΥ

Τὸ σπίτι μου εὑρίσκεται στὴν ὁδὸν Μανωλιάσσης, ἀριθμὸς 33, σχεδὸν στὸ κέντρο τῆς πόλεως, κοντὰ στὴν πλατεῖα.

Ἡ πρόσοψις καὶ οἱ ἄλλοι ἐξωτερικοὶ τοῖχοι εἶναι κτισμένοι μὲ πέτρες, ἐνῷ τὰ ἐσωτερικὰ χωρίσματα εἶναι μὲ τοῦβλα χωμάτινα.

Εἶναι κτισμένο ἀπὸ πολλὰ χρόνια, ὅταν οἱ Τοῦρκοι ἦσαν ἀκόμη στὰ Γιάννενα. Τὸ ἔκτισαν οἱ γονεῖς τῆς γιαγιᾶς μου.

Εἶναι διώροφο. Στὸ ἐπάνω πάτωμα ἔχει δυὸ δωμάτια ποὺ τὰ ἔχομε γιὰ σαλόνι, δίπλα εἶναι ἡ κουζίνα καὶ παραμέσα τὸ καθιστικό. Ἐκτὸς ἀπὸ τὰ δωμάτια αὐτὰ στὴν πρόσοψι εἶναι τρία μαγαζιὰ ἀπὸ τὰ ὁποῖα τὰ δύο εἶναι ἐνοικιασμένα. Τὸ κάθε δωμάτιο, ἀνάλογα μὲ τὸν προορισμό του, ἔχει καὶ τὴν ἐπίπλωσί του. Τραπέζια, ντουλάπες, καρέκλες, κρεββάτια καὶ διάφορα ἄλλα χρήσιμα ἔπιπλα.

Τώρα τὸν χειμῶνα ὅλοι μας μαζευόμαστε στὸ δωμάτιο ὅπου εἶναι ἡ σόμπα.

Ὁ καθένας κυττάζει τὴ δουλειά του. Ἡ μητέρα μου ἀσχολεῖται μὲ τὸ νοικοκυριὸ τοῦ σπιτιοῦ. Ἐγὼ καὶ ἡ ἀδελφή μου μὲ τὰ μαθήματά μας.

Στὸ 1940, ὅταν ἔγινε ὁ ἑλληνοϊταλικὸς πόλεμος, τὸ σπίτι μου ἐβομβαρδίσθη ἀπὸ ἕνα γερμανικὸ ἀεροπλάνο. Τότε, ὅπως μοῦ εἶπεν ἡ μητέρα μου, ἦταν Μεγάλη Ἑβδομάδα καὶ τὰ γερμανικὰ ἀεροπλάνα ἐρχόταν καθημερινῶς καὶ ἐβομβάρδιζαν τὴν πόλι. Τὴν ἡμέρα ποὺ ἐβομβαρδίσθη ἡ Ἀκαδημία μία βόμβα ἔπεσε στὸ σπίτι μας, ἕνα δωμάτιο κατεστράφη τελείως καὶ τὰ ἄλλα ἔπαθαν μεγάλες ζημιές.

Στὸ σπίτι μου ποὺ κάθομαι ἦρθα ὅταν ἤμουν 8 ἐτῶν. Μέχρι τότε ἤμενα στὴν Ἀθήνα, ὅπου ἐγεννήθηκα, γιατὶ ἦτο ἐκεῖ διωρισμένος ὁ πατέρας μου.

Ὅταν ἦρθα ἀπὸ τὴν Ἀθήνα ὁ πατέρας μου ἔκανε διάφορες ἐπισκευές, διότι τὰ χρόνια ποὺ εἴμαστε στὴν Ἀθήνα καὶ μὲ τὸ συμμοριτοπόλεμο, ποὺ ἔμειναν ἀνταρτόπληκτοι, εἶχαν γίνει πολλὲς ζημιές.

Στὸ πίσω μέρος τοῦ σπιτιοῦ μας εἶναι ἡ αὐλὴ πλακόστρωτη καὶ παραπέρα ἕνας μικρὸς κῆπος. Στὴν αὐλὴ ἔχομε μιὰ κληματαριὰ ὅπου σκεπάζει ὅλο τὸ καλοκαῖρι μὲ τὰ φύλλα της τὸ μεγαλύτερο μέρος τῆς αὐλῆς καὶ κρατάει δροσιὰ στὸ σπίτι. Γλάστρες μὲ διάφορα λουλούδια στολίζουν τὴν αὐλὴ καὶ τὸν κῆπο. Τὸ καλοκαίρι ντάλιες, μαργαρίτες, βιολέττες καὶ γαρύφαλλα. Τὸ φθινόπωρο καὶ τὸν χειμῶνα χρυσάνθεμα. Στὸν κῆπο μας ἡ μητέρα μου φυτεύει διάφορα λαχανικά. Στὴν ἄκρη τοῦ κήπου εἶναι τὸ κοτέτσι μὲ τὶς ὄρνιθές μας κάτασπρες μὲ κόκ-

Η ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΤΩΝ ΠΥΡΟΜΑΧΙΚΩΝ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ἐκ τῆς 9ης σελ.

δεξιά· φθάσαμε σὲ ἕνα χάνι, τὸ Μπαλαμπάνι, ποὺ ἦταν πρόχειρο χειρουργεῖο. Τότε νιώσαμε ὅτι φθάσαμε πλέον στὸν προορισμό, γιατὶ βλέπαμε τοὺς τραυματίας ποὺ φέρνανε.

Προχωρώντας περὶ τὰ 500 μέτρα σὲ μιὰ πεδιάδα, ἡ ὁποία ἦταν σὰν νεοσκαμένη, εἴδαμε δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ τοῦ δρόμου πολλὰ κιβώτια πυρομαχικῶν καὶ λίγους στρατιώτας. Ἐκεῖ μᾶς σταμάτησεν ἕνας δεκανεὺς καὶ μᾶς εἶπε νὰ ἀρχίσουν τὰ αὐτοκίνητα νὰ ξεφορτώνουν, γιατὶ εἴχαμε φθάσει εἰς τὸν τόπον τοῦ προορισμοῦ μας.

Τὴν ὥρα ποὺ κατέβαζαν τὰ πυρομαχικὰ ἐγὼ ρώτησα τὸ δεκανέα: «αὐτὸς ὁ κάμπος γιατὶ εἶναι νεοσκαμένος; Μήπως ἦταν ὀρύγματα;». Καὶ αὐτὸς μοῦ εἶπε:

—«Αὐτὰ ποὺ βλέπεις εἶναι βόμβες ποὺ ἔρριξαν σήμερα τὰ Ἰταλικὰ ἀεροπλάνα γιὰ νὰ μᾶς σταματήσουν τὴν μεταφορὰ τῶν πυρομαχικῶν. Ἀλλὰ δὲν μπόρεσαν οὔτε ἕνα ἄδειο κιβώτιο ἀπὸ πυρομαχικὰ νὰ μᾶς καταστρέψουν.

Ἐμεῖς ἀφοῦ ξεφορτώσαμε πήραμε τὸ δρόμο τῆς ἐπιστροφῆς».

ΛΟΥΚΙΑ ΛΑΜΠΡΟΥ
ΣΤ' 4)ταξίου

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

Ἡ ἐργασία τοῦ πατέρα μου

Ὁ πατέρας μου ἐξασκεῖ τὸ ἐπάγγελμα τοῦ κτίστου. Τὴν ἐργασία αὐτὴ δὲν τὴν κάνει ἀπὸ τώρα, ἀλλά ἀπὸ χρόνια.

Κάθε ἡμέρα μὲ τὴ δροσιά τῆς χαραυγῆς ξεκινᾶ γιὰ τὴ δουλειά του. Μαζί του παίρνει καὶ τὰ ἐργαλεῖα ποὺ τοῦ χρειάζονται. Αὐτὰ τὰ βάζει μέσα σ' ἕνα σακκίδιο. Ἔτσι πηγαίνει στὸ σπίτι ποὺ θέλει νὰ ἐργασθῇ. Ἐκεῖ ἀρχίζει τὴν ἐργασία του. Ἐργάζεται ὅλη τὴν ἡμέρα. Ἔχει καὶ ἐργάτας ποὺ τὸν βοηθοῦν. Κουράζεται πολύ.

—Πόσους κόπους τραβᾷ !

Ὁ ἰδρῶτας καὶ ἡ κούρασή του φέρνουν στὴν οἰκογένεια χρήματα. Βέβαια οἱ πατεράδες ὅλων τῶν παιδιῶν ἔχουν κάποια δουλειά. Ἀλλὰ δὲν ἐργάζονται ὅλοι μὲ τὴν ἴδια ὄρεξη. Εἶναι καὶ μερικοὶ ποὺ εἶναι τεμπέληδες. Πόσα τέτοια παραδείγματα ὑπάρχουν στὴ ζωή.

Ἡ ἐργασία τοῦ πατέρα μου εἶναι πολὺ κουραστική. Μὲ πόσους κόπους σηκώνει τὴν μεγάλη πέτρα, καὶ τὴν πελεκᾶ γιὰ νὰ τὴ βάλῃ στὸν τοῖχο ! Μὲ πόσους κόπους σηκώνει τὸ σφυρὶ μὲ τὸ ὁποῖο κτυπᾷ τὴν πέτρα. Ὁ πατέρας μου δὲν ἐργάζεται πάντα στὸ ἴδιο μέρος. Κατάλαβα τὴν ἀξία τῆς ἐργασίας του καὶ ἔνοιωσα τὴν κούρασή του μιὰ μέρα ποὺ ἐργαζόταν σπίτι μας.

Ἦταν ἀφοσιωμένος στὴ δουλειά του. Ἐγὼ τὸν παρατηροῦσα στὶς κινήσεις του. Ἔπαιρνε τὴν πέτρα, τὴ γυρνοῦσε πότε δεξιά, πότε ἀριστερά, πότε ἀπὸ ἐδῶ καὶ πότε ἀπὸ ἐκεῖ. Τὴν κυττοῦσε καὶ ἂν ἦταν καλή, τὴν ἔβαζε ἐπάνω στὶς ἄλλες πέτρες. Ἂν ὅμως δὲν ἦταν καλὴ τὴν ξανασκάλιζε καὶ τὴν ἔκανε ὅπως χρειαζόταν.

—Ἐγὼ εἶπα ἀπὸ μέσα μου :

«Δὲν πρέπει νὰ ξεχνᾶμε ὅτι ἡ ἐργασία εἶναι ἕνα καθῆκον στὴ ζωή, γιὰ νὰ ἐξασφαλίζωμε τὸ μέλλον τὸ ἰδικόν μας ἀλλὰ καὶ τὸ μέλλον τῶν ἄλλων».

Πόσους κόπους ὑποφέρει ὁ καϋμένος ὁ πατέρας ! Ἐγὼ ποτὲ δὲν θὰ τὸν στενοχωρῶ καὶ πάντα θὰ φροντίζω νὰ τὸν ἀνακουφίζω, ὅσο μπορῶ.

ΛΟΥΚΙΑ Ἀθ. ΛΙΟΝΤΟΥ
Τάξις ΣΤ' Ἑξαταξίου

κινο λειρί, φυλῆς Λεγκόρν, ποὺ κάνουν πολλὰ αὐγά. Ἔχομε καὶ μία μουριά, ἡ ὁποία τὸ καλοκαίρι μᾶς ρίχνει τὴ σκιά της καὶ τὸν χειμῶνα ἀφήνει νὰ ἔρχεται ὁ ἥλιος στὴν αὐλή μας. Τὸ καλοκαίρι κάτω ἀπὸ τὸν ἴσκιο μαζευόμαστε ὅλα τὰ παιδιὰ τῆς γειτονιᾶς καὶ ἐκεῖ παίζομε διάφορα παιχνίδια.

Τὸ σπίτι μου τὸ ἀγαπῶ πάρα πολύ, διότι αὐτὸ μᾶς προφυλάσσει ἀπὸ τὸ κρύο τοῦ χειμῶνα καὶ ἀπὸ τὴν ζέστα τοῦ καλοκαιριοῦ καὶ τόσα ἄλλα. Πῶς νὰ μὴν τὸ ἀγαπῶ καὶ νὰ μὴ πονῶ γι' αὐτό ;

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΜΗΝΟΓΙΑΝΝΗΣ
ΣΤ' Τάξις Ἑξαταξίου

ΣΤΑ ΧΩΡΑΦΙΑ

Μιὰ φθινοπωρινὴ ἡμέρα ἐπήγαμε στὰ χωράφια. Εἴδαμε τὸν πευκῶνα τῆς Περιβλέπτου καταπράσινο. Τὰ βόϊδια ἔσεραν τὸ ἀλέτρι ἀγκομαχῶντας.

Πολλὰ χωράφια ἦταν καταπράσινα γιατὶ εἶχε φυτρώσει κιόλας τὸ σιτάρι.

Πέρα στό βάθος τοῦ κάμπου ἦταν ἕνα πλημμυρισμένο χωράφι.

Τώρα ὁ καλὸς γεωργὸς θὰ πρέπῃ νὰ ἀνοίξῃ χαντάκια καί τὸ νερὸ θὰ φύγῃ.

Στὸν κάμπο ἐμεῖς τρέχαμε σὰν ἀρνάκια. Στὸ γρασίδι ἔβοσκαν προβατάκια καὶ ἡ βοσκοπούλα ἔγνεθε.

Ἀφοῦ ὁ γεωργὸς σπείρῃ τὸ χωράφι κάνει προσευχὴ γιὰ νὰ κρατήσῃ τὸ σπόρο καλὰ ὅλο τὸ χειμῶνα.

Νὰ μία προσευχὴ ποὺ ἔκανα ἐγὼ γιὰ τὸ σιτάρι.

«Θεούλη μου φύλαξε τὸ σπόρο ἀπὸ κάθε κακό καί τήν ἄνοιξη νὰ τὸν κάνῃς μεγάλο γιὰ νὰ μᾶς δώσῃ τά στάχυα, τὸν καρπό. Τό σιτάρι νὰ γίνῃ ἀλεύρι γιὰ νὰ τὸ ζυμώσωμε ψωμὶ νὰ τὸ ζυμώσωμε ψωμὶ νὰ τὸ τρῶμε καὶ νὰ μεγαλώσωμε ἐμεῖς ὅλα τὰ παιδάκια. Γιατὶ τὸ ψωμὶ εἶναι ἡ πρώτη μας τροφή. Ἀμήν».

ΛΙΝΑ ΑΝΔΡ. ΣΙΔΕΡΗ
Β' 4)ταξίου

Τὸ πρῶτο χιόνι

Χθὲς τὸ πρωῒ ποὺ σηκώθηκα ἀπὸ τὸ κρεββάτι μου, ξαφνικὰ εἶδα τὸ χιόνι. Ἔπεφτε σὰν μικρούτσικες πεταλουδίτσες. Ὑστερα φώναξα χαρούμενη τὸ ἀδελφάκι μου καὶ κολλήσαμε στὸ παράθυρο. Βλέπαμε τὸ χιόνι. Καθὼς κοιτάζαμε στὸ δρόμο, περνοῦσαν ἄνθρωποι ποὺ ἦταν ἄσπροι ἀπὸ τὸ χιόνι, γιατὶ δὲν εἶχαν ὁμπρέλλες.

Μετὰ παρακάλεσα τὴν μαμά μου νὰ μᾶς φέρῃ λίγο χιόνι καὶ νὰ μᾶς πῇ πῶς γίνεται.

Τὸ ἀπόγευμα πῆγα στὸ ἄλλο μου παράθυρο καὶ εἶδα ποὺ ἔλυωνε τὸ χιόνι, ἀπὸ τοὺς τσίγκους, καὶ κρέμονταν σὰν γυαλιστερὰ φῶτα. Τὸ χιόνι σκέπαζε ὅλη τὴ γύρω φύση.

ΝΕΛΗ Κ. ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ
Τάξις Β' 6)ταξίου

Ἀπὸ τὸ σπίτι στὸ σχολεῖο

Ἦταν Δευτέρα 7 Νοεμβρίου πρωΐ. Κάποια γλυκειὰ φωνὴ μοῦ λέγει :

—Σήκω Ἀγάπη παιδί μου. Σήκω νὰ ἑτοιμασθῇς γιὰ τὸ σχολεῖο. Ἡ ὥρα εἶναι 7.

—Ἄσε με λίγο μητέρα τῆς λέγω εἶναι γρήγορα ἀκόμη. Καὶ βγάζω λίγο τὰ χέρια μου ἀπὸ τὶς κουβέρτες.

—Πώ ! πώ ! κρύο ποὺ κάνει. Θὰ παγώσω ἂν σηκωθῶ.

—Σήκω μοῦ ξαναλέγει ἡ μητέρα μου πιὸ αὐστηρά. Σήκω νὰ ντυθῇς καὶ ἔπειτα δὲν θὰ κρυώνῃς.

Τὶ νὰ κάνω, γλυκὺς εἶναι καὶ ὁ ὕπνος, ἀλλὰ ἔχω καὶ τὴν μητέρα μου στὸ κεφάλι καὶ τὸ σχολεῖο. Ἄχ ! νὰ μὴν ὑπῆρχε σχολεῖο τί καλὰ ποὺ θὰ ἦταν, ἐσκεπτόμουν καθὼς σηκωνόμουν ἀπό τὸ κρεββάτι.

—Πώ ! πώ ! κρύο λέγω στὸν ἀδελφό μου. Εἶδες πῶς τρέμω ; Σὰν τὸ φύλλο.

—Ἄσε τὶς κουβέντες φωνάζει πάλι ἡ μητέρα μου καὶ ντύσου.

Ντύθηκα τέλος πάντων. Πώ ! πώ ! Τώρα ποιὸς πάει νὰ πλυθῇ στὴ βρύση. Τὶ νὰ ἔκανα ὅμως. Μὲ πολλοὺς δισταγμοὺς ἐπῆγα. Τὰ χέρια μου ὅπως ἦταν ζεστά, μόλις πῆγα νὰ ἰδῶ ἂν εἶναι κρύο τό νερό, πάγωσαν. Ἀμέσως ὅμως μὲ γρήγορες κινήσεις ἐπλύθηκα. Τὸ πρόσωπό μου εἶχε γίνει πάγος.

—Κρύο ποὺ ἦταν τὸ νερὸ Παναγία μου. Πώ ! πώ ! ἐγὼ ἔγινα κατεψυγμένο ψάρι. Μωρὲ τί κρύο ποὺ ἦταν.

Ἀφοῦ ἔκανα τὶς ἑτοιμασίες μου πῆγα νὰ φάγω. Τὸ ἄσπρο γάλα ξεστὸ ἄχνιζε στὸ πιάτο.

—Ἄντε μοῦ λέγει ἡ μητέρα μου. Ἄρχιζε νὰ τρῶς.

Ἔτριψα τὸ ἄσπρο ψωμὶ καὶ ἄρχισα νὰ τρώγω τὸ γάλα μὲ λαιμαργία, γιατὶ ἡ κοιλιά μου ἔπαιζε βιολί.

—Ἄ ! τί ὡραῖα, νὰ ζεσταθῶ λίγο, λέγω.

Ἀφοῦ ἔφαγα τὸ γάλα μου ἐπῆγα νὰ ἰδῶ ἂν ἔχω ὅλα τὰ τετράδια τῆς ἡμέρας στὴν τσιάντα μου.

—Πρόσεξε μοῦ λέγει ἡ μητέρα μου μὴν δὲν ἔχῃς ὅλα τὰ τετράδια. Καὶ ἂν δὲν ἔγραψες, ἀλοίμονό σου.

—Ὅλα τὰ ἔγραψα. Νὰ τὸ τετράδιο τῆς ἀντιγραφῆς, Φυσικῆς Πειραματικῆς καὶ τὰ ἄλλα.

Ἔβαλα ἔπειτα τὴν ποδιά μου καὶ ξεκινήσαμε μὲ τὸν ἀδελφό μου.

—Νὰ πᾶτε στὸ καλό ! Νὰ προσέχετε τὶ θὰ σᾶς πῇ ὁ δάσκαλος. Στὸ καλό !

—Ἀντίο ! φωνάζουμε ἐνῶ ὁ ἀχνὸς ἔβγαινε ἀπὸ τὰ στόματά μας.

—Πάγωσε τὸ χέρι μου λέγω στὸν ἀδελφό μου. Πώ ! πώ ! μελάνιαοε τὸ καϋμένο. Κρύο ποὺ κάνει ! Ἄχ ! φταίει καὶ τὸ σχολεῖο. Πρωΐ, πρωΐ στὸν γλυκὸ ὕπνο, σήκω γιὰ τὸ σχολεῖο. Δὲν τὸ χωνεύω καθόλου αὐτὸ τὸ σχολεῖο. Νὰ πηγαίναμε στὶς 10 κάτι πάει κι' ἔρχεται.

Περπατοῦμε τώρα στὴν ὁδὸν Γεωργίου Β'. Νὰ καὶ ἡ Μαρίκα.

—Καλημέρα τῆς λέγω. Κρύο ποὺ κάνει. Πάγωσαν τὰ χέρια μου.

—Εἶδες κρύο ! Ἄχ ! νὰ μὴν εἴχα-

ΓΙΑ ΝΑ ΠΕΡΝΑΜΕ ΤΗΝ ΩΡΑ...
...ΚΑΙ Ν' ΑΚΟΝΙΖΟΥΜΕ ΤΟ ΜΥΑΛΟ...

ΑΣΤΕΙΑ - ΑΝΕΚΔΟΤΑ

Μιὰ γνωστὴ κυρία συναντᾷ στὸ δρόμο τὸν Γιαννάκη.

Κ υ ρ ί α : Ποῦ πᾶς, παιδί μου ;

Γ ι α ν ν ά κ η ς : Στὸ σχολειό.

Κ υ ρ ί α : Καὶ ποὺ εἶναι ἡ σάκκα σου ;

Γ ι α ν ν ά κ η ς : Τὴν ἔχασα.

Κ υ ρ ί α : Καλὰ καὶ πῶς θὰ πᾷς στὸ σχολειό.

Γ ι α ν ν ά κ η ς : Μὲ τὸ αὐτοκίνητο.

Κ υ ρ ί α : Μὲ τὸ αὐτοκίνητο ;

Γ ι α ν ν ά κ η ς : Ἀμ' τί νόμιζες ἐσύ. Πῶς θὰ καβαλλοῦσα τὴν σάκκα καὶ θὰ πήγαινα ;

***

Δ ά σ κ α λ ο ς : Τοτό πές μου ἕνα ζῶο νὰ ἔχῃ πολλὰ δόντια ;

Τ ο τ ό ς : Ἡ τσατσάρα, κύριε.

***

Γιατὶ νὰ λέμε ἀ ν τ ω ν υ—μ ί α καὶ νὰ μὴ λέμε ἀ ν τ ώ ν υ—δ ύ ο ;

Γιατὶ νὰ λέμε σ ε—λ ή ν η καὶ νὰ μὴ λέμε Σ ε—δ έ ν ε ι ;

● ● ●

Σ Κ Α Λ Α

1) Ο
2) Ο
3) Ο
4) Ο
5) Ο
6) Ο — — — — — —
7) Ο — — — — — —
8) Ο — — — — —
9) Ο — — — —
10) Ο — — —
11) Ο — —
12) Ο —

1) Ἀρνητικὸν μόριον.—2) Σύνδεσμος χρονικός.—3) Κόττα.—4) Τὸ βλέπομε στὸν ὕπνο.—5) Βουνήσιος.—6) Χωράφι.—7) Μὲ τὴν θέλησιν ὅλων. —8) Τὸ ὑψηλότερο βουνὸ τῆς Ἑλλάδος.— 9) Ἱστορικὸν πρόσωπον τοῦ Σαίξπηρ.— 11) Σύνδεσμος. — Βουνό ἤ ... — 12) Ἐπιφώνημα.

με σχολεῖο, Ἀλλὰ λίγα μᾶς εἶχε ὁ κύριος. Ἀνάγνωση, Φυσικὴ Πειραματική, Φυσικὴ Ἱστορία καὶ Ἱστορία. Λίγα, πολὺ λίγα.

—Εὐτυχῶς ποὺ τὸν φώτισε ὁ Θεὸς καὶ μᾶς ἔβαλε λίγα, τῆς λέγω.

Μὲ τὶς κουβέντες φθάσαμε στὴν αὐλή! Ἄ! νὰ τὰ παιδιά. Ἄλλα παίζουν, ἄλλα κουβεντιάζουν, ἄλλα τρέχουν τρελλά. Ἀνέβηκα τὶς σκάλες καὶ ἔφθασα στὴν τάξη. Ἄφησα τὴν τσιάντα μου καὶ κατέβηκα στὴν αὐλή.

—Ντάν ! ντάν ! ἀκούεται ὁ τραχὺς ἦχος τῆς καμπάνας.

Τὰ παιγνίδια τελείωσαν καὶ ὅλοι μπήκαμε στὴ γραμμή. Κάναμε προσευχὴ καὶ ἀνεβήκαμε στὴν τάξη γιὰ μάθημα.

ΑΓΑΠΗ Β. ΚΑΡΚΑΜΠΟΥΝΑ
ΣΤ' 4)ξίου

ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟΝ

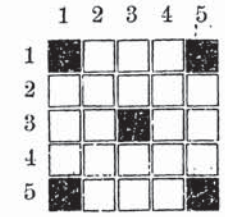

Ὁριζοντίως :

1) Σύνδεσμος. —2) Ἀνύψωσις. — 3) Κάτι ποὺ χρησιμοποιοῦμε συχνὰ ὅταν κρυβεντιάζωμε. Τὸ ἥμισυ τοῦ ... ποδιοῦ. — 4) Βάζουμε τὰ σπίρτα.— 5) Τσακίζω.

Καθέτως :

1) Ποδοσφαιρικὴ ὁμὰς τῶν Ἀθηνῶν. 2) Ἐκεῖνος ποὺ δὲν ἔχει κανένα στὸν κόσμο. —3) Μόριον.—Τὰ .. δύο τρίτα τῆς λέξεως ὑπό.—4) Πλένω ... τὰ χέρια. — 5) Γενιά.

● ● ●

ΜΑΓΙΚΕΣ ΕΙΚΟΝΕΣ ... ΧΩΡΙΣ ΕΙΚΟΝΕΣ

—Μαίρη, Μάρα, ἔμαθα ὅτι ὁ Κύριος σὲ σήκωσε νὰ κλίνετε. Τὸ κλίνατε καλά ;

—Μὰ πιὸ μαμά ;

—Αὐτὸ ποὺ σᾶς εἶπα.

***

—Κωστάκη, Νίκη, Μαρίκα, βάλατε μέσα στὴ βαλίτσα μου τὶς πιτζάμες μου ;

—Ναὶ μπαμπᾶ τὶς βάλαμε, ἀλλὰ δὲν μᾶς εἶπες σὲ ποῖο μέρος θὰ πᾶς ;

—Μὰ σᾶς τὸ εἶπα.

***

—Γειά σου Γιάννη μοῦ τὸν ἔφερες ;

—Ποιὸν Πέτρο ;

—Μὰ σοῦ τὸν εἶπα.

***

—Γιάννη, Μαρία, φέρατε ἐκεῖνο ποὺ σᾶς εἶπα ;

—Ποιὸ γιαγιά ;

—Μὰ σᾶς τὸ εἶπα.

***

—Ἀννοῦλα Κωστάκη προσέξατε θά πέσετε.

—Μά ποῦ ;

—Σᾶς τὸ εἶπα.

***

Μίαν ἡμέραν ὁ δάσκαλος ἑνὸς σχολείου εἶχε μιὰ δουλειὰ καὶ ἔβαλε μιὰ μαθήτρια, τὴν Ἑλένη, νὰ προσέξῃ τοὺς μαθητάς. Μερικὰ παιδιὰ φώναζαν καὶ τὰ ἔγραψε. Ἔλλη, Λένα, Ἐλισάβετ, Νίνα, Ἡρακλῆς. Μέσα σ' αὐτὰ ἔγραψε καὶ τὸ ὄνομά της. Ποιὸ εἶναι ;

***

—Ὅταν τὸ ἀπόγευμα δύσῃ Μαίανδρε ὁ ἥλιος θὰ τὴν κατεβάσωμε.

—Ποιά ;

—Δὲν ἄκουσες ;

ΑΙΝΙΓΜΑΤΑ

Ἅμα βλέπω δὲν τὸ βλέπω καὶ τὸ βλέπω σὰν δὲν βλέπω.
Τί εἶναι ;

***

Βαρὺ σὰν σίδερο, γλυκὸ σὰν μέλι, οὔτε στὸ χέρι πιάνεται, οὔτε στὴν τσέπη μπαίνει.
Τὶ εἶναι ;

***

Τριάντα φοῦστες φόρεσε καὶ στὸ [χορὸ πηγαίνει,
στὴν ὁμορφιὰ της ὅμως καμμιὰ δὲν [παραβγαίνει.
Τὶ εἶναι ;

***

Μιὰ βαρκούλα φορτωμένη
σὲ σπηλιὰ πάει καὶ μπαίνει.
Τὶ εἶναι ;

***

Τὸ φίδι τρώγει τὴ θάλασσα
κι' ἡ θάλασσα τὸ φίδι.
Τὶ εἶναι ;

● ● ●

ΑΣΤΕΙΑ - ΑΝΕΚΔΟΤΑ

Ὁ πατέρας πῆρε τοὺς δυὸ γυιούς του καὶ πῆγαν ἕνα περίπατο στὴν ἐξοχή.

—Μπαμπᾶ φωνάζει ὁ μικρός. Γιατὶ τὸ σιτάρι αὐτοῦ τοῦ χωραφιοῦ, εἶναι ψηλότερο ἀπὸ τὸ ἀπέναντι ;

Κι' ὁ ἄλλος γυιὸς λέει :

—Κουτὲ τὸ εἶχαν σπείρει ἀπὸ πέρυσι.

***

Ὁ μπαμπᾶς λέει στὸ μεγαλύτερο γυιό του ;

—Τὰ κουνέλια παιδί μου τὰ πιάνουν ἀπὸ τὰ αὐτιά. Ὄχι ἀπὸ τὰ πόδια. Ὁ μικρὸς Μίμης ποὺ τὰ ἄκουσε αὐτὰ λέει :

—Κι' ἐγὼ μπαμπᾶ ποὺ μὲ πιάνεις ἀπὸ τὰ αὐτιά, κουνελάκι εἶμαι ;

***

Σ ό ν ι α : Ἔχεις μεγαλύτερη ἀδελφή ;

Ν ί ν α : Ναί. Ἕνα χρόνο τώρα εἶναι στὸ Νοσοκομεῖο.

Σ ό ν ι α : Μπὰ τὴν καϋμένη Καὶ δὲν τὸ εἶχα μάθει. Τί ἔχει ;

Ν ί ν α : Τίποτε. Εἶναι νοσοκόμα.

● ● ●

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

1) Ποιὸς εἶπε : Μὴ μοῦ τοὺς κύκλους τάραττε ;

2) Ποιὸς ἐφεῦρε τὴν Ἀμερικὴ καὶ πότε ;

3) Ποιὸς ἔκανε τὸ χρυσοελεφάντινο ἄγαλμα τῆς Ἀθηνᾶς ;

4) Πότε οἱ Πορτογάλλοι ἀνεκάλυψαν τὶς Ἰνδίες ;

***

Ἐπάνω σ' ἕνα δέντρο ἦταν δύο πουλιά· ἕνας κυνηγὸς ἔρριξε μιὰ ντουφεκιὰ καὶ τὸ ἕνα πουλὶ ἔφυγε. Τὸ ἄλλο γιατὶ ἔμεινε ;

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ